

Enhed
INTOKO,
International
Økonomi
Sagsbehandler

-

Koordineret med
Øvrige relevante
ministerier

Sagsnr.
2013-08323

Doknr.
109349

Versionsnr.
1

Dato
12-06-2012

Samlenotat til Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget vedr. ECOFIN den 21. juni 2013.

1. Forberedelse af DER d. 27.-28. juni 2013: Det Europæiske Semester 2013 Side 3
  - a) Udtalelser og anbefalinger om medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer
- *Politisk drøftelse*
KOM(2013)350-356, KOM(2013)359-360, KOM(2013)362, KOM(2013)364-71, KOM(2013)373-378
  - b) Anbefaling om implementering af de generelle økonomiske-politiske retningslinjer for eurolandene
- *Politisk drøftelse*
KOM(2013)379
  - c) Konklusioner om Kroatien
KOM-dokumenter foreligger ikke

Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet
2. Rådsbeslutninger vedrørende implementering af Stabilitets- og Vækstpagten Side 18

- *Vedtagelse*
KOM(2013)381-396
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet
3. Rapport fra Kommissionen/EIB til Det Europæiske Råd Side 28

- *Præsentation*
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet i samarbejdet med Erhvervs- og Vækstministeriet
4. Forlængelse af løbetider for lån til Irland og Portugal Side 30

- *Vedtagelse*
KOM(2013)320 og KOM(2013)330
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet
5. Kommissionens meddelelse om tidsplan for landenes konvergens mod deres mellemfristede mål for den offentlige saldo (MTO) og operationalisering af en investeringsklausul i Stabilitets- og

Vækstpagten
-*Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet

6. Kommissionens og ECB's konvergensrapporter samt udvidelse af euroområdet med Letland Side 37
-*Vedtagelse*
KOM (2013) 337 og KOM (2013) 345
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet
7. Bekæmpelse af momssvig -
-*Politisk enighed*
KOM(2012) 428 og KOM(2009) 511
8. Direktiv om rammer for genopretning og afvikling af kreditinstitutter Side 41
mv.
- *Generel indstilling*
KOM(2012) 280
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet i samarbejde med Erhvervs- og Vækstministeriet
9. (Evt.) Revision af direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID/MiFIR) Side 57
- *Generel indstilling*
KOM(2011) 656, KOM(2011) 652
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet i samarbejde med Erhvervs- og Vækstministeriet
10. (Evt.) Forslag til direktiv om ændring af direktiv om administrativt samarbejde på beskatningsområdet (automatisk informationsudveksling) -
-*Præsentation fra Kommissionen*
KOM-dokumenter foreligger ikke
11. (Evt.) Udkast til EU's budget for 2014 -
-*Præsentation fra Kommissionen*
KOM-dokument foreligger ikke
12. (Nyt evt.punkt) Rapport til Det Europæiske Råd om skattepolitiske emner og (nyt evt.) rapport om skatteemner under Konkurrenceevnepagten -
-*Tilslutning*
KOM-dokument foreligger ikke
13. (Nyt evt.punkt) Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning. Rapport til Rådet og evt. udkast til rådskonklusioner. -
-*Tilslutning*
KOM-dokument foreligger ikke
14. (Nyt) Policyudvikling på klima- og energiområdet – opfølgning på DER den 22. maj 2013. Side 65
-*Status*
KOM (2013) 169
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet i samarbejde med Økonomi- og Indenrigsministeriet

Dagsordenspunkt 1: Forberedelse af DER den 27.-28. juni 2013: Det europæiske semester: Udtalelser om EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer samt anbefalinger til landenes økonomiske politik, anbefalinger til euroområdet og konklusioner om Kroatien

KOM(2013)350-356, KOM(2013)359-360, KOM(2013)362, KOM(2013)364-71, KOM(2013)373-378, KOM(2013)379

Resumé

Som led i det europæiske semester og udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten skal der på ECOFIN d. 21. juni opnås enighed om udtalelser om EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer samt landespecifikke anbefalinger til EU-landene og anbefalinger til euroområdet som helhed på baggrund af udkast fra Kommissionen. Kommissionens udkast og analyser tager udgangspunkt i landenes stabilitets- og konvergensprogrammer samt nationale reformprogrammer indleveret i april 2013. I lyset af styrkelsen af det økonomiske samarbejde og de aktuelle økonomiske udfordringer i en række EU-lande, er der stor fokus på udtalelserne og anbefalingerne. Det Europæiske Råd skal på mødet d. 27.-28. juni 2013 tilslutte sig de landespecifikke anbefalinger, hvorefter de formelt vedtages på ECOFIN i juli. ECOFIN ventes også at vedtage konklusioner om Kroatien.

Baggrund

Formålet med det europæiske semester er at styrke ex-ante koordinationen af den økonomiske politik, dvs. at gennemføre en samlet drøftelse og vedtage anbefalinger til landenes økonomiske politik i foråret hvert år, som grundlag for landenes vedtagelse af national økonomisk politik, reformer m.v., herunder de nationale finanslove for det efterfølgende budgetår i efteråret. EU-landene skal under det europæiske semester hvert år i april fremlægge både stabilitets- eller konvergensprogrammer (SCP) samt nationale reformprogrammer (NRP).

I *stabilitets- og konvergensprogrammerne* (programmer for henholdsvis eurolande og ikke-eurolande) fremlægger det enkelte land mål og økonomisk-politiske tiltag i relation til udviklingen i de offentlige finanser på kort og mellemlang sigt samt mål for finanspolitikens langsigtede holdbarhed. Ikke-eurolandene redegør desuden for deres penge- og valutakurspolitik. Programmerne redegør for landenes planer for overholdelse af reglerne i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder efterlevelse af evt. henstillinger om at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP samt landets fremskridt mod sit mellemfristede finanspolitiske mål (MTO).

I de *nationale reformprogrammer* redegør landene dels for opfølgningen på de landespecifikke anbefalinger fra 2012 dels for udviklingen i igangsatte og eventuelle nye tiltag for at bidrage til opfyldelsen af Europa 2020 strategiens overordnede mål vedr. beskæftigelse, forskning, innovation, energi og social inklusion. For de lande, der er med i Konkurrenceevnepagten (europluspagten) vil det nationale reformprogram ligeledes indeholde indmeldinger og vurdering af forpligtelser under europluspagten, hvor de overordnede mål er styrket konkurrenceevne, højere beskæftigelse, styrket finanspolitisk holdbarhed og understøttelse af finansiel stabilitet.

Danmark deltager i europluspagten sammen med alle eurolandene og fem andre ikke-eurolande (Bulgarien, Letland, Litauen, Polen og Rumænien).

Proces

Kommissionen har den 29. maj 2013 offentliggjort vurderinger af landenes programmer samt udkast til Rådets udtalelser om landenes programmer, der inkluderer de konkrete landespecifikke anbefalinger. EPSCO drøfter den 20. juni de landespecifikke

anbefalinger vedrørende beskæftigelse. ECOFIN drøfter den 21. juni udtalelser og landespecifikke anbefalinger vedrørende økonomisk politik m.v.

Det Europæiske Råd ventes at tilslutte sig de landespecifikke anbefalinger den 27.-28. juni mhp. endelig formel vedtagelse på ECOFIN den 9. juli. Som følge af six-packen vedtaget i 2011, som styrker det økonomiske samarbejde i EU, skal de ændringer, som Rådet måtte vedtage i forhold til Kommissionens udkast, forklares og begrundes offentligt ifølge det såkaldte "følg eller forklar"-princip.

Indhold

Nedenfor følger først en kort gennemgang af de centrale elementer i det danske Konvergensprogram og Nationale Reformprogram. Herefter uddybes Kommissionens udtalelse om Danmark på grundlag af de danske programmer samt Kommissionens udkast til Rådets anbefalinger til Danmark. Efterfølgende gennemgås centrale elementer i Kommissionens udkast til Rådets anbefalinger til de enkelte EU-lande.

Danmarks konvergensprogram

Danmarks konvergensprogram 2013 fastlægger på basis af forventningerne til det samfundsøkonomiske forløb frem til 2020 de overordnede mål og strategier for finanspolitikken og udviklingen i den offentlige saldo og gæld frem til 2020. Det fremgår bl.a. at:

- Genopretningen af dansk økonomi efter tilbageslaget i 2008 har vist sig at være træg. Regeringen har taget en række initiativer for at øge efterspørgslen og holde hånden under beskæftigelsen på kort sigt. Disse initiativer er gennemført samtidig med, at finanspolitikken er tilrettelagt med henblik på at konsolidere den offentlige økonomi og sikre sunde offentlige finanser.
- Der er med aftalerne om Vækstplan DK fra april 2013 gennemført tiltag, som styrker produktivitetsvæksten og konkurrenceevnen i bred forstand. Aftalerne om SU og kontanthjælp, som er en del af Vækstplan DK, betyder sammen med allerede gennemførte reformer, at uddannelsesniveaulet og den samlede arbejdsindsats forøges. Herudover lægger reformprogrammet op til en fortsat modernisering af den offentlige sektor.
- Vækstplan DK fastholder målet om sunde offentlige finanser. Planen er tilrettelagt, så den dels stimulerer aktiviteten på kort sigt, og dels forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne og produktivitet. Derved giver den danske virksomheder bedre muligheder for at udnytte et kommende internationalt opsving. Hertil kommer, at planen sigter mod at forbedre betingelserne for højere langsigtet vækst og øget effektivitet i den offentlige sektor.
- Målet om en ekstra vækst på 40 mia. kr. svarende til at BNP-væksten skal forøges med i gennemsnit 1/3 pct.-point årligt i perioden 2014-2020 indfris gennem to af de tre reformspor. For det første gennemføres tiltag, som forbedrer erhvervslivets rammevilkår. Det styrker konkurrenceevnen og beskæftigelsen og løfter produktiviteten. For det andet videreføres og udbygges initiativer til at øge uddannelsesniveaulet, og der gennemføres fortsatte reformer med det formål at øge den strukturelle beskæftigelse. For det tredje lægger regeringen op til fortsat holdbare offentlige finanser og en styrket moderniseringsdagsorden for den offentlige sektor. Det er konkret målet, at der gennem modernisering af den offentlige sektor frigøres i alt 12 mia. kr. frem mod 2020 til forbedringer af den offentlige service på højt prioriterede områder.
- De tre langsigtede reformspor vil skabe fundamentet for øget beskæftigelse og fornyet vækst, herunder at den private beskæftigelse kan vokse svarende til i alt 150.000 fuldtidspersoner frem mod 2020.

- Den mellemfristede økonomiske politik er planlagt, så den sigter mod omtrent balance på den strukturelle offentlige saldo frem mod 2020, og mindst balance i 2020. Med denne mellemfristede udvikling er finanspolitikken holdbar. Den mellemfristede planlægning overholder de sigtepunkter og mål for den offentlige økonomi, der følger af Stabilitets- og Vækstpagtens krav om et underskud på den faktiske saldo på højst 3 pct. af BNP og Danmarks mellemfristede mål (MTO) om et strukturelt underskud på højst 0,5 pct. af BNP, der også er forankret i budgetloven.
- Regeringens økonomiske politik følger et forsigtighedsprincip, hvor nye udgifter først afholdes, når der er parlamentarisk flertal for de konkrete initiativer, som med høj sikkerhed sikrer den nødvendige finansiering.

Der henvises i øvrigt til *Danmarks konvergensprogram 2013* af 30. april 2013, der er oversendt til Folketingets Europaudvalg til orientering.

Rådets udtalelse vedr. Danmarks konvergensprogram

ECOFIN ventes på baggrund af Kommissionens udkast at vedtage en udtalelse om det danske konvergensprogram med følgende indhold:

- Det makroøkonomiske scenarium, som fremskrivningerne i programmet baseres på, er plausible. Antagelserne om vækst på hhv. 0,7 og 1,6 pct. af BNP i 2013 og 2014 er generelt på linje med de hhv. 0,7 og 1,7 pct. af BNP, som Kommissionen forventer i sin forårsprognose 2013.
- De forventede offentlige underskud i konvergensprogrammet på hhv. 1,7 og 1,8 pct. af BNP i 2013 og 2014 er i overensstemmelse med henstillingen under proceduren for uforholdsmæssigt store underskud.
- Budgetstrategien i konvergensprogrammet har som mål at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud inden for fristen i 2013 og nå det mellemfristede mål om et strukturelt budgetunderskud på højst 0,5 pct. af BNP i 2013.
- Den gennemsnitlige årlige finanspolitiske stramning i perioden 2011-2013 er i overensstemmelse med Rådets henstilling under proceduren for uforholdsmæssigt store underskud.
- Den reale vækst i de offentlige udgifter (inklusive diskretionære tiltag på indtægtsiden) er skønnet til nulvækst i 2013 og til 0,4 pct. i 2014, hvilket betyder at udgiftsreglen i Stabilitets- og Vækstpagten er opfyldt for begge år.
- De offentlige finanser i Danmark er generelt sunde og Danmark overholder allerede sit mellemfristede mål for den strukturelle saldo. Det er afgørende for Danmark at fastholde en sund og holdbar finanspolitik og bevare underskudet under referenceværdien på 3 pct. af BNP i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder i lyset af den aldrende befolkning og den ambitiøse velfærdspolitik.

Danmarks nationale reformprogram

Danmarks Nationale Reformprogram for 2013 gør status over opfølgningen på de landespecifikke anbefalinger, som blev rettet til Danmark under sidste års runde af det europæiske semester. Anbefalingerne er i stort omfang i overensstemmelse med målene for regeringens politik. Fra dansk side er der allerede igangsat en del tiltag, og flere vil blive taget på de områder, anbefalingerne vedrører. Der er blandt andet gennemført og planlagt reformer med henblik på at sikre holdbare offentlige finanser, øge arbejdsudbuddet, forbedre uddannelsessystemet, øge konkurrencen samt styrke stabiliteten på boligmarkedet og i det finansielle system.

Programmet redegør ligeledes for de reformtiltag, som Danmark allerede har taget og vil tage, herunder for at bidrage til opfyldelsen af Europa 2020-reformstrategiens fem overordnede EU-mål. De danske mål under EU 2020 er: 1) En strukturel beskæftigelsesfrekvens på 80 pct.; 2) 3 pct. af BNP skal investeres i forskning og udvikling; 3) Vedvarende energi skal øges til mindst 30 pct. af det endelige energiforbrug. Vedva-

rende energi i transportsektoren skal være på 10 pct. Udledningerne i de ikke-kvoteregulerede sektorer skal gradvist reduceres op til 20 pct. frem mod 2020 i forhold til i 2005; 4) Reduktion i skolefrafaldet til mindre end 10 pct. for de 18-24-årige og øget andel af de 30-34-årige, der har afsluttet en videregående eller tilsvarende uddannelse, til mindst 40 pct.; samt 5) Reduktion i antallet af personer i husstande med lav beskæftigelse med 22.000 frem mod 2020.

Endelig redegør programmet for Danmarks udmøntning af konkurrenceevnepagten. Regeringens initiativer rettet mod efterlevelse af konkurrenceevnepagtens mål vedrører 1) styrkelse af arbejdsudbud, beskæftigelse og de offentlige finanser (skattereform, reform af førtidspension og fleksjob, reform af SU og kontanthjælp, Vækstplan DK initiativer vedr. privat jobskabelse) 2) Styrkelse af den offentlige udgiftsstyring (budgetlov og fastlæggelse af udgiftslofter, Vækstplan DK initiativer vedr. modernisering af den offentlige sektor) 3) styrket konkurrence og produktivitet (udspillet "Styrket konkurrence til gavn for Danmark", Produktivitetskommissionen og vækstteams, Vækstplan DK initiativer vedr. fremme af produktivitet) 4) finansiel stabilitet (initiativer vedrørende velfungerende realkredit, herunder brancheinitiativer, SIFI-udvalgets anbefalinger om udpejning og krav til systemisk vigtige kreditinstitutter).

Der henvises i øvrigt til *Danmarks nationale reformprogram 2013* af 30. april 2013, der er oversendt til Folketingets Europaudvalg til orientering.

Vurdering af Danmarks nationale reformprogram

Kommissionen lægger op til følgende vurdering af Danmarks nationale reformprogram:

- Reformen af førtidspension og fleksjobordningen er væsentlige bidrag til at styrke det danske arbejdsudbud. Det er imidlertid fortsat en udfordring at få forbedret arbejdsmarkedstilknytningen for personer, der befinder sig længst væk fra beskæftigelse, herunder indvandrere, langtidsledige og lavtuddannede. Det anerkendes, at den danske regering har en ambitiøs reformdagsorden, men det er vigtigt at den danske "flexicurity" model fortsat bidrager til at lette overgangen mellem arbejdsløshed og arbejde og samtidig begrænser marginalisering og social eksklusion. Det er i den forbindelse centralt med uddannelse, træning og opkvalificering.
- Uddannelse er med rette en klar prioritet for Danmark. Der er behov for en fortsat indsats for at forbedre kvaliteten og omkostningseffektiviteten i uddannelses- og træningssystemerne, herunder ved at gennemføre allerede påbegyndte reformer. Den foreslåede reform af folkeskolen peger i den rigtige retning og må forventes at have en positiv effekt på omkostningseffektiviteten i skolesystemet og kvaliteten af uddannelse, herunder på elevernes uddannelsesniveau. Der er taget skridt til at forbedre erhvervsuddannelserne for unge og sikre de nødvendige private praktikpladser. Der er nedsat et udvalg om erhvervsuddannelserne bestående af regeringen, kommuner og regioner samt sociale parter. Udvalget skal finde en permanent løsning til at sikre de nødvendige private praktikpladser og øge kvaliteten i voksen- og efteruddannelsessystemet (VEU). At finde holdbare og ambitiøse løsninger vedr. manglen på praktikpladser og de høje frafaldsprocenter i ungdomsuddannelsessystemet vil bidrage til, at Danmark er bedre forberedt til den fremtidige efterspørgsel efter færdigheder på arbejdsmarkedet og vil bidrage til at sikre og forbedre den danske produktivitet.
- Danmark kunne skabe højere økonomisk vækst ved at fjerne barriererne for konkurrence i servicesektoren, givet vigtigheden af denne sektor i dansk økonomi. Den danske regering præsenterede i 2012 en ny konkurrencelovgivning, der udgør et væsentligt skridt i den rigtige retning. Revisionen af konkurrenceloven med mere effektive håndhævelsesmekanismer svarer fuldt på

den landespecifikke anbefaling herom i 2012. Der kan dog gøres mere for at sikre effektive tiltag i forhold til at styrke konkurrence og markedets funktion i tilvejebringelsen af offentlige tjenester.

- Der har over det seneste været år været gennemført mange analyser både nationalt og på EU-niveau af husholdningernes gæld og vurderinger af, om gælden udgør en trussel for den finansielle og økonomiske stabilitet. Risiciene for den finansielle stabilitet synes i øjeblikket at være begrænsede, men området kræver konstant overvågning. De danske myndigheder har gennemført en række tiltag for at gøre realkreditsystemet mere robust. Det drejer sig bl.a. om en ordning til risikomærkning af boliglån og restriktioner på realkreditlån med variabel rente og/eller afdragsfrihed. Realkreditinstitutterne har også taget egne initiativer for at reducere behovet for supplerende sikkerhedsstillelse. Alle disse tiltag går i den rigtige retning, men det kræver nøje overvågning at kunne vurdere, om de har den ønskede virkning. Kommissionen vil overvåge opfølgning på området. Med tiden bør der ses på den danske ejendomsbeskatning med henblik på at reducere forvriddingerne og styrke dens konjunkturdæmpende effekt.
- Kommissionen har bl.a. vurderet Danmarks nationale reformprogram og konvergensprogram i lyset af Kommissionens dybdegående analyse af Danmark som led i den nye proces vedr. forebyggelse og korrektion af makroøkonomisk ubalancer. De anbefalinger, som der kan udstedes i medfør af i forordningen vedr. makroudbalancesproceduren, er primært afspejlet i anbefaling nr. 3 herunder.

Rådets landespecifikke anbefalinger til Danmark

Rådet ventes som en del af udtalelsen om konvergensprogrammet, det nationale reformprogram og de danske indmeldinger under konkurrenceevnepagten at vedtage landespecifikke anbefalinger til Danmark. Rådet ventes på basis af udkastet fra Kommissionen, at anbefale Danmark at:

1. Gennemføre den finanspolitiske strategi for 2013 som planlagt for at sikre en korrektion af det uforholdsmæssigt store budgetunderskud senest i 2013. Derudover at implementere den finanspolitiske strategi for 2014 og frem med henblik på at sikre tilstrækkelige finanspolitiske tilpasninger med henblik på fortsat at efterleve det mellemfristede mål (MTO).
2. Tage yderligere skridt til at forbedre arbejdsmarkedstilknytningen (employability) for personer, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet, herunder indvandrere, langtidsledige og lavtuddannede. Forbedre kvaliteten af erhvervsuddannelserne for at mindske frafaldet og øge antallet af praktikpladser. Gennemføre reformerne af folkeskolen for at øge uddannelsesniveaue og forbedre omkostningseffektiviteten i uddannelsessystemet.
3. Fortsætte bestræbelserne på at fjerne konkurrencebarrierer i servicesektoren, herunder i hhv. detailsektoren og bygge- og anlægssektoren, og øge effektiviteten i leveringen af offentlige tjenester.

Rådets udtalelser og landespecifikke anbefalinger til øvrige EU-lande og euroområdet

Rådet ventes at vedtage udtalelser og landespecifikke anbefalinger for EU-landene på baggrund af deres stabilitets- og konvergensprogrammer, nationale reformprogrammer og landenes indmeldinger under konkurrenceevnepagten (europluspagten). Programlandene (Grækenland, Portugal, Irland og Cypern) modtager ikke landespecifikke anbefalinger, idet de er underlagt mere intensiv overvågning under programmerne. Rådet ventes på basis af udkast fra Kommissionen bl.a. at anbefale at:

Euroområdet

1) tager fælles handling i eurogruppen for at sikre en sammenhængende politik på tværs af euroområdet og træffer de nødvendige politikbeslutninger for at sikre et vel fungerende euroområde. Eurogruppen skal som led i den styrkede overvågning spille

en central rolle i at koordinere og overvåge reformer på nationalt niveau og i euroområdet;

2) sikrer at eurogruppen overvåger og koordinerer finanspolitik i eurolandene og den heraf følgende finanspolitik for euroområdet som helhed, herunder drøfter Kommissionens vurdering af de enkelte eurolandes budgetplaner. Koordineringen skal bidrage til at sikre, at den finanspolitiske tilpasning (defineret i strukturelle termer) er differentieret i lyset af de enkelte eurolandes økonomiske og budgetmæssige situation og at konsolideringen er understøttet af et samlet effektivt og vækstvenligt mix af udgifter og indtægter og af passende strukturreformer, der øger det økonomiske vækstpotentiale;

3) i eurogruppen analyserer årsagerne til de forskellige låneomkostninger særligt for små og mellemstore virksomheder på tværs af eurolandene samt undersøger konsekvenserne af og kommer med anbefalinger ift. at håndtere fragmenteringen af de finansielle markeder i euroområdet

4) bygger videre på de seneste års rekapitalisering og omstrukturering og fremmer bankernes balancer yderligere med henblik på at mindske opsplittningen af det indre marked og forbedre kreditstrømmen til den reale økonomi, herunder særligt små- og mellemstore virksomheder. Det drejer sig bl.a. om at sikre rettidige stresstests udført af den fælles tilsynsmekanisme (SSM) og den europæiske banktilsynsmyndighed (EBA), at sikre troværdige "backstops" og at fremskynde de næste skridt mod etableringen af den fælles bankunion;

5) ex-ante koordinerer eurolandenes større økonomiske reformplaner, overvåger implementeringen af strukturreformer og disses effekt på euroområdet, fremmer yderligere tilpasninger i euroområder på en balanceret og strukturel måde samt tager de nødvendige skridt til en effektiv implementering af proceduren for makroøkonomiske ubalancer.

Belgien

1) vedtager supplerende tiltag for at sikre den strukturelle stramning i overensstemmelse med henstillingen om at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud i 2013 og fremlægger vækstvenlige strukturtiltag for 2014, der kan sikre en holdbar korrektion af underskuddet og sikre tilstrækkelig fremskridt mod det mellemfristede mål (MTO); 2) øger indsatsen for at lukke gabet mellem den effektive og lovpligtige pensionsalder, herunder ved at udfase tidlig tilbagetrækning; fremskynder vedtagelsen af beslutningen om at knytte den lovpligtige pensionsalder til forventet levetid; fortsætter med at forbedre omkostningseffektiviteten i de offentlige aldersrelaterede udgifter; 3) genskaber konkurrenceevnen, bl.a. gennem den igangværende reform af lønindekserings-systemet; 4) præsenterer konkrete strukturtiltag til at forbedre konkurrencen i service-sektoren; fortsætter med at forbedre forholdene i energisektoren, bl.a. ved at reducere distributions- og detailomkostningerne; 5) fremsætter konkrete forslag til at flytte skattebyrden fra arbejde til områder, der er mindre forvridende, herunder miljøbeskatning; simplificerer skattesystemet bl.a. ved at reducere brugen af skatteudgifter; 6) sikrer en effektiv håndhævelse af jobsøgningskravene for arbejdsløse og tager tiltag til at øge den interregionale arbejdsmobilitet; 7) tager konkrete tiltag og aftaler en klar arbejdsdeling mellem staten og de regionale myndigheder med henblik på at sikre fremskridt ift. at reducere udledning af drivhusgasser.

Bulgarien

1) bevarer den sunde finanspolitik ved at overholde det mellemfristede mål (MTO) og forfølger en vækstvenlig finanspolitik; generelt styrker skattelovgivning og skatteopkrævning; etablerer en institution til uafhængig overvågning af finanspolitikken; 2) udfaser mulighederne for tidlig tilbagetrækning og indfører samme lovpligtige pensionsalder for mænd og kvinder; 3) fremskynder gennemførelsen af det nationale ungdomsbeskæftigelsesinitiativ og fremmer aktiv arbejdsmarkedspolitik; 4) vedtager skoleloven og fremskynder reformen af de videregående uddannelser; sikrer effektiv adgang til sundhedsydelser; 5) træffer flere foranstaltninger for at forbedre forretningsklimaet, herunder ved at reducere administrative barrierer, bekæmpe korrupsion og forbedre adgangen til kapital for små- og mellemstore virksomheder; 6) fremskynder

absorptionen af EU-midler; 7) styrker uafhængigheden af de nationale tilsyns- og kontrolmyndigheder og deres administrative kapacitet inden for områder som bl.a. transport og energi.

Estland

1) forfølger en vækstvenlig finanspolitik og bevarer en sund finanspolitik som planlagt og sikrer overholdelse det mellemfristede mål (MTO) over programperioden; supplerer den planlagte budgetregel med mere bindende flerårige udgiftslofter; 2) styrker incitamenter til at arbejde gennem tilpasninger i de forskellige sociale ydelser; 3) fortsætter indsatsen for at sikre arbejdsmarkedsrelevansen i oplæring og uddannelsessystemet, herunder involverer sociale parter og gennemfører tiltag for at håndtere ungdomsarbejdsløsheden; styrker samarbejdet mellem erhvervslivet og den akademiske verden og indsatsen for at gøre forskningssystemet mere internationalt; 4) forbedrer energieffektiviteten samt styrker incitamenter til at tage miljømæssige hensyn; 5) sikrer en bedre balance mellem kommunernes indtægter og deres ansvarsområder og styrker effektiviteten i de lokale administrationer og kvaliteten af offentlige tjenesteydelser.

Finland

1) forfølger en vækstvenlig finanspolitik og fastholder en sund finanspolitik som allerede planlagt og dermed sikrer overholdelse af det mellemfristede mål (MTO) over programperioden. Fortsætter med at gennemføre en årlig analyse af det aldersrelaterede holdbarhedsgab og justerer de offentlige udgifter og indtægter i overensstemmelse med langsigtede mål og behov. Sikrer omkostningseffektiviteten og holdbarheden i ældreplejen; 2) sikrer effektiv implementering af de administrative reformer af de lokale myndigheder for at opnå produktivtgevinst og besparelser i leveringen af offentlige tjenesteydelser; 3) tager yderligere tiltag for at øge erhvervsdeltagelsen for ældre personer og tilpasse den minimum lovpligtige pensionsalder i forhold til forventet levetid; implementerer og overvåger effekten af tiltag til at forbedre unges og langtidslediges adgang til arbejdsmarkedet 4) fortsætter indsatsen for at forbedre konkurrencen på vare- og tjenestemarkedet, særligt i detailsektoren; 5) styrker kapaciteten til at levere innovative produkter, tjenester og høj-vækst virksomheder og fortsætter med at diversificere erhvervsstrukturen mod mindre energiintensive sektorer.

Frankrig

1) styrker og forfølger budgetstrategien for 2013 og forstærker troværdigheden af stramningen ved inden efteråret 2013 at specificere og implementere de nødvendige tiltag for 2014 og frem med henblik på at sikre en holdbar korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2015 og gennemfører de strukturelle forbedringer som specificeret i henstillingen; fastholder en vækstvenlig konsolidering, implementerer ambitiøse strukturreformer for at fremme vækst og beskæftigelse og øger effektiviteten i de offentlige udgifter; introducerer tiltag senest ved udgangen af 2013 for at sikre et holdbart pensionssystem, f.eks. ved at tilpasse indekseringsregler og øge den lovpligtige pensionsalder yderligere 2) sikrer en effektiv reduktion i arbejdsomkostningerne gennem yderligere tiltag og sikrer at udviklingen i mindstelønnen understøtter konkurrenceevne og jobskabelse; 3) tager yderligere initiativer til at forbedre virksomhedernes rammevilkår samt udvikler virksomhedernes innovations- og eksportkapacitet, særligt for små- og mellemstore virksomheder, herunder ved at simplificere lovgivningen; 4) styrker konkurrencen i servicesektoren, fjerner barrierer for en række tjenester samt regulerede tariffer på gas og elektricitet, øger konkurrencen inden for indenlandsk passagertransport; 5) forfølger indsatsen for et mere simpelt og effektivt skattesystem, øger indsatsen for at reducere og strømline indkomst- og selskabsbeskatningen, bringer de nedsatte momssatser tættere på standardsatsen, flytter skattebyrden fra arbejdsindkomstbeskatning til forbrugs- og miljøbeskatning; 6) tager yderligere skridt til at bekæmpe segmentering på arbejdsmarkedet, hurtigt iværksætter en reform af arbejdsløshedsunderstøttelses-systemet med henblik på at sikre systemets holdbarhed og de rigtige incitamenter; gennemfører arbejdsmarkedsforanstaltninger for at øge arbejdsmarkedstilknytningen for ældre personer og øger livslang læring; forbedrer

effektiviteten i de offentlige jobcentre, tager yderligere skridt til at forbedre overgangen fra uddannelse til arbejde f.eks. gennem en ungegaranti.

Nederlandene

1) forstærker og implementerer budgetstrategien understøttet af tilstrækkeligt specificerede tiltag; sikrer en rettidig og holdbar korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2014 og sikrer den strukturelle stramning i overensstemmelse henstillingen; beskytter vækstfremmende udgiftsområder som f.eks. uddannelse og forskning; 2) styrker indsatsen for en gradvis reform af boligmarkedet, herunder fremskynder den planlagte reduktion af rentefradrag for boliglån og sikrer en mere markedsorienteret prismekanisme på lejeboligmarkedet; 3) justerer den anden pensions søjle i samarbejde med sociale parter for at sikre en passende fordeling af omkostninger og risici mellem generationer; understøtter den gradvise stigning i den lovpligtige pensionsalder med initiativer, der øger erhvervsdeltagelsen for særligt ældre; implementerer reformer af ældreplejen for at gøre den mere omkostningseffektiv; 4) tager flere initiativer til at fremme arbejdsmarkedsdeltagelsen særligt for personer der befinder sig i marginen af arbejdsmarkedet; fortsætter med at mindske skattehindringer for arbejde og adresserer arbejdsmarkedsstivheder, herunder ved reformen af lovgivningen om jobbeskyttelse og systemet for arbejdsløshedsunderstøttelse.

Italien

1) sikrer at underskuddet forbliver under 3 pct. af BNP i 2013 ved fuldt ud at implementere de planlagte tiltag; forfølger den strukturelle stramning i en passende hastighed og gennem vækstvenlig konsolidering med henblik på at nå og fastholde det mellemfristede mål (MTO) fra 2014, sikrer at gælden som andel af BNP bliver bragt ned; fortsætter med holdbart at forbedre kvaliteten og effektiviteten i de offentlige udgifter 2) sikrer en rettidig implementering af og opfølgning på igangværende reformer, herunder vedtagelse af lovgivning, styrker effektiviteten i den offentlige forvaltning og forbedrer koordinationen mellem de forskellige regeringsniveauer, simplificerer de administrative og lovmæssige rammer for borgere og virksomheder, forstærker den lovmæssige ramme for korruptionsbekæmpelse, vedtage tiltag for at sikre bedre forvaltning af EU-midler i de sydlige regioner; 3) fremmer en effektiv virksomhedsledelse i banksektoren og udviklingen af kapitalmarkeder 4) sikrer en effektiv implementering af arbejdsmarkeds- og lønreformer, fremmer en aktiv arbejdsmarkedspolitik, herunder styrker erhvervsdeltagelse for kvinder og unge via en ungdomsgaranti, styrker erhvervsuddannelse, sikrer en mere effektiv beskæftigelsesindsats samt tager yderligere tiltag på skoleområdet for at forbedre kvaliteten og forbygge tidlig frafald; 5) flytter skattebyrden fra arbejdsindkomst til forbrugs-, ejendoms- og miljøbeskatning; ser nærmere på momsundtagelser, nedsatte momssatser og direkte skatteudgifter, fortsætter indsatsen mod skatteunddragelse og skyggeøkonomien; 6) implementerer tiltag, der sikrer markedsåbning inden for servicesektoren og forbedrer markedsadgang for netværksindustrierne samt opgraderer infrastrukturkapaciteten med fokus på bl.a. energi og bredbånd.

Letland

1) forstærker budgetstrategien for at sikre, at afvigelsen fra det mellemfristede mål (MTO) kun kan tilskrives effekten af den gennemførte pensionsreform; omlægger beskatning fra lavtlønsarbejde til varer, miljø og ejendom; sikrer overholdelse af skatteregler og bekæmper skyggeøkonomien; styrker den finanspolitiske ramme igennem budgetlov og en flerårige budgetramme; 2) håndterer langtidsledighed og ungdomsarbejdsløshed ved forbedringer af arbejdsløshedspolitikken og de sociale ydelser; forbedrer unges jobmuligheder; 3) takler den høje grad af fattigdom, herunder børnefattigdom, ved reformer af de sociale ydelser; 4) implementerer de planlagte reformer af videregående uddannelser og moderniserer forskningsinstitutionerne; 5) fortsætter energieffektiviseringen; 6) afslutter det igangværende reformarbejde for at forbedre forvaltningen og effektiviteten i retssystemet.

Litauen

1) sikrer en vækstvenlig finanspolitisk konsolidering og gennemfører den planlagte budgetstrategi for at overholde det mellemfristede mål (MTO); prioriterer vækstfremmende udgifter; styrker den finanspolitiske ramme særligt ved indførelse af et bindende udgiftsloft i den mellemsigtede budgetramme; evaluerer skattesystemet og overvejer at øge ejendoms- og miljøafgifter og forsætter indsatsen for at forbedre overholdelse af skatteregler; 2) vedtager en omfattende reform af pensionssystemet, herunder bl.a. via sammenkobling af pensionsalder med forventet levetid; 3) tackler den høje arbejdsløshed for lavtuddannede og langtidsledige og forbedrer beskæftigelsesmulighederne for unge ved en aktiv arbejdsmarkedspolitik; 4) indfører konkrete tiltag for at reducere fattigdom og social udstødelse; 5) afslutter det igangværende reformarbejde vedr. statsejede virksomheder; 6) intensiverer tiltagene for at forbedre energieffektiviseringen.

Luxembourg

1) bevarer sin sunde finanspolitiske position og fastholder det mellemfristede mål (MTO) for at sikre en langsigtet holdbarhed af de offentlige finanser; styrker den finanspolitiske styring ved indførelse af en mellemsigtet budgetramme; 2) begrænser gældsbiase i selskabsskatten og udvider anvendelsen af den almindelige momssats frem for nedsatte satser; 3) begrænser de aldersrelaterede udgifter ved at omkostningseffektivisere langvarig pleje; styrker den for nyligt vedtagne pensionsreform og indfører yderligere tiltag for at begrænse førtidspensioneringer; 4) på længere sigt gennemfører yderligere reformer af lønforhandlings- og lønindekseringssystemet og optrapper bestræbelserne på at diversificere økonomien og fremme private investeringer inden for forskning; 5) optrapper bestræbelserne på at reducere ungdomsarbejdsløsheden; styrker den almene og de erhvervsmæssige uddannelser; igangsætter en målrettet indsats for at øge erhvervsfrekvensen for ældre; 6) intensiverer foranstaltningerne for at opfylde målene for reduktion af udledningen af ikke-kvotebelagte drivhusgasser.

Malta

Konkretiserer og implementerer de nødvendige tiltag for at opnå den årlige strukturelle stramning fastsat i henstillingen mhp. at sikre en rettidig korrektion af det uforholdsmæssige store underskud i 2014; fortsætter en passende strukturel tilpasning for at nå det mellemfristede mål (MTO) i 2017; indfører en regelbaseret, bindende flerårig finanspolitisk ramme i 2013; gennemfører konkrete tiltag for at forbedre overholdelsen af skatteregler og bekæmpe skyggeøkonomien; reducerer gældsbiase i selskabsskatten; 2) reformerer pensionssystemet og øger erhvervsfrekvensen blandt ældre; tilstræber reformer af sundhedsvæsenet og effektiviserer procedurerne for offentlige indkøb; 3) fortsætter indsatsen for at reducere skolefrafald og matche sammenhængen mellem uddannelser og efterspurgte kompetencer på arbejdsmarkedet; fortsat støtter forbedringen af kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet; 4) fortsætter bestræbelserne for at diversificere og sikre energiforsyningen samt fastholder indsatsen for at fremme energieffektivitet; 5) styrker bestemmelserne vedr. lånenedskrivninger i banksektoren og fastholder en politisk indsat for at sikre et stringent banktilsyn; forbedrer effektiviteten i retssystemet.

Polen

1) forstærker og implementerer budgetstrategien for 2013 og videre frem understøttet af konkrete tiltag i 2013 og 2014 for at sikre en holdbar og rettidig korrektion af det uforholdsmæssige store underskud i 2014; gennemfører ambitiøse strukturelle reformer for at øge tilpasningsevnen og forbedre potentialet for vækst og beskæftigelse; fortsætter den strukturelle tilpasning for at nå det mellemfristede mål (MTO) i 2016; minimerer nedskæringerne i vækstskabende investeringer, revurderer udgiftspolitikkerne og omkostningseffektiviserer sundhedssektoren; forbedrer overholdelse af skatteregler; 2) vedtager en permanent udgiftsregel i 2013 og styrker den budgetmæssige koordinering mellem forskellige forvaltningsniveauer; 3) styrker indsatsen for at reducere ungdomsarbejdsløshed; bekæmper fattigdom blandt arbejdende og segmente-

ring af arbejdsmarkedet; 4) fortsætter bestræbelserne på at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og forbedre mobiliteten på arbejdsmarkedet; understøtter den generelle pensionsreform med initiativer for at fremme ældres tilgængelighed for arbejdsmarkedet; 5) træffer yderligere tiltag for at sikre et innovationsvenligt erhvervs-klima; 6) Fornyer, udvider og effektiviserer energiproduktionen; 7) træffer yderligere foranstaltninger for at forbedre erhvervs-klimaet; vedtager og gennemfører den planlagte liberalisering af adgangen til visse tjenesteydelser.

Rumænien

1) Gennemfører EU og IMF's låneprogram; 2) sikrer en vækstvenlig finanspolitisk konsolidering og implementerer budgetstrategien for 2013 og videre frem for at sikre overholdelse af det mellemfristede mål (MTO) i 2015; forbedrer skatteopkrævningen og bekæmper sort arbejde; udligner pensionsalderen for mænd og kvinder samt understøtter pensionsreformen ved at fremme ældres tilknytning til arbejdsmarkedet; 3) gennemfører reformer af sundhedssektoren; 4) forbedrer beskæftigelsesmulighederne og arbejdsstyrkens produktivitet samt reducerer ungdomsarbejds-løshed; forbedrer effektiviteten af de sociale ydelser for at afhjælpe fattigdommen; sikrer konkrete initiativer vedr. den nationale strategi for inklusion af romaer; 5) fremskynder uddannelses-reformen; 6) styrker de offentlige institutioners ledelse og kvalitet; intensiverer indsatsen for at fremskynde absorption af EU's fondsmidler; 7) forbedrer og forenkler erhvervs-klimaet og sikrer en tættere forbindelse mellem forskning, innovation og industri; intensiverer indsatsen for at forbedre kvaliteten, uafhængigheden og effektiviteten af retssystemet; 8) fremmer konkurrence og effektivitet i netværksindustriene.

Slovakiet

1) implementerer budgettet for 2013 med henblik på korrektion af det uforholdsmæssige store underskud og videre frem søger strukturelle tilpasninger for at nå det mellemfristede mål (MTO) i 2017; undgår nedskæringer i vækstfremmende udgifter og intensiverer bestræbelserne på at forbedre effektiviteten af det offentlige forbrug; forbedrer yderligere de offentlige finansers langsigtede holdbarhed ved at reducere finansieringsunderskuddet i pensionssystemet og omkostningseffektivisere sundheds-væsenet; 2) fremskynder implementeringen af handlingsplan for bekæmpelse af skattesvig og forbedrer momsopkrævning og overholdelse af skatteregler; 3) iværksætter tiltag for at øge kapaciteten af de offentlige arbejdsformidlinger og håndterer langtids-arbejds-løsheden; reducerer skatte-kilen for lavtlønnede og tilpasser dagpenge-systemet; 4) intensiverer indsatsen for at reducere ungdomsarbejds-løsheden; 5) intensiverer indsatsen for at forbedre energimarkedet; 6) styrker kapaciteten og uafhængigheden i den offentlige forvaltning og forbedrer effektiviteten i retssystemet.

Slovenien

1) implementerer og forstærker budgetstrategien for 2013 med specificerede tiltag for at sikre holdbar korrektion af det uforholdsmæssige store underskud i 2015 og forbedring af struktursaldoen; tilpasser strukturelt for at sikre overholdelse af det mellemfristede mål (MTO) i 2017; implementerer strukturelle reformer; beskytter vækstfremmende udgifter og sikrer større overholdelse af skatteregler; vedtager regel om strukturel budgetbalance og sikrer en bindende og gennemsigtig mellemfristet budgetramme; 2) styrker den langsigtede holdbarhed i pensionssystemet og dæmmer op for de aldersrelaterede plejeudgifter; 3) sikrer lønudvikling som understøtter konkurrenceevne og jobskabelse; øger beskæftigelsen hos unge, ældre og lavtuddannede; 4) gennemfører i juni 2013 et systemisk review af bankaktivers kvalitet; implementerer inden marts 2014 en omfattende strategi for banksektoren for at sikre bedre ledelse, risikostyring og lønsomhed; 5) gennemgår regler for bankregulering inden udgangen af 2013 og styrker overvågningskapacitet og gennemsigtighed; 6) fremskynder reformen af regulerede tjenesteydelser og forbedrer erhvervs-klimaet; 7) fortsætter bestræbelserne på at reducere længden af retssager; 8) klassificere kerne og ikke-kerne statslige aktiver mhp. frasalg af ikke-kerne statslige aktiver; indfører et offentligt register for ledelse og bestyrelsesmedlemmer i statsejede virksomheder; fjerner juridiske og ad-

ministrative forhindringer for underkapitaliserede men levedygtige virksomheder og øger private og direkte udenlandske investeringer.

Spanien

1) leverer den strukturelle stramning i overensstemmelse med henstillingen med henblik på at sikre en korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2016, implementerer tiltagene i 2013 budgettet på alle regeringsniveauer og styrker den mellemfristede budgetstrategi med specificerede strukturelle tiltag for perioden 2014-2016, gennemfører en strukturalpasning med henblik på at nå det mellemfristede mål (MTO) i 2018, sikrer en stærk og gennemsigtig håndhævelse af loven om budgetstabilitet, etablerer et uafhængigt budgetråd inden udgangen af 2013, forbedrer effektiviteten og kvaliteten i de offentlige udgifter, forbedrer omkostningseffektiviteten i sundhedssektoren, sikrer langsigtet finansiel holdbarhed af pensionssystemet; 2) gennemfører en analyse af skattesystemet inden marts 2014, overvejer yderligere at begrænse brugen af skatteudgifter og nedsatte momssatser, intensiverer kampen mod skyggeøkonomien; 3) implementerer det finansielle sektorprogram for rekapitalisering af finansielle institutioner 4) afslutter evalueringen af arbejdsmarkedsreformen fra 2012 og præsenterer eventuelle ændringsforslag inden september 2013, vedtager den nationale beskæftigelsesplan inden juli 2013 og gennemfører en resultatorienteret reform af den aktive arbejdsmarkedspolitik, styrker og moderniserer beskæftigelsesindsatsen 5) implementerer og overvåger effektiviteten i tiltag vedrørende bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed, for eksempel via en ungdomsgaranti; fortsætter indsatsen for at sikre at uddannelse og træning er arbejdsmarkedsrelevant, at reducere skolefrafaldet og at styrke livslang læring; 6) vedtager og implementerer de nødvendige tiltag for at reducere antallet af personer, der er i fare for at blive fattige eller socialt ekskluderet, herunder aktive arbejdsmarkedspolitikker for at forbedre arbejdsmarkedstilknytningen for dem, der er længst væk fra arbejdsmarkedet; 7) hurtigt vedtager og implementerer lovgivningsinitiativer med henblik på produktmarkedsliberalisering på tværs af regioner, vedtager og implementerer loven om visse tjenesteydelser og loven om entreprenørskab 8) implementerer strukturreformer af energisektoren inden udgangen af 2013, tager tiltag for at skabe bedre elektricitets- og gasforbindelser til nabolandene; 9) vedtager reformen af de lokale myndigheder og fremlægger en plan for at øge effektiviteten i den offentlige administration, vedtager og implementerer reformerne til at øge effektiviteten i retssystemet.

Storbritannien

1) implementerer en forstærket budgetstrategi understøttet af tilstrækkeligt specificerede tiltag for 2013-14 og fremefter; sikrer en holdbar korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i 2014-15 og overholdelse af den finanspolitiske stramning angivet i henstillingen; anlægger en nedadgående kurs for den offentlige gæld; implementerer strukturelle reformer; forfølger en differenceret og vækstvenlig finanspolitisk stramning; 2) træffer yderligere foranstaltninger for at øge boligudbuddet og sikrer at boligpolitikken ikke fører til overdreven realkreditlångivning; 3) intensiverer tiltagene for at løse ungdomsarbejdsløsheden; 4) øger indsatsen for at støtte husholdninger med lav indkomst og reducere børnefattigdommen; 5) tager yderligere skridt for at forbedre adgang til finansiering for erhvervslivet; reducerer adgangsbarriererne til banksektoren; gennemfører Financial Policy Committee's anbefalinger vedr. bankers kapitalkrav- og underskud; 6) træffer foranstaltninger for at lette forøgelse af investeringer inden for netværksinfrastruktur; opstiller et regelsæt for investeringer i ny energikapacitet og forbedrer kapaciteten og kvaliteten af transportnetværket.

Sverige

1) implementerer nødvendige tiltag for at føre en vækstfremmende finanspolitik og bevarer en sund finanspolitisk position for at sikre overholdelse af det mellemfristede mål (MTO); 2) fortsat håndterer risici forbundet med privatgæld ved at reducere gældsbias i boligbeskatning og ved en udfasning af rentefradrag og/eller ved at øge ejendomsskatten; træffer yderligere tiltag for at fremme ansvarlig långivning; reducerer gældsbias i selskabsskatten; 3) forbedrer effektiviteten af boligmarkedet og øger kon-

kurrencen i byggesektoren; 4) styrker bestræbelserne på at forbedre arbejdsmarkedsdeltagelsen for lavtuddannede og personer med indvandrerbaggrund; intensiverer indsatsen for at lette overgangen fra uddannelse til arbejde.

Tjekkiet

1) implementerer budgettet for 2013 som planlagt med henblik på en holdbar korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i 2013 og sikrer den strukturelle stramning i overensstemmelse henstillingen; prioriterer væksthæmmende tiltag 2) reducerer den høje indkomstbeskatning og øger f.eks. bolig- og bilbeskatning, forbedrer skatteopkrævningen; 3) fremskynder stigningen i den offentlige pensionsalder, introducerer en klar sammenhæng mellem den lovpligtige pensionsalder og forventet levetid og reviderer indekseringsmekanismen; forbedrer arbejdsmarkedstilknytningen for ældre personer og begrænser adgangen til tidlig tilbagetrækning; 4) styrker og øger effektiviteten af den offentlige arbejdsformidling; 5) sikrer implementeringen af anti-korrupsionsstrategien for 2013-14 og vedtager loven for offentligt ansatte med henblik på at fremme effektiviteten og stabiliteten i den offentlige forvaltning; 6) etablerer en omfattende ramme for at evaluere kvaliteten af uddannelserne og gennemføre tiltag, der fremmer resultatorienteret finansieringen af forskningsinstitutioner.

Tyskland

1) fastholder den sunde finanspolitik som planlagt, hvilket sikrer overholdelse af det mellemfristede mål (MTO) over programperioden; forfølger en vækstvenlig finanspolitik, herunder ved en yderligere indsats for at fremme omkostningseffektiviteten i de offentlige udgifter til sundhed og ældrepleje; øger effektiviteten i skattesystemet, særligt ved en udvidelse af skattegrundlaget og ved at revurdere den kommunale boligskattegrundlaget; 2) fastholder betingelserne for at lønudviklingen understøtter den indenlandske efterspørgsel, herunder ved at reducere den høje beskatning samt hæve uddannelsesniveaet for de dårligst stillede grupper; 3) forbedrer koordineringen af energipolitik med omkringliggende lande og holder de samlede økonomiske omkostninger ved omstilling af energisystemet til et minimum samt ser nærmere på omkostningseffektiviteten af energipolitiske instrumenter; 4) gennemfører tiltag med henblik på at fortsætte bestræbelserne på at stimulere konkurrencen inden for servicesektoren; implementerer reformen der skal forbedre håndhævelsen af konkurrencelovgivningen.

Ungarn

1) implementerer en troværdig og vækstvenlig finanspolitisk strategi med fokus på udgiftsbesparelser og fastholder en sund finanspolitisk position i overensstemmelse med det mellemfristede mål (MTO); sikrer en faldende offentlig gæld ift. BNP; forstærker den mellemfristede budgetramme; udvider kompetenceområdet for det finanspolitiske råd; 2) bidrager til at genoprette en normal långivning; forstærker den finansielle regulering og overvågning og etablerer en afviklingsordning for banker; 3) sikrer en mere stabil, afbalanceret og forudsigelig selskabsbeskatning; fortsætter udviklingen af en mere beskæftigelsesvenlig beskatning og gennemfører tiltag for at forbedre overholdelse af skatteregler; 4) adresserer ungdomsarbejdsløshed, styrker den aktive arbejdsmarkedspolitik og fremmer kvinders arbejdsmarkedsdeltagelse; 5) skaber et støttende erhvervs-klima og adresserer bekymringen om graden af retssystemets uafhængighed; 6) implementerer en national strategi til forbedring af uddannelsessystemet; 7) afskaffer løbende regulerede energipriser og sikrer en finansiell holdbarhed i de statsejede transportselskaber.

Østrig

1) implementerer budgettet for 2013 som planlagt med henblik på holdbart at korrigere det uforholdsmæssige store underskud og sikrer en strukturel stramning i overensstemmelse med henstillingen; strømliner de budgetmæssige relationer mellem stat, regioner og kommuner; 2) fremrykker harmoniseringen af pensionsalderen for mænd og kvinder samt linket mellem den lovpligtige pensionsalder og forventet levetid; overvåger reformerne, der begrænser muligheden for tidlig tilbagetrækning og forbedrer

arbejdsmarkedstilknytningen for ældre personer; 3) tager nye skridt med henblik på at øge arbejdsmarkedsdeltagelsen blandt kvinder og forbedrer adgangen til børnepasning og ældrepleje; reducerer den effektive beskatning af arbejdsindkomst for lavtlønnede, og omlæg beskatningen i retning af ejendomsbeskatning; 4) forbedrer uddannelsesresultater; 6) yderligere styrker de statslige konkurrencemyndigheder og overvåge implementeringen af reformen af konkurrenceloven; fjerner unødige barrierer for leveringen af tjenesteydelser; 7) fortsat nøje overvåger de nationaliserede eller delvis nationaliserede banker og fremskynder omstruktureringen af disse banker.

Kroatien

Rådet ventes ligeledes at vedtage konklusioner om Kroatien, hvoraf det bl.a. fremgår, at, Rådet:

- Byder det kroatiske økonomiske program for 2013 velkommen og noterer sig at Kroatien som tiltrædende EU-land deltager i det europæiske semester for 2013 på frivillig og uformel basis. Rådet vedtager ikke denne gang landespecifikke anbefalinger til Kroatien eller en udtalelse om Kroatien finanspolitiske planer. Rådet byder Kommissionens grundige vurdering af de budgetmæssige og strukturelle udfordringer i Kroatien velkommen og understreger, at en analyse af de makroøkonomiske udfordringer udgør et vigtigt skridt mod indfasningen af Kroatien i EU overvågningsprocedurer under det europæiske semester;
- Roser Kroatien for at nå forpligtelserne og kravene i relation til tiltrædelsesforhandlingerne og for at tage væsentlige skridt i forhold til at konsolidere de offentlige finanser og forbedre konkurrenceevnen; anerkender, at Kroatien i 2012 bl.a. har gennemført reformer, der fortsat ændrer skattestrukturen fra beskatning af arbejdsindkomst til områder der er mindre væksthæmmende samt har øget indsatsen for at bekæmpe den uformelle økonomi og reduceret de høje administrative startomkostninger for virksomhederne; noterer sig politikplanerne for 2013-2016 og de nationale EU2020 mål præsenteret i det økonomiske program og opfordrer til stringent implementering af planerne og fremskridt med at nå målene. Forbedring af Kroatiens konkurrenceevne bør være det styrende princip for strukturreformer.
- Understreger at Kroatien efter dets tiltrædelse i EU den 1. juli 2013 er forventet at sikre fremskridt i forhold til at leve op til kravene i Stabilitets- og Vækstpagten og at sikre at de offentlige statistikker er i fuld overensstemmelse med standarderne i det europæiske regnskabssystem. Det er afgørende at gennemføre en troværdig konsolidering og samtidig beskytte vækstfremmende udgifter og sikre rum til medfinansiering af EU-midler, med henblik på at styrke tilliden og understøtte en stabil finansiel og økonomisk ramme. Blandt andet bør Kroatien gøre en ekstra indsats for at reducere budgetunderskuddet, der var væsentligt over 3 pct. af BNP i 2012 og understøtte budgetplanerne for 2014 og frem med konkrete specificerede tiltag samtidig med at investeringer og andre vækstfremmende udgifter fasholdes. Rådet noterer sig, at der er risici forbundet med gældsudviklingen og understreger, at Kroatien har mulighed for at forbedre effektiviteten i skattesystemet og sikre et bredere skattegrundlag. På udgiftssiden er der behov for at se nærmere på effektiviteten, holdbarheden og tilstrækkeligheden af udgifterne til social beskyttelse og pension.
- Yderligere understreger at Kroatien hurtigt bør vedtage og implementere økonomiske reformer der reducerer stivheder på arbejdsmarkedet, sikrer en bedre udnyttelse af arbejdsstyrkens potentiale, forbedrer virksomhedernes rammebetingelser samt øger effektiviteten i de aktive arbejdsmarkedspolitiske tiltag; opfordrer til yderligere fremskridt i forhold til retssystemet, virksomhedsregulering og implementering af tiltag bekæmpelse af korruption i den offentlige sektor; og byder indsatsen for at afskaffe dårlige lån og sikre tilstrækkelige lån i udenlandsk valuta velkommen.

Hjemmelsgrundlag

Vedtagelse af landespecifikke anbefalinger har hjemmel i traktatens artikel 121 stk. 2 og artikel 148, stk. 4. For så vidt angår anbefalinger på baggrund af processen vedr. makroøkonomiske ubalancer, har dette endvidere hjemmel i forordning 1176/2011. Vedtagelse af udtalelse om stabilitets- og konvergensprogrammer har hjemmel i Stabilitets- og Vækstpagtens forordning 1466/97 som senest ændret ved forordning 1175/2011.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om de landespecifikke anbefalinger.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det europæiske semester og landenes efterfølgende implementering af national økonomisk politik i lyset af Rådets anbefalinger på baggrund af medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer, nationale reformprogrammer samt landenes indmeldinger under Konkurrenceevnepagten, vil kunne bidrage til sikring af sunde og holdbare offentlige finanser samt velfungerende økonomier i landene og generelt understøtte vækst og beskæftigelse i EU og i Danmark.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen kan generelt støtte Kommissionens udkast til Rådets udtalelser og anbefalinger, idet der lægges vægt på, at udtalelserne og anbefalingerne understøtter landenes efterlevelse af de fælles økonomiske rammer og regler og opfordrer til en ambitiøs konsoliderings- og reformdagsorden i medlemslandene. Det er centralt, at landene efterlever deres henstillinger om korrektion af uforholdsmæssigt store offentlige underskud og derudover understøtter konkurrenceevne, vækst og jobskabelse.

Regeringen noterer sig, at Kommissionens udkast til Rådets udtalelser og anbefalinger vedr. Danmark generelt ligger på linje med regeringens økonomiske politik, herunder de konkrete reformer og tiltag som indgår i regeringsgrundlaget, regeringens konvergensprogram og nationale reformprogram samt Vækstplan DK.

Regeringen er generelt tilfreds med, at de landespecifikke anbefalinger har fået et endnu skarpere og mere målrettet fokus på de udfordringer og reformer, der er mest relevant for vækst og beskæftigelse i de enkelte lande.

Regeringen vurderer, at Kommissionens udkast til Rådets udtalelser og anbefalinger overordnet set sikrer den rette balance mellem et stærkt økonomisk samarbejde i EU og det nationale ejerskab, hvor der skelnes mellem lande med relativt store og relativt moderate udfordringer.

Andre landes holdning

Landenes holdning til Kommissionens udkast til Rådets udtalelser og anbefalinger til landenes stabilitets- og konvergensprogrammer, nationale reformprogrammer kendes endnu ikke nærmere, men det ventes at EU-landene generelt støtter Kommissionens udkast.

Dagsordenspunkt 2: Rådsbeslutninger vedrørende implementering af Stabilitets- og Vækstpagten

KOM(2013) 381-396

Resumé

På det kommende rådsmøde ventes en række beslutninger under EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud vedtaget.

Baggrund

Størstedelen af EU-landene er fortsat omfattet af EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud og har således henstillinger med konkrete strammingskrav til den strukturelle saldo og frister for at bringe deres underskud ned under 3 pct. af BNP. EU-Kommissionen har med udgangspunkt i verificerede regnskabstal fra april for landenes offentlige underskud i 2012 og sin egen forårsprognose fra 3. maj fremsat forslag om en række beslutninger under EDP-proceduren, der ventes vedtaget på det kommende rådsmøde.

Det drejer sig om forslag om at forlænge fristen for en række lande, der opfylder Stabilitets- og Vækstpagtens betingelser herfor, forslag om manglende efterlevelse af en henstilling og nye skridt i proceduren, forslag om ophævelse af henstillinger samt et forslag om igangsættelse af ny procedure med en henstilling.

Stabilitets- og Vækstpagtens krav for forlængelser af henstillingernes frister indebærer, at landene skal have gennemført finanspolitiske stramninger på linje med deres strammingskrav, men alligevel ikke have udsigt til at nå deres frist for at bringe det faktiske underskud under 3 pct. af BNP på grund af svagere vækst end ventet på tidspunktet for henstillingen. Spanien, Portugal og Grækenland fik i 2012 forlænget deres EDP-frister for at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP, da landene vurderedes at opfylde betingelserne.

Der gælder både for de reviderede henstillinger, skærpede henstillinger og nye henstillinger, at henstillingerne ud over at indeholde en frist for at få det nominelle underskud under 3 pct. også indeholder årlige mål for den nominelle saldo og mål for de strukturelle budgetforbedringer i de enkelte år i henstillingen. Tidligere henstillinger indeholdt gennemsnitlige årlige strammingskrav for henstillingsperioden samlet set.

Indhold

Lande med forlængede frister

Frankrig

Frankrig modtog i 2009 en henstilling om at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud senest i 2013 og at gennemføre årlige strukturelle stramninger på i gennemsnit mere end 1 pct. af BNP.

Kommissionen skønner, at underskuddet vil udgøre 3,9 pct. af BNP i 2013. Kommissionens analyser viser, at Frankrig i perioden 2010-2013 har gennemført årlige strukturelle stramninger på gennemsnitligt ca. 1 pct. af BNP målt ved ændringen i struktursaldoen (dvs. den offentlige saldo rensat for konjunkturernes påvirkning og effekten af engangstiltag), og 0,9 pct. af BNP målt ved den korrigerede struktursaldo (dvs. struktursaldoen rensat for effekten af dels uventet udvikling i den potentielle økonomiske

vækst og dels ændringer i vækstsammensætningen¹). De finanspolitiske stramninger skønnes at udgøre 5,25 pct. af BNP samlet set i perioden 2010-2013, målt ved de direkte effekter af de finanspolitiske tiltag (de direkte provenuvirkninger, dvs. effekten på den offentlige saldo, når man summerer alle diskretionære indtægts- og udgiftstiltag). Det svarer til stramninger på 1,3 pct. af BNP i gennemsnit per år i henstillingsperioden.

Da Frankrigs finanspolitik således skønnes at være i overensstemmelse med henstillingen, og da konjunkturudviklingen samtidig er uventet svag med svag vækst i 2012 og svage vækstudsigter for 2013 i forhold til skønnene på tidspunktet for henstillingen vurderes Frankrig at opfylde Stabilitets- og Vækstpagtens betingelser for en forlængelse af fristen for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud.

Kommissionen har derfor fremsat forslag om en revideret henstilling, der forlænger Frankrigs frist for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP med 2 år fra 2013 til 2015. Den reviderede henstilling indebærer krav om at gennemføre årlige strukturelle stramninger af en vis størrelse i de enkelte år i perioden 2013-2015. De anbefalede stramninger udgør i gennemsnit ca. 1 pct. af BNP årligt.

Tablet 1: Skønnede underskud og anbefalinger i revideret henstilling til Frankrig, frist 2015

	2012	2013	2014	2015
Skønnet underskud	4,8	3,9	4,2	
Skønnet strukturelt underskud	3,6	2,2	2,3	
<i>Revideret henstilling:</i>				
Anbefalet underskud		3,9	3,6	2,8
Anbefalet strukturel stramning		1,3	0,8	0,8

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Slovenien

Slovenien modtog i 2009 en henstilling om at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud senest i 2013 og at gennemføre årlige strukturelle stramninger på i gennemsnit ¾ pct. af BNP.

Kommissionen skønner, at underskuddet vil udgøre 5,3 pct. af BNP i 2013. Kommissionens analyser viser, at Slovenien i perioden 2010-2013 har gennemført årlige strukturelle stramninger på gennemsnitligt 0,5 pct. af BNP målt ved ændringen i struktursaldoen, 1,1 pct. af BNP målt ved den korrigerede struktursaldo, og 1,7 pct. af BNP målt ved den direkte effekt af finanspolitiske tiltag, der er opgjort til 6¾ pct. af BNP samlet set i perioden 2010-2013.

Da Sloveniens finanspolitik således skønnes at være i overensstemmelse med henstillingen, og da konjunkturudviklingen samtidig er uventet svag med svag vækst i 2012 og svage vækstudsigter for 2013 i forhold til skønnene på tidspunktet for henstillingen vurderes Slovenien at opfylde Stabilitets- og Vækstpagtens betingelser for en forlængelse af fristen for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud.

Kommissionen har derfor fremsat forslag om en revideret henstilling, der forlænger Sloveniens frist for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP med 2 år fra 2013 til 2015. Den reviderede henstilling indebærer krav om at gennemføre årlige strukturelle stramninger af en vis størrelse i de enkelte år i perioden 2013-2015. De anbefalede stramninger udgør i gennemsnit ca. 0,6 pct. af BNP årligt.

¹ For eksempel vil et skifte i vækstsammensætningen væk fra indenlandsk efterspørgsel over mod eksport indebære færre skatteindtægter, idet indtægter fra indirekte skatter på forbrug generelt vil være højere end skatteindtægter forbundet med eksport.

Tabel 2: Skønnede underskud og anbefalinger i revideret henstilling til Slovenien, frist 2015

	2012	2013	2014	2015
Underskud	4,0	5,3	4,9	
Strukturelt underskud	2,7	2,4	3,3	
<i>Revideret henstilling:</i>				
Anbefalet underskud		4,9 (3,7)*	3,3	2,5
Anbefalet strukturel stramning		0,7	0,5	0,5

Anm: *Det anbefalede underskud korrigeret for engangsudgifter til rekapitaliseringer af banker, der udgør 1,2 pct. af BNP, er opgjort til 3,7 pct. af BNP.

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Portugal

Portugal fik i oktober 2012 revideret sin henstilling fra 2009. Den reviderede henstilling indebar en udskydelse af fristen for at korrigere landets uforholdsmæssigt store underskud fra 2013 til 2014, og indeholdt konkrete mål for de faktiske underskud i 2012-2014, herunder et mål for det offentlige underskud i 2012 på 5,0 pct. af BNP. Henstillingen indebar endvidere krav om årlige strukturelle stramninger på 2,3 pct., 1,6 pct. og 1,3 pct. af BNP i hhv. 2012, 2013 og 2014.

Det faktiske underskud er opgjort til 6,4 pct. af BNP i 2012, og Kommissionen skønner aktuelt, at underskuddene vil udgøre 5,5 pct. af BNP i 2013 og 4,0 pct. af BNP i 2014. Kommissionens analyser viser, at Portugal i 2012 gennemførte en strukturel stramning på 2,4 pct. af BNP målt ved ændringen i struktursaldoen, 3 pct. af BNP målt ved den korrigerede struktursaldo, og 6 pct. af BNP målt ved den direkte effekt af finanspolitiske tiltag.

Da Portugals finanspolitik således skønnes at være i overensstemmelse med henstillingen, og da konjunkturudviklingen samtidig er uventet svag med svag vækst i 2012 og svage vækstudsigter for 2013 i forhold til skønnene på tidspunktet for henstillingen vurderes Portugal at opfylde Stabilitets- og Vækstpagtens betingelser for en forlængelse af fristen for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud.

Kommissionen har derfor fremsat forslag om en revideret henstilling, der forlænger Portugals frist for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP med 1 år fra 2014 til 2015. Den reviderede henstilling indebærer krav om at gennemføre årlige strukturelle stramninger af en vis størrelse i de enkelte år i perioden 2013-2015. De anbefalede stramninger udgør i gennemsnit ca. 0,8 pct. af BNP årligt.

Tabel 3: Skønnede underskud og anbefalinger i revideret henstilling til Portugal, frist 2015

	2012	2013	2014	2015
Underskud	6,4	5,5	4,0	
Strukturelt underskud	4,2	3,6	2,0	
<i>Revideret henstilling:</i>				
Anbefalet underskud		5,5	4,0	2,5
Anbefalet strukturel stramning		0,6	1,4	0,5

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Spanien

Spanien fik i juli 2012 for anden gang revideret sin henstilling fra 2009. Den reviderede henstilling indebar en udskydelse af fristen for at korrigere landets uforholdsmæssigt store underskud fra 2013 til 2014, og indeholdt krav om at gennemføre strukturelle stramninger på 2,7 pct., 2,5 pct. og 1,9 pct. af BNP i årene 2012-2014. Henstillingen indeholdt også mål for det faktiske underskud på 6,3 pct., 4,5 pct. og 2,8 pct. af BNP i årene 2012-2014.

Det faktiske underskud udgjorde 10,6 i 2012 og skønnes af Kommissionen at udgøre 6,5 pct. af BNP i 2013. Kommissionens analyser viser, at Spanien har gennemført en strukturel stramning i 2012 på 1,8 pct. af BNP målt ved ændringen i struktursaldoen, 2,9 pct. af BNP målt ved den korrigerede struktursaldo, og ca. 4 pct. af BNP målt ved den direkte effekt af finanspolitiske tiltag. I 2013 skønnes effekten af finanspolitiske tiltag at udgøre ca. 2½ pct. af BNP.

Da Spaniens finanspolitik således skønnes at være i overensstemmelse med henstillingen, og da konjunkturudviklingen samtidig er uventet svag med svag vækst i 2012 og svage vækstudsigter for 2013 i forhold til skønnene på tidspunktet for henstillingen vurderes Spanien at opfylde Stabilitets- og Vækstpagtens betingelser for en forlængelse af fristen for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud.

Kommissionen har derfor fremsat forslag om en revideret henstilling, der forlænger Spaniens frist for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP med 2 år fra 2014 til 2016. Den reviderede henstilling indebærer krav om at gennemføre årlige strukturelle stramninger af en vis størrelse i de enkelte år i perioden 2013-2015. De anbefalede stramninger udgør i gennemsnit ca. 1 pct. af BNP årligt.

Tabel 4: Skønnede underskud og anbefalinger i revideret henstilling til Spanien, frist 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Underskud	10,6 (7,0)*	6,5	7,0		
Strukturelt underskud	5,5	4,4	5,5		
<i>Revideret henstilling:</i>					
Anbefalet underskud		6,5	5,8	4,2	2,8
Anbefalet strukturel stramning		1,1	0,8	0,8	1,2

Anm: *Tal i parentes er underskuddet i 2012 opgjort ekskl. engangsudgifter til rekapitaliseringer af banker.

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Holland

Holland modtog i 2009 en henstilling om at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud senest i 2013 og at gennemføre årlige strukturelle stramninger på i gennemsnit ¾ pct. af BNP i perioden 2011-13.

Kommissionen skønner, at underskuddet vil udgøre 3,6 pct. af BNP i 2013. Kommissionens analyser viser, at Holland i perioden 2011-2013 har gennemført årlige strukturelle stramninger på gennemsnitligt 0,7 pct. af BNP målt ved ændringen i struktursaldoen, 1,1 pct. af BNP målt ved den korrigerede struktursaldo, og 1,3 pct. af BNP målt ved den direkte effekt af finanspolitiske tiltag, der er opgjort til 4 pct. af BNP samlet set i perioden 2011-2013.

Da Hollands finanspolitik således skønnes at være i overensstemmelse med henstillingen, og da konjunkturudviklingen samtidig er uventet svag med svag vækst i 2012 og svage vækstudsigter for 2013 i forhold til skønnene på tidspunktet for henstillingen vurderes Holland at opfylde Stabilitets- og Vækstpagtens betingelser for en forlængelse af fristen for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud.

Kommissionen har derfor fremsat forslag om en revideret henstilling, der forlænger-Holland frist for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP med 1 år fra 2013 til 2014. Den reviderede henstilling indebærer krav om at gennemføre årlige strukturelle stramninger af en vis størrelse i de enkelte år i perioden 2013-2014. De anbefalede stramninger udgør i gennemsnit ca. 0,7 pct. af BNP årligt.

Tabel 5: Skønnede underskud og anbefalinger i revideret henstilling til Holland, frist 2014

	2012	2013	2014
Underskud	4,1	3,6	3,6
Strukturelt underskud	2,6	2,0	2,3
<i>Revideret henstilling:</i>			
Anbefalet underskud		3,6	2,8
Anbefalet strukturel stramning		0,6	0,7

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Polen

Polen modtog i 2009 en henstilling om at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud senest i 2012 og at gennemføre årlige strukturelle stramninger på i gennemsnit 1¼ pct. af BNP i perioden 2010-12.

Det faktiske underskud er opgjort til 3,9 pct. af BNP i 2012 og Kommissionen skønner, at det vil være uændret i 2013. Kommissionens analyser viser, at Polen i perioden 2010-2012 har gennemført årlige strukturelle stramninger på gennemsnitligt 1,5 pct. af BNP målt ved ændringen i struktursaldoen, 1,6 pct. af BNP målt ved den korrigerede struktursaldo, og 1,4 pct. af BNP målt ved den direkte effekt af finanspolitiske tiltag, der er opgjort til 4,3 pct. af BNP samlet set i perioden 2010-2012. I 2012 er effekten af finanspolitisk tiltag opgjort til 1,3 pct. af BNP.

Da Polens finanspolitik således skønnes at være i overensstemmelse med henstillingen, og da konjunkturudviklingen samtidig har været uventet svag i forhold til skønne på tidspunktet for henstillingen vurderes Polen at opfylde Stabilitets- og Vækstpagtens betingelser for en forlængelse af fristen for at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud.

Kommissionen har derfor fremsat forslag om en revideret henstilling, der forlænger Polens frist for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP med 2 år fra 2012 til 2014. Den reviderede henstilling indebærer krav om at gennemføre årlige strukturelle stramninger af en vis størrelse i de enkelte år i perioden 2013-2014. De anbefalede stramninger udgør i gennemsnit ca. 1 pct. af BNP årligt.

Tabel 6: Skønnede underskud og anbefalinger i revideret henstilling til Polen, frist 2014

	2012	2013	2014
Underskud	3,9	3,9	4,1
Strukturelt underskud	3,8	3,3	2,9
<i>Revideret henstilling:</i>			
Anbefalet underskud		3,6	3,0
Anbefalet strukturel stramning		0,8	1,3

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Beslutning om manglende efterlevelse (126.8) og pålæg (126.9)

Belgien

Belgien modtog i 2009 en henstilling om at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud senest i 2012 og at gennemføre årlige strukturelle stramninger på i gennemsnit ¾ pct. af BNP i perioden 2010-12, hvilket skulle sikre dels korrektion af underskuddet og dels at Belgiens høje gældsrate (opgjort i pct. af BNP)faldt med en passende hastighed. Det faktiske underskud er opgjort til 3,9 pct. af BNP i 2012 inkl. budgetforbedrende engangstiltag på 0,4 pct. af BNP. Underskuddet ekskl. engangsudgifter til bankrekapitaliseringer er opgjort til 3,2 pct. af BNP. Kommissionen skønner, at underskuddet vil udgøre 2,9 pct. og 3,1 pct. af BNP i hhv. 2013 og 2014.

Kommissionens analyser viser, at Belgien i perioden 2010-2012 har gennemført årlige strukturelle stramninger på gennemsnitligt 0,3 pct. af BNP målt ved ændringen i struktursaldoen, 0,3 pct. af BNP målt ved den korrigerede struktursaldo, og 0,65 pct. af BNP målt ved den direkte effekt af finanspolitiske tiltag, der er opgjort til 2 pct. af BNP samlet set i perioden 2010-2012.

Samlet set viser Kommissionens analyse, at underskuddet ikke er bragt holdbart under 3 pct. til fristen i 2012, og at konsolideringsindsatsen har været mangelfuld, dog særligt i 2010 og 2011, hvor den strukturelle stramning målt ved den direkte effekt af finanspolitiske tiltag lå betydeligt under strammingskravet. Kommissionen har derfor fremsat forslag om en rådsbeslutning (under traktatens artikel 126.8) om manglende efterlevelse af Belgiens henstilling.

Kommissionen har samtidig fremsat forslag om et pålæg (under traktatens artikel 126.9) (dvs. en skærpet henstilling) til Belgien. Dette pålæg indebærer krav om at korrigere det uforholdsmæssige store underskud senest i 2013 og at gennemføre en strukturel stramning på 1 pct. af BNP i 2013.

Belgien skal også præsentere en plan for strukturelle tiltag i 2014, der sikrer, at underskuddet forbliver under 3 pct., samt at tilpasningen mod det mellemfristede mål for den strukturelle balance (MTO) er på linje med Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende del.

Belgien skal senest 21. september 2013 rapportere om tiltag taget til efterlevelse af den skærpede henstilling. Herefter vil Belgien skulle rapportere hver 3. måned om fremskridt mod korrektionen, indtil henstillingen ophæves. Herudover skal Belgien rapportere 31. december 2013 om fremskridt mod efterlevelse af sin landespecifikke anbefaling vedr. vedtagelse af budgetmål for saldoen i stat og delsektorer.

Kommissionen kan indenfor 20 dage efter vedtagelse af rådsbeslutningen om mangelfuld efterlevelse vælge at fremsætte forslag om en rådsbeslutning om en bøde til Belgien på op til 0,2 pct. af BNP. Det følger af den reformerede Stabilitets- og Vækstpagts regler vedr. sanktioner for eurolande. Kommissionen har ikke annonceret, at man vil fremlægge forslag om sanktioner over for Belgien.

Tabel 7: Skønnede underskud og anbefalinger i skærpet henstilling til Belgien, frist 2013

	2012	2013	2014
Underskud	3,9	2,9	3,1
Strukturelt underskud	3,8	3,3	2,9
<i>Skærpet henstilling</i>			
Anbefalet underskud		2,7	
Anbefalet strukturel stramning		1,0	

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Ophævelse af henstillinger

Italien

Italien modtog i 2009 en henstilling om at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud senest i 2012. Det faktiske underskud er opgjort til 3,0 pct. af BNP i 2012 og Kommissionen skønner at underskuddene falder yderligere til 2,9 pct. af BNP i 2013 og 1,8 pct. af BNP i 2014. Da Italien vurderes at have foretaget en holdbar korrektion af sit uforholdsmæssigt store underskud til fristen i 2012 har Kommissionen fremsat forslag om en rådsbeslutning om at ophæve Italiens henstilling.

Tabel 8: Ophævelse af Italiens henstilling, frist 2012

	2012	2013	2014
Underskud	3,0	2,9	2,5
Strukturelt underskud	1,4	0,5	0,7

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Letland

Letland modtog i 2009 en henstilling om at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud senest i 2012. Det faktiske underskud er opgjort til 1,2 pct. af BNP i 2012 og Kommissionen skønner at underskuddene falder yderligere i 2013-2014. Da Letland vurderes at have foretaget en holdbar korrektion af sit uforholdsmæssigt store underskud til fristen i 2012 har Kommissionen fremsat forslag om en rådsbeslutning om at ophæve Letlands henstilling.

Tabel 9: Ophævelse af Letlands henstilling, frist 2012

	2012	2013	2014
Underskud	1,2	1,2	0,9
Strukturelt underskud	0,3	1,4	1,5

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Litauen

Litauen fik i 2010 revideret sin henstilling fra 2009, og fristen for korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud blev således forlænget fra 2011 til 2012.

Det faktiske underskud er opgjort til 3,2 pct. af BNP i 2012. Da underskuddet er bragt tæt på referenceværdien i friståret, og den offentlige gældsrate (opgjort i pct. af BNP) holder en bred afstand til referenceværdien på 60 pct. af BNP, vurderer Kommissionen at Stabilitets- og Vækstpagtens bestemmelser vedr. systemiske pensionsreformer finder anvendelse for Litauen. Det indebærer, at direkte nettoomkostninger forbundet med implementeringen af systemiske pensionsreformer på 0,2 pct. af BNP (omlægninger fra offentlige skattefinansierede pensioner til private individuelle fondsbaserede ordninger) modregnes i underskuddet for 2012. Korrektionen indebærer, at underskuddet reduceres til 3 pct. af BNP i 2012. I 2013-2014 ventes underskuddene reduceret yderligere.

Da Litauen således vurderes at have foretaget en holdbar korrektion af sit uforholdsmæssigt store underskud til fristen i 2012, har Kommissionen fremsat forslag om en rådsbeslutning om at ophæve Litauen henstilling.

Tabel 10: Ophævelse af Litauens henstilling, frist 2012

	2012	2013	2014
Underskud	3,2	2,9	2,4
Strukturelt underskud	3,2	2,8	2,8

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Ungarn

Ungarns seneste henstilling fra 2012 indebærer krav om at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2012, og gennemføre en strukturel stramning på ½ pct. af BNP udover den planlagte stramning.

Det faktiske underskud i 2012 er opgjort til 1,9 pct. af BNP. Ifølge Kommissionens forårsprognose skønnes underskuddet øget til 3 pct. og 3,3 pct. af BNP i hhv. 2013 og 2014.

Ungarn har imidlertid efterfølgende vedtaget en konsolideringspakke, der indeholder yderligere konsolideringstiltag på 0,3 pct. af BNP i 2013 og 0,7 pct. af BNP i 2014. Kommissionen har efterfølgende opdateret sine skøn for de faktiske underskud i 2013 og 2014, som nu skønnes at udgøre hhv. 2,7 pct. og 2,9 pct. af BNP. De faktiske underskud skønnes således at ligge under 3 pct. af BNP i både 2013 og 2014, og de strukturelle underskud skønnes i både 2013 og 2014 at overholde Ungarns MTO på -1,7 pct. af BNP.

De opdaterede skøn for de faktiske underskud peger på, at korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud er gjort holdbar. Kommissionen har i det lys fremsat forslag om en rådsbeslutning om at ophæve Ungarns henstilling.

Tabel 11: Ophævelse af Ungarn henstilling, frist 2012

	2012	2013	2014
Underskud	1,9	3,0	3,3
Underskud, opdateret skøn		2,7	2,9
Strukturelt underskud	0,7	1,1	1,8
Strukturelt underskud, opdateret skøn		0,75	1,5

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013 og Kommissionens opdaterede skøn, 29. maj 2013.

Rumænien

Rumænien modtog i 2009 en henstilling om at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud senest i 2012. Det faktiske underskud er opgjort til 2,9 pct. af BNP i 2012 og Kommissionen skønner, at underskuddene falder yderligere i 2013-2014.

Da Rumænien vurderes at have foretaget en holdbar korrektion af sit uforholdsmæssigt store underskud til fristen i 2012 har Kommissionen fremsat forslag om en rådsbeslutning om at ophæve Rumæniens henstilling.

Tabel 12: Ophævelse af Rumænien henstilling, frist 2012

	2012	2013	2014
Underskud	2,9	2,6	2,4
Strukturelt underskud	2,7	1,7	1,4

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013

Åbning af EDP-proceduren

Malta

Malta fik en henstilling under proceduren for uforholdsmæssigt store underskud i 2009 og en revideret henstilling 2010, der forlængede fristen for korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud til 2011.

Proceduren blev ophævet i december 2012, da Kommissionens efterårsprognose pegede på, at underskuddet var bragt holdbart under 3 pct.

Imidlertid er det faktiske underskud nu opgjort til 3,3 pct. af BNP i 2012, og underskuddet skønnes ifølge Kommissionens forårsprognose øget til 3,7 pct. af BNP i 2013

og 3,6 pct. af BNP i 2014. Samtidig viser vurdering af udviklingen i den offentlige gæld, at Maltas gældsrate (opgjort i pct. af BNP) ikke nærmer sig referenceværdien på 60 pct. af BNP med en passende hastighed.

På denne baggrund har Kommissionen fremsat forslag om at åbne en ny EDP-procedure for Malta med en henstilling til Malta om at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud senest i 2014, og at gennemføre årlige strukturelle stramninger på i gennemsnit 0,7 pct. af BNP i perioden 2013-14.

Tabel 13: Skønnede underskud og anbefalinger i ny henstilling til Malta, frist 2014

	2012	2013	2014
Underskud	3,3	3,7	3,6
Strukturelt underskud	4,2	3,5	2,7
<i>Ny henstilling</i>			
Anbefalet underskud		3,4	2,7
Anbefalet strukturel stramning		0,7	0,7

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2013.

Hjemmelsgrundlag

EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud har hjemmel i Traktatens artikel 126. Kommissionens forslag er begrundet i Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del, dvs. i Rådets forordning (EF) nr. 1467/97, som senest revideret ved forordning 1177/2011. For så vidt angår beslutninger vedr. eurolande vedtages disse af Rådet med kvalificeret flertal blandt eurolandene, jf. Traktatens artikel 136. Det land, som beslutningen vedrører, har ikke selv har stemmeret. Beslutninger vedr. ikke-eurolande vedtages med kvalificeret flertal blandt alle EU-lande, undtagen det land, som beslutningen vedrører.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagene har ingen direkte statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sikring af sunde og holdbare offentlige finanser i EU-landene generelt, herunder efterlevelse af landenes henstillinger og dermed lavere underskud, gæld og renter, vil understøtte vækst og beskæftigelse i Danmark.

Andre EU-landes konsolidering af de offentlige finanser har positive effekter på den langsigtede samlede økonomiske udvikling i Europa, herunder tilliden til finanspolitikken.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sager under dagsordenspunktet *Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten* er løbende forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN-møderne. De aktuelle sager er alle indledt og behandlet i perioden 2009-13.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen lægger vægt på, at EU-landene lever op til EU's fælles regler om finanspolitik, herunder at landene efterlever deres konkrete henstillinger, således at der sikres en sund økonomisk udvikling i de enkelte lande og i EU som helhed, og der forhindres en eskalering af gældskrisen.

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag vedr. de pågældende landes underskudsprocedurer (om end Danmark kun har stemmeret vedr. beslutninger for ikke-eurolande).

Regeringen støtter således Kommissionens forslag om at ophæve proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for en række lande, der vurderes at have foretaget en holdbar korrektion af deres uforholdsmæssigt store underskud.

Regeringen støtter også Kommissionens forslag om reviderede henstillinger til en række lande, idet Stabilitets- og Vækstpagtens betingelser for ændring af henstillinger vurderes at være opfyldt, og lægger samtidig stor vægt på at de pågældende lande efterlever de nye henstillinger.

Regeringen støtter ligeledes Kommissionens forslag til en rådsbeslutning om mangelfuld efterlevelse for Belgien, samt forslaget til pålæg til Belgien.

Regeringen støtter desuden beslutningen om at åbne proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Malta.

Andre landes holdning

Kommissionens forslag ventes støttet af alle EU-lande.

Dagsordenspunkt 3: Rapport fra Kommission og EIB til Det Europæiske Råd

Resumé

På ECOFIN d. 21. juni 2013 ventes den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Kommissionen at præsentere en fælles rapport, der vedrører EIB's forpligtelser og aktiviteter i relation til bl.a. vækst- og beskæftigelsespagten, herunder kapitalindskuddet i EIB på 10 mia. euro. Rapporten ventes i særlig grad at behandle EIB's aktiviteter i relation jobskabende foranstaltninger og på at styrke finansieringen af økonomien med henblik på hurtigtvirkende vækstforanstaltninger. Rapporten fra EIB og Kommissionen ventes offentliggjort umiddelbart forud for ECOFIN-mødet d. 21. juni 2013. ECOFIN ventes at tage præsentationen og rapporten til efterretning.

Baggrund

EU-landenes stats- og regeringschefer besluttede på mødet i marts 2013 at anmode EIB og Kommissionen om en rapport med en redegørelse for EIB's arbejde med de fælleseuropæiske tiltag i vækst- og beskæftigelsespagten samt kapitalindskuddet i EIB på 10 mia. euro, som blev vedtaget i forbindelse med vækst- og beskæftigelsespagten på DER juni 2012 (en pakke af initiativer rettet mod styrket vækst og beskæftigelse i lyset af krisen).

Indhold

Rapporten fra EIB og Kommissionen ventes at have fokus på fremskridtene i implementeringen af vækst- og beskæftigelsespagten, herunder kapitalindskuddet i EIB på 10 mia. euro. Rapporten ventes at belyse EIB's finansiering af tiltag, der fremmer vækst og jobs, herunder på kort sigt, samt særligt potentialet i den "grønne økonomi" til fremme af vækst og konkurrenceevne. EIB ventes eksplicit at redegøre for muligheder og målrettede prioriteter, der bør identificeres, navnlig for så vidt angår infrastruktur, energi- og ressourceeffektivitet, den digitale økonomi, forskning og innovation samt SMV'er.

Den nylige forhøjelse af EIB's kapital med 10 mia. euro vil give banken mulighed for at udlåne yderligere 60 mia. euro som støtte til vækst og beskæftigelse, og dette vil sammen med Den Europæiske Investeringsfond (EIF) medvirke til at sætte gang i projekter til en værdi af op til 180 mia. euro i perioden 2013-2015, udover EIB's andre aktiviteter.

Kapitalforhøjelsen i EIB

I forbindelse med lanceringen af vækst- og beskæftigelsespagten blev det besluttet at gennemføre en kapitaludvidelse i EIB på 10 mia. euro. Kapitaludvidelsen betyder, at EIB vil kunne ekspandere sine udlån med 20 mia. euro ekstra om året i perioden 2013-2015, og dermed i alt med 60 mia. euro.

Da EIB finansierer projekterne i samarbejde med andre investorer forventes de 60 mia. euro i ekstra udlån at give basis for øgede investeringer på 180 mia. euro i løbet af 2013-2015. Hovedparten (ca. 90 pct.) af investeringerne forventes at blive gennemført i EU-landene, og EIB vil dermed bidrage væsentligt til vækst og udvikling i EU i de kommende år.

EIB finansieres ikke af EU-budgettet, hvorfor midlerne til kapitaludvidelsen indbetales direkte fra medlemsstaterne. Omtrent 89 procent af kapitaludvidelsen var på plads ultimo marts 2013, mens de resterende midler indbetales i 2014 og 2015. Danmarks indbetaling på ca. 1,7 mia. kr. er indarbejdet på finansloven for 2013. Den danske bidragsandel af kapitalindskuddet på 10 mia. euro følger den generelle kapitalindskudsnøgle i EIB beregnet ud fra Danmarks ejerskabsandel af EIB.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke betydning for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke umiddelbare statsfinansielle konsekvenser. Den tidligere sag om kapitalindskuddet i EIB og Danmarks indbetaling på ca. 1,7 mia. kr. er indarbejdet på finansloven for 2013.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rapporten vil ikke i sig selv have samfundsøkonomiske konsekvenser, men EIB's investeringsaktiviteter har positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen ventes at kunne tage rapport til efterretning.

Andre landes holdning

Alle EU-lande ventes at kunne tage rapporten til efterretning.

Dagsordenspunkt 4: Forlængelse af løbetider for lån til Irland og Portugal

KOM(2013)320 og KOM(2013)330

Resumé

Der ventes enighed om at forlænge den gennemsnitlige løbetid for EU27-lånene (via EFSM) og eurolandelånene (via EFSF) til Irland og Portugal med 7 år i forhold til de nuværende løbetider på hhv. 12½ år (EFSM) og 15 år (EFSF) for at understøtte de to landes tilbagevenden til markedsfinansiering og styrke markedstilliden efter udløbet af låneprogrammet i de kommende år.

Anmodningen om løbetidsforlængelser vedrører ikke de bilaterale lån til Irland fra Danmark, UK og Sverige (alle med løbetider på 7½ år). Der ændres heller ikke ved den gennemsnitlige løbetid for lånene fra IMF.

Baggrund og indhold

I november/december 2010 godkendte ECOFIN et låneprogram til Irland med ekstern finansiering på i alt 67,5 mia. euro, hvoraf 22,5 mia. euro bliver ydet af EU27-lånefaciliteten EFSM. I april/maj 2011 godkendte ECOFIN et låneprogram til Portugal med ekstern finansiering på i alt 78 mia. euro, hvoraf 26 mia. euro bliver ydet af EFSM. Også eurolandenes lånemekanisme EFSF og IMF bidrager til de to programmer, mens Danmark, UK og Sverige yder bilaterale lån til Irland som led i programmerne.

Lånene udbetales i trancher i perioden frem til hhv. udgangen af 2013 (Irland) og starten af 2014 (Portugal) og er betinget af gennemførelsen af en række landespecifikke programbetingelser, der skal sikre en holdbar tilbagevenden til markedsfinansiering for de to lande. Gennemførelsen af låneprogrammet skrider indtil videre planmæssigt frem for de to lande. Lånene skal tilbagebetales i de efterfølgende år i overensstemmelse med den aftalte låneprofil og gennemsnitlige løbetid for de enkelte lånefaciliteter og långivere.

Portugal og Irland har anmodet om løbetidsforlængelser for deres lån fra EU27 (EFSM) og eurolandene (EFSF) bl.a. for at lette de to landes tilbagevenden til markedet og styrke markedstilliden i årene efter programmernes slutning, hvor tilbagebetalingerne er koncentreret.

Anmodningerne skal bl.a. ses på baggrund af, at de planlagte tilbagebetalinger under låneprogrammerne er relativt koncentreret i årene umiddelbart efter programmernes ophør, som kan falde sammen med – dels tilbagebetaling af eksisterende obligationsgæld og dels tilbagebetaling af de to landes nyudstedelser af statsobligationer, der i begyndelsen formentlig vil have en relativt kort løbetid. En forlængelse af løbetiden vurderes at sende et positivt signal til markederne, som vil øge tilliden og dermed gøre det nemmere for de to lande at stå på egne ben og finansiere sig på markedet ved at udstede egne statsobligationer i de kommende år.

Der ventes enighed om en forlængelse af den gennemsnitlige løbetid med 7 år for EFSM og EFSF i tillæg til de nuværende 12½ år for lånene fra EFSM og 15 år for lånene EFSF. Mens forlængelse af EU27-lånene gennem EFSM beslutes af Rådet, vil forlængelse af eurolandelånene gennem EFSF skulle beslutes separat blandt eurolandene.

De enkelte udbetalte trancher har hver især forskellig løbetid, som fastsættes allerede ved udbetalingen, således at den gennemsnitlige løbetid for alle trancher under ét svarer til den hidtidigt overordnet aftalte gennemsnitlige løbetid på 12½ år. Løbetids-

forlængelserne indebærer derfor teknisk, at EFSM og EFSF forpligter sig til at "rulle" forfaldne tilbagebetalinger videre til nye lån, når de enkelte tilbagebetalinger forfalder, således at den samlede gennemsnitlige løbetid forlænges med de aftalte 7 år.

Anmodningen om løbetidsforlængelser vedrører ikke de bilaterale lån til Irland fra Danmark, UK og Sverige (alle med løbetider på 7½ år). Der ændres heller ikke ved den gennemsnitlige løbetid for lånene fra IMF.

Hjemmelsgrundlag

EU27-lånene til Irland og Portugal er ydet med hjemmel i Rådets forordning om etableringen af EFSM (407/2010 af 11. maj 2010). De enkelte låneprogrammer og eventuelle ændringer heri besluttet med kvalificeret flertal i Rådet på forslag fra Kommissionen. Europa-Parlamentet skal alene orienteres om de konkrete programbetingelser.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Løbetidsforlængelsen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Lånet fra EFSM finansieres ved Kommissionens optagelse af lån på markedet med sikkerhed i EU-budgettet. De enkelte EU-lande vil først skulle stille midler til rådighed i en situation, hvor låntagerlandet ikke tilbagebetaler lånet, og hvor Kommissionen i denne situation finder det nødvendigt at trække forholdsmæssigt på EU-landene for den manglende tilbagebetaling. I dette tilfælde vil de enkelte lande bidrage forholdsmæssigt med den gældende fordelingsnøgle for finansiering af EU-budgettet (for Danmarks vedkommende aktuelt ca. 2 pct., svarende til en andel på ca. 950 mio. euro for lånene til de to lande til sammen).

Løbetidsforlængelsen ændrer ikke på størrelsen af lånet og den beskrevne sikkerhedsstillelse for EU-budgettet og EU-landene, men vil betyde, at sikkerhedsstillelsen forlænges.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er Kommissionens vurdering, at løbetidsforlængelsen vil yde et positivt bidrag til de to landes tilbagevenden til markedet og dermed understøtte finansiel og økonomisk stabilitet i landene og i EU.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Ydelsen af låneprogrammet til Irland blev d. 3. december 2010 forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud ECOFIN d. 7. december 2010. Ydelsen af lånepro-

grammet til Portugal blev d. 13. maj 2011 forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN d. 17. maj 2011.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side kan man støtte en forlængelse af den gennemsnitlige løbetid på 7 år, som balancerer et positivt bidrag til at understøtte de to landes tilbagevenden til markedsfinansiering med hensynet til, at landene samtidig hurtigst muligt bør komme ud af de ekstraordinære låneprogrammer og tilbagebetale lånene.

Andre landes holdning

Der ventes enighed om den foreslåede løbetidsforlængelse.

Dagordenspunkt 5: Kommissionens meddelelse om tidsplan for landenes konvergens mod deres mellemfristede mål for den offentlige saldo (MTO) og operationalisering af en investeringsklausul i Stabilitets- og Vækstpagten

Resumé

Kommissionens ventes snarligt at præsentere sin meddelelse vedr. tidsplan for landenes tilpasning mod deres mellemfristede mål for den offentlige saldo (MTO) og operationalisering af offentlige investeringer i Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende arm. Meddelelsen ventes offentliggjort forud for rådsmødet mhp. præsentation og udveksling af synspunkter mellem økonomi- og finansministrene.

Kommissionen skal i kraft af finanspagten, som trådte i kraft 1. januar i år, offentliggøre en tidsplan for de deltagende landes tilpasning mod deres nationalt fastsatte mål for den offentlige strukturelle saldo (MTO). Denne tidsplan ventes præsenteret i Kommissionens meddelelse.

Kommissionen ventes endvidere i sin meddelelse at præsentere et udspil vedr. muligheder for at tilgodese offentlige investeringer i den præventive del af Stabilitets- og Vækstpagten.

Kommissionen ventes at foreslå, at der introduceres en såkaldt investeringsbestemmelse, som består i, at udgifter til offentlige investeringsprojekter, som er medfinansierede af EU, kan tilgodeses i Kommissionens og Rådets vurdering af landenes tilpasning mod eller efterlevelse af deres mellemfristede budgetmål (MTO) indenfor den præventive del af det økonomiske samarbejde.

Baggrund

Tidsplan for konvergens

Den mellemstatslige Traktat om stabilitet, samordning og styring i den økonomiske og monetære union (finanspagten) er trådt i kraft per 1. januar i år for de lande, som har ratificeret den. Det indebærer, at de deltagende lande fremover skal efterleve balance-reglen om, at de samlede offentlige finanser skal være i balance eller udvise overskud. Dvs. at den strukturelle saldo i det enkelte år som hovedregel skal svare til landenes mellemfristede mål for de offentlige finanser (MTO), dog med en nedre grænse for det strukturelle underskud på som hovedregel 0,5 pct. af BNP.

I overensstemmelse med artikel 3, stk. 2 i finanspagten skal Kommissionen offentliggøre en tidsplan for de deltagende landes tilpasning mod deres landespecifikke mål for den offentlige saldo (MTO). Tidsplanen ventes præsenteret i Kommissionens kommende meddelelse.

Offentlige investeringer i SVP

På det Europæiske Råd (DER) d. 13.-14. december 2012 konkluderede stats- og regeringscheferne, at man indenfor de eksisterende rammer om finanspolitikken i EU, skulle undersøge mulighederne for at tilgodese behovet for at balancere produktive offentlige investeringer og budgetdisciplin i den forebyggende del af Stabilitets- og Vækstpagten.

Dialogforhandlinger med Europa-Parlamentet vedr. de to forordningsforslag i two-packen resulterede i, at der det endelige kompromisforslag til forordning vedr. budgetplaner fastslår, at Kommissionen inden den 31. juli i år skal meddele, hvilke muligheder der findes indenfor de eksisterende finanspolitiske rammer i EU for at balancere behovet for produktive offentlige investeringer og budgetdisciplin indenfor den forebyggende del af Stabilitets- og Vækstpagten, jf. artikel 16, stk. 2.

Kommissionen ventes at præsentere sit udspil vedr. muligheder for at tilgodese offentlige investeringer i den præventive del af Stabilitets- og Vækstpagten i den kommende meddelelse.

Indhold

Tidsplan for konvergens

Kommissionens meddelelse vedr. tidsplanen foreligger endnu ikke, men Kommissionen ventes at forslå en samlet tidsplan for det enkelte land i form af dels konkrete frister for landenes opnåelse af deres nationalt fastsatte MTO'er og dels landespecifikke tilpasningsprofiler med mål for struktursaldoen i det enkelte år fra 2012 til det foreslåede år for opnåelsen af MTO.

Kommissionens forslag ventes baseret på landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og landenes egne planer for tilpasning mod deres MTO.

Kommissionens vurderinger og forslag til tidsplan ventes at tage udgangspunkt i bestemmelser vedrørende Stabilitets- og Vækstpagten², herunder

- 1) princippet om, at landene foretager årlige tilpasninger mod MTO på som hovedregel mindst 0,5 pct. af BNP,
- 2) hvorvidt det pågældende land har holdbarhedsudfordringer i kraft af høj gæld eller aldring, idet store udfordringer generelt skal resultere i større tilpasninger,
- 3) landets økonomiske udsigter, idet der bør foretages en større tilpasning under højkonjunktur, mindre tilpasning under lavkonjunktur.
- 4) Landenes eventuelle EDP-procedure, hvor henstillinger anbefaler landene at efterlever konkrete stramningskrav til struktursaldoen,
- 5) landene efterlever gældsreduktionsreglen³, som blev introduceret med six-packen.

Kommissionens forslag til tidsplan for landenes MTO'er vil ikke være relevant for lande, der allerede overholder deres MTO, herunder Danmark.

Offentlige investeringer i SVP

Kommissionen ventes i sit udspil at foreslå at introducere en såkaldt investeringsbestemmelse, som består i, at udgifter til offentlige investeringsprojekter, som er medfinansierede af EU via samhørighedsfondsmidler eller det transeuropæiske netværk (TEF) eller 'Connecting Europe Facility' (CEF), kan tilgodeses i tilpasningsstien mod eller i efterlevelsen af det mellemfristede budgetmål (MTO).

Kommissionen ventes at foreslå, at en sådan bestemmelse vil kunne finde anvendelse under den juridiske ramme af den eksisterende fleksibilitets-klausul i den præventive del af Stabilitets- og Vækstpagten. Den fastslår, at Rådet og Kommissionen i deres vurdering af landenes fremskridt mod MTO skal tage højde for, hvorvidt det enkelte medlemsland har gennemført omfattende strukturreformer, som forbedrer de offentlige finanser på lang sigt, men som forringer de offentlige finanser i det pågældende år. Artikel 5, stk. 1 i forordning (EF) nr. 1466/97 anfører således:

"... Når tilpasningsstien i retning af den mellemfristede budgetmålsætning fastlægges for medlemsstater, der endnu ikke har nået denne målsætning, og når der tillades en midlertidig afvigelse fra denne målsætning for medlemsstater, der allerede har nået den, såfremt der bevares en passende sikkerhedsmargen med hensyn til referenceværdien for underskuddet, og at budgetstillingen i programperioden forventes at vende tilbage til den mellemfristede budgetmålsætning, tager Rådet og Kommissionen hen-

² Forordning 1466/97, artikel 5, stk 1 og artikel 9, stk. 1.

³ Ifølge gældsreduktionsreglen skal de lande, der overskrider stabilitets- og vækstpagtens kriterie om, at den offentlige bruttogæld maksimalt må udgøre 60 procent af BNP, årligt nedbringe gælden med hvad der i gennemsnit svarer til 1/20 af forskellen mellem det aktuelle gælds niveau og kriteriet på de 60 procent.

syn til gennemførelsen af større strukturreformer, som har direkte langsigtede positive budgetmæssige virkninger, bl.a. ved at øge den potentielle holdbare vækst, og derfor en konstaterbar indvirkning på de offentlige financers holdbarhed på lang sigt ...".

Lande, som endnu ikke har nået deres MTO, kan afvige fra tilpasningsstien mod MTO (den krævede strukturelle forbedring af de offentlige finanser på som hovedregel 0,5 pct. af BNP om året) som følge af en stigning i udgifterne til offentlige investeringer, hvis udgifterne anvendes på et offentligt investeringsprojekt som er medfinansieret af EU. Det pågældende land kan konkret afvige fra tilpasningsstien med et beløb svarende til den andel af udgifterne til investeringsprojektet, som landet selv har afholdt. Bestemmelsen indebærer, at det pågældende land fortsat skal nå MTO til den oprindelige frist. Så forbedringer under 0,5 pct. af BNP i en periode modsvarer af forbedringer over 0,5 pct. af BNP i en anden periode.

Lande, som har nået deres MTO, kan afvige fra MTO med et beløb svarende til landets egen andel af de offentlige udgifter, som tilgår et offentligt investeringsprojekt, som er medfinansieret af EU. Landene skal nå tilbage til deres MTO inden for tre år. Afvigelser fra MTO eller tilpasningsstien mod MTO må således kun være midlertidige.

Kommissionen ventes at foreslå, at investeringsbestemmelsen integreres i den præventive del af pagten, og bestemmelsen vil dermed ikke kunne finde anvendelse for lande, som er underlagt den korrigerende del af pagten og fx har en henstilling. Der gælder endvidere at bestemmelsen kun kan finde anvendelse for lande, som bevarer en vis sikkerhedsmargin på de offentlige finanser til referenceværdien for det offentlige underskud. Bestemmelsen forventes endvidere kun at finde anvendelse for lande som retter anmodning til Kommissionen om dette.

Ud over den juridiske ramme vil de konkrete dele af bestemmelsen skulle indarbejdes i Stabilitets- og vækstpagtens adfærdskodeks.

Hvis der opnås enighed om en investeringsbestemmelse på grundlag af Kommissionens kommende udspil, forventes forslaget at kunne finde anvendelse fra 2014, når fordelingen af EU-samhørighedsfondsmidler for perioden 2014-2020 er fastlagt med den endelige vedtagelse af det kommende EU-budget.

Hjemmelsgrundlag

Kommissionens tidsplan for de omfattede landes konvergens mod deres MTO har hjemmel i Traktat om stabilitet, samordning og styring i den økonomiske og monetære union (finanspagten) artikel 3.

Kommissionens udspil om en investeringsbestemmelse i Stabilitets- og Vækstpagten ventes integreret i Stabilitets- og Vækstpagten forebyggende del.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ønsker et større fokus på væksthæmmende offentlige investeringer i det økonomiske samarbejde i EU som afspejlet i artikel 16, stk. 2 i forordningen vedr. budgetplaner, som er resultatet af Europa-Parlamentets ønsker under forhandlinger om two-pakken i trialogen. Europa-Parlamentets holdning til Kommissionens kommende forslag er ukendt.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ingen.

Statsfinansielle konsekvenser

Ingen.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens forslag til en tidsplan vurderes at øge troværdigheden om landenes efterlevelse af finanspagtens bestemmelser, herunder balancereglen, og dermed at bidrage positivt til udviklingen i samfundsøkonomien.

Kommissionens udspil om investeringer i Stabilitets- og Vækstpagten vurderes at have begrænsede samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Ingen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere fremlagt i Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen ventes at kunne støtte Kommissionens tidsplan for konvergens mod MTO, da konkrete mål for tilpasningen mod MTO i de enkelte år vil bidrage til at styrke troværdigheden om, at landene vil efterleve finanspagtens balanceregel.

Regeringen kan acceptere forslaget om en investeringsbestemmelse, der vurderes at give en i praksis begrænset mulighed for midlertidige afvigelser fra tilpasningen til MTO, idet man dog ikke ønsker, at der åbnes yderligere muligheder for afvigelser af hensyn til troværdigheden i det økonomiske samarbejde.

Andre landes holdning

Der ventes enighed om Kommissionens tidsplan.

Der er delte meninger om Kommissionens udspil vedr. en investeringsbestemmelse i Stabilitets- og Vækstpagten. En række lande frygter således at forslaget sår tvivl om, landenes fokus på budgetdisciplin og reglernes troværdighed, mens en række andre lande finder, at forslaget har en vigtig signalværdi om vækstfremmende investeringer.

Dagordenspunkt 6: Kommissionens og ECB's konvergensrapporter samt udvidelse af euroområdet

KOM (2013) 337 og KOM (2013) 345

Resumé

ECOFIN ventes at drøfte Kommissionens og ECB's beretninger vedrørende konvergenssituationen i Letland. Kommissionen vurderer, at Letland opfylder kravene til euro-medlemskab. Kommissionen har således den 5. juni 2013 fremsat forslag om Letlands optagelse i eurosamarbejdet pr. 1. januar 2014. Sagen ventes drøftet på ECOFIN den 21. juni 2013. Den formelle beslutning om optagelse af Letland i euroen ventes truffet på ECOFIN den 7. juli 2013.

Baggrund

I henhold til Traktatens artikel 140 stk. 1 skal Kommissionen og ECB mindst hvert andet år, eller på anmodning fra et land med dispensation, aflægge beretninger til ECOFIN (konvergensrapporter), der blandt andet undersøger, hvorvidt landene eller landet med dispensation opfylder adgangskravene vedrørende konvergenskriterierne og lovgivningens forenelighed med Traktaten og ESCB/ECB-statutten.

Indholdet af konvergensrapporterne er underlagt Traktatens artikel 140 stk. 1. Denne artikel kræver, at det undersøges hvorvidt hver af de pågældende EU-medlemslandes nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med Traktatens artikel 130 og 131 (om ECB og de nationale centralbankers uafhængighed m.v.), samt med statutten for Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) og ECB. Dette aspekt vedrører den såkaldte juridiske konvergens.

Konvergensrapporterne skal også indeholde en vurdering af, hvorvidt det enkelte land med dispensation har opnået en høj grad af økonomisk konvergens, der kan betragtes som vedvarende og ikke blot midlertidig.

De økonomiske konvergenskriterier indebærer, at et EU-land forinden deltagelse i euroen er mulig, skal:

- udvise en høj grad af prisstabilitet. Dette kræver en gennemsnitlig inflationsstakt over 12 måneder, som ikke overstiger inflationstakten i de højst tre lande, der har opnået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 1,5 procentpoint. Den 12-måneders referenceperiode løber aktuelt fra maj 2012 til april 2013, og referenceværdien er beregnet til 2,7 pct. Referenceværdien for inflationsstakten er beregnet som det ikke-vægtede gennemsnit af den gennemsnitlige 12-måneders inflationsstakt i Sverige (0,8 pct.), Letland (1,3 pct.) og Irland (1,6 pct.) plus de 1,5 procentpoint.⁴
- opnå holdbare offentlige finanser. Det kræver, at medlemslandet har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i Traktatens artikel 126 stk. 6. Det indebærer, at det pågældende land på tidspunktet for undersøgelsen ikke er omfattet af en rådsbeslutning om, at landet har et uforholdsmæssigt stort underskud. Landet kan være omfattet af en sådan beslutning, hvis det ikke overholder referenceværdierne på 3 pct. for det offentlige budgetunderskud og 60 pct. af BNP for den offentlige gæld i Traktaten og Stabilitets- og Vækstpagten. Det offentlige bud-

⁴ Grækenland havde i samme periode en inflation på 0,4 pct., hvilket ifølge Kommissionen afviger fra den gennemsnitlige inflation i euroområdet på 2,2 pct. med en betydelig margen. Det skyldes ifølge Kommissionen den betydelige økonomiske tilpasning og de exceptionelle forhold i Grækenland, hvorfor det ikke ville være retvisende at medregne Grækenlands inflation i fastsættelsen af inflationskriteriet. Kommissionen påpeger endvidere, at gabet mellem inflationen i Grækenland og euroområdet som helhed forventes at øges yderligere i de kommende måneder.

getunderskud må ikke overstige referenceværdien med mindre underskuddet er faldet væsentligt og vedvarende, og har nået et niveau tæt på 3 pct., eller underskuddet er exceptionelt og midlertidigt, og ligger tæt på 3 pct. Endvidere må den offentlige gæld ikke overstige 60 pct. af BNP, med mindre gældskvoten mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig 60 pct. af BNP med en tilfredsstillende hastighed.

- overholde de normale udsvingsmarginer i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme (ERM II) i mindst to år forud for undersøgelsen uden devaluering over for euroen og forekomsten af særlige spændinger i øvrigt. Den betragtede periode hvori ovennævnte skal være opfyldt løb fra 17. maj 2011 til 16. maj 2013.
- dokumentere den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten med dispensation har opnået, samt af dens deltagelse i valutakursmekanismen, som afspejlet i de gennemsnitlige nominelle langfristede rentesatser. Dette kræver en lang rente, som over 12 måneder ikke overstiger den tilsvarende rente i de højst tre lande, der har opnået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 2 procentpoint. I referenceperioden fra maj 2012 til april 2013 er referenceværdien beregnet til 5,5 pct. Referenceværdien for renten er beregnet som det ikke-vægtede gennemsnit af den gennemsnitlige lange rente i Sverige (1,6 pct.), Letland (3,8 pct.) og Irland (5,1 pct.) plus de 2 procentpoint.

Der tages som beskrevet i Traktatens artikel 140 stk. 1 også andre relevante faktorer i betragtning når EU-landenes bestræbelser på at opfylde konvergenskriterierne vurderes, herunder forhold som niveauet af markedsintegration, udviklingen i betalingsbalancens løbende poster samt enhedslønsmkostninger og andre prisindeks.

Indhold

Med henblik på at indtræde i eurosamarbejdet den 1. januar 2014 anmodede Letland den 5. marts 2013 om at få vurderet, hvorvidt landet opfylder adgangskravene for optagelse i eurosamarbejdet. Rapporterne fra Kommissionen og ECB af 5. juni 2013 indeholder således alene vurderinger af konvergenssituationen Letland.

Det er Kommissionens vurdering, at Letland opfylder konvergenskriterierne.

- Inflation: Den gennemsnitlige inflation i Letland har gennem de 12 måneder fra maj 2012 til april 2013 været 1,3 pct., hvilket er under referenceværdien på 2,7 pct. Inflationen ventes at forblive under referenceværdien i de kommende måneder. På baggrund af en vurdering af de økonomiske forhold i Letland, og i lyset af Letlands opfyldelse af kriteriet med en stor margin, vurderer Kommissionen at Letland opfylder inflationskriteriet. Fremadrettet er det afgørende for en fortsat holdbar inflationsudvikling, at lønningerne i Letland udvikler sig i takt med produktivitetsudviklingen, at man fører en sund finanspolitik, at den private efterspørgsel udvikler sig i takt med de underliggende økonomiske forhold i økonomien, og at inflationsforventningerne forankres. ECB påpeger imidlertid, at inflationskonvergensens vedvarende karakter giver anledning til bekymring, da Letlands økonomiske indhentning på resten af euroområdet over de kommende år vil kunne øge det indenlandske inflationspres og sandsynligvis vil øge inflationsforskellen til resten af euroområdet.
- Offentlige finanser: Kommissionen har 29. maj 2013 fremsat forslag om at ophæve proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Letland. Budgetunderskuddet udgjorde 1,2 pct. af BNP i 2012, hvilket er under referenceværdien på 3 pct. af BNP. Budgetunderskuddet forventes ifølge Kommissionens forårsprognose at forblive uændret på 1,2 pct. af BNP i 2013 for efterfølgende at falde til 0,9 pct. af BNP i 2014. Den offentlige gæld udgjorde 40,7 pct. af BNP i 2012, hvilket er under referenceværdien på 60 pct. af BNP. Såfremt

ECOFIN den 21. juni ophæver proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Letland, vil kriteriet være opfyldt.

- Valutakurs: Letland har deltaget i ERM II siden den 2. maj 2005 og har således deltaget i mekanismen i over to år på tidspunktet for Rådets beslutning. Letland har gennem hele perioden ført fastkurspolitik over for euroen med den i ERM II-aftalen fastsatte centralkurs og et unilateralt fastsat udsvingsbånd på ± 1 pct. Det officielle udsvingsbånd i ERM II-aftalen er på ± 15 pct. I de to år forud for konvergensvurderingen har den lettiske lat ligget tæt på centralkursen over for euroen uden alvorlige spændinger. Letland opfylder således valutakurskriteriet.
- Rente: Den gennemsnitlige lange rente i Letland fra maj 2012 til april 2013 har været 3,8 pct., hvilket er under referenceværdien på 5,5 pct. Letland opfylder således rentekriteriet.
- Lovgivning: Lovgivningen i Letland, inklusiv centralbankens statut, er i overensstemmelse med Traktaten og ESCB/ECB-statutten. Kriteriet er således opfyldt.

Kommissionen og ECB vurderer således på baggrund af evalueringen af Letlands opfyldelse af de enkelte konvergenskriterier, lovgivningens overensstemmelse med Traktaten samt en række øvrige forhold (betalingsbalance, enhedslønomkostninger samt integration på arbejdsmarked, produktmarked og det finansielle marked), at Letland – forudsat en ophævelse af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud – opfylder alle betingelser for optagelse i eurosamarbejdet.

Kommissionen og ECB vurderer imidlertid, at den langsigtede holdbarhed af Letlands økonomiske konvergens samlet set giver anledning til bekymring. Letland har tidligere oplevet forløb med alvorlige bobler og kraftige makroøkonomiske udsving, og en vedvarende konvergens i Letland kræver en økonomisk politik, som har til formål at sikre den makroøkonomiske stabilitet. Det er afgørende, at Letland også fremadrettet træffer de nødvendige foranstaltninger, herunder at konsolideringen af de offentlige finanser fortsættes, så man undgår en tilbagevenden til tidligere års konjunkturmedløbende økonomiske politikker.

På den baggrund har Kommissionen indstillet til Rådet, at Letland bliver optaget som det 18. medlem af eurosamarbejdet den 1. januar 2014. Sagen ventes drøftet på ECOFIN den 21. juni 2013. Den formelle beslutning om Letlands optagelse i eurosamarbejdet ventes taget på ECOFIN den 9. juli 2013 efter høring af Europa-Parlamentet og efter drøftelse blandt EU's stats- og regeringschefer på Det Europæiske Råd den 27.-28. juni 2013.

I henhold til Traktatens artikel 140 stk. 2 træffer ECOFIN – på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet samt drøftelse i Rådet af stats- og regeringschefer – afgørelse på baggrund af Kommissionens og ECB's konvergensrapporter om, hvilke medlemsstater med dispensation, der opfylder de nødvendige betingelser baseret på kriterierne i artikel 140 stk. 1, og ophæver de pågældende medlemsstaters dispensation.

ECOFIN træffer afgørelse efter at have modtaget en henstilling fra et kvalificeret flertal af de af dets medlemmer, som repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Sagen forventes drøftet i Europa-Parlamentets økonomi- og valutaudvalg og i den fælles plenarforsamling.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side støttes, at Letland opfylder de nødvendige betingelser for deltagelse i euroen og derfor kan optages i eurosamarbejdet pr 1. januar 2014.

Andre landes holdning

Det forventes, at eurolandene vil være enige om en henstilling om, at Letland opfylder de nødvendige betingelser for deltagelse i euroen og derfor kan optages i eurosamarbejdet pr. 1. januar 2014, og at ECOFIN på den baggrund vil træffe beslutning om Letlands optagelse i euroen.

Dagsordenspunkt 8: Direktiv om rammer for genopretning og afvikling af kreditinstitutter mv.

KOM(2012) 280

Resumé

Kommissionen fremsatte d. 6. juni 2012 direktivforslag vedr. genopretning og krisehåndtering i den finansielle sektor. Direktivet skal sikre fælles rammer i EU for tidlig indgriben, forebyggelse, afvikling og grænseoverskridende tilsynssamarbejde vedr. nødlidende og potentielt nødlidende kreditinstitutter og investeringsselskaber. Forslaget indeholder bl.a. mulighed for nedskrivning af aktier, garant- og andelsbeviser og ansvarlig kapital samt nedskrivning af tilgodehavender for bankernes kreditorer og/eller konvertering heraf til egentlig kernekapital (såkaldt "bail-in"). Dette skal finansiere en ordnet afvikling og dermed mindske risikoen for, at de offentlige finanser påføres omkostninger ved kriser i den finansielle sektor.

Forslaget vil medføre ændring af de gældende danske regler om krisehåndtering og afvikling af banker samt Finanstilsynets beføjelser i forhold til kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber. Ligeledes vil reglerne for afvikling af realkreditinstitutter skulle tilpasses. Det danske formandskab igangsatte de tekniske drøftelser af forslaget i juni 2012, hvorefter Cypern og specielt Irland har ført sagen videre. Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde 13.-14. december anmodede Rådet om at nå til enighed om forslaget inden udgangen af marts 2013 med henblik på en aftale med Europa-Parlamentet før juni 2013. Der var en drøftelse af forslaget på ministerniveau på ECOFIN d. 14. maj. Formandskabet forventes at sigte efter en generel indstilling på det kommende ECOFIN.

Der henvises i øvrigt til grund- og nærhedsnotat af 2. oktober 2012 forelagt Folketingets Europaudvalg. Desuden henvises til samlenotater forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 22. juni 2012, den 10. juli 2012, den 5. marts 2013 samt 14. maj 2013. Nedenfor gives en prioriteret gennemgang af sagen.

Baggrund

I forlængelse af den finansielle krise, hvor der i en række lande har været behov for betydelig statslig intervention i banksektoren i form af statslige kapitalindskud, garantier o.l., er der på internationalt plan igangsat et arbejde med at ensrette og styrke reglerne for krisehåndtering.

Formålet med dette arbejde er at minimere markedsusikkerheden og skabe klarere rammer for krisehåndtering i den finansielle sektor, herunder at sikre ensartede konkurrencevilkår, styrke samarbejdet om håndtering af kriseramte grænseoverskridende institutter samt at mindske sandsynligheden for og de negative effekter ved kriser i den finansielle sektor. Et centralt formål er især at mindske omkostningerne ved sådanne kriser for de offentlige finanser ved at sikre, at det ikke er skatteyderne, men derimod den finansielle sektor selv, der i udgangspunktet bærer tabene forbundet med afvikling af et kreditinstitut.

G20 har via Financial Stability Board (FSB) udviklet internationale standarder for afvikling af finansielle virksomheder, og Kommissionens forslag skal ses i sammenhæng med de globale drøftelser på området.

I Danmark er der med Bankpakke III og IV allerede etableret et effektivt afviklingssystem for banker, hvor banksektoren og private investorer (aktionærer og kreditorer) bærer tabene i forbindelse med afvikling af banker. Der er mange lighedstræk mellem det danske afviklingsregime og Kommissionens forslag.

Der er tale om et EU-lovgivningsforslag, som gælder hele EU27, og som drøftes i den normale EU-lovgivningsprocedure. Forslaget er således ikke en del af en snævrere Bankunion med fælles banktilsyn og fælles afviklingsordning for eurolandene og interesserede ikke-eurolande, som udgør separate lovgivningsinitiativer. Kommissionen forventes i løbet af 2013 at foreslå en fælles afviklingsmekanisme for de lande, der deltager i Bankunionen. En sådan fælles afviklingsmekanisme vil formentligt skulle baseres på samme grundlæggende principper som EU27-direktivet.

Der var en drøftelse af forslaget på ministerniveau på ECOFIN d. 14. maj. Det irske formandskab har sat direktivet på dagsordenen for ECOFIN 21. juni 2013 og forventes at sigte efter at opnå enighed om en generel indstilling.

Indhold

Overordnet vedrører forslaget regler og tilsynsbeføjelser i EU i forbindelse med tidlig indgriben, forebyggelse, afvikling og grænseoverskridende tilsynssamarbejde vedr. nødlidende og potentielt nødlidende kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber (investeringsselskaber). Direktivet fastlægger således en fælles krisehåndteringsramme, herunder specifikke krisehåndteringsværktøjer, ligesom der fastlægges værktøjer til forebyggelse og tidlig indgriben i de omfattede finansielle virksomheder. Forslaget indeholder endvidere et styrket samarbejde mellem nationale afviklings- og tilsynsmyndigheder i forbindelse med tidlig indgriben og krisehåndteringen, ligesom forslaget indeholder bestemmelser om oprettelse af nationale krisehåndteringsfonde.

Anvendelsesområde

Direktivet omfatter alle kreditinstitutter, hvilket for Danmark betyder, at både pengeinstitutter og realkreditinstitutter vil være omfattet af reglerne. Endvidere er investeringsselskaber (på dansk kaldet fondsmæglerselskaber) omfattet af forslaget. Kommissionens forslag indeholder imidlertid en bestemmelse om, at reglerne om genopretnings- og afviklingsplaner, jf. nedenfor, skal anvendes proportionalt i forhold til institutternes størrelse og kompleksitet.

Det cypriske formandskab udvidede i sit kompromisforslag direktivets proportionalitetsbestemmelser, hvorved udarbejdelse af genopretnings- og afviklingsplaner helt kan undtages, hvis de nationale myndigheder vurderer, at en eventuel afvikling af instituttet ikke vil skabe negative konsekvenser på de finansielle markeder mv. Det irske formandskab har i sit kompromisforslag valgt at fastholde denne undtagelsesmulighed, men har dog skærpet den ved dels at fastslå, at undtagelsen skal revurderes årligt og dels, at institutter med signifikante datterselskaber eller filialer i andre medlemslande ikke kan undtages fra kravene. Ligeledes fremhæver kompromisforslaget, at institutter, der tildeles undtagelser, skal forventes at kunne afvikles via den normale (nationale) konkursprocedure, uden at dette har væsentligt negative effekter på den finansielle stabilitet.

Oprettelse af en afviklingsmyndighed

Efter forslaget forpligtes landene til at udpege en offentlig afviklingsmyndighed (delvist at sammenligne med Finansiell Stabilitet A/S i Danmark), eller en anden organisation, der tildeles beføjelser som offentlig myndighed. Dette kan enten være en selvstændig myndighed eller en del af landets tilsynsmyndighed, centralbank eller anden offentlig administrativ myndighed. Såfremt afviklingsmyndigheden er en del af en anden myndighed, skal der etableres de nødvendige arrangementer for at undgå interessekonflikter, ligesom der skal være adskillelse mellem afviklingsfunktionen og myndighedens øvrige funktioner.

Afviklingsmyndigheden skal have beføjelser til at anvende afviklingsværktøjerne på institutter autoriseret i det pågældende medlemsland. Myndigheden skal endvidere have beføjelser til at kunne kræve diverse forebyggende tiltag, hvis kreditinstituttet

vurderes at være svært at afvikle, jf. nedenfor. For institutter med aktiviteter i flere lande skal de pågældende landes afviklingsmyndigheder samarbejde, som det i dag kendes fra tilsynsmyndighedernes samarbejde vedr. grænseoverskridende koncerner, jf. også nedenfor.

Det irske formandskab har i sit kompromisforslag tilføjet, at man nationalt kan vælge at beskytte afviklingsmyndigheden og dets ansatte mod erstatningsansvar i tråd med de bestemmelser, der gælder i national lov for offentlige myndigheder.

Som noget nyt er der endvidere i det seneste kompromisforslag indsat en bestemmelse om, at hvert medlemsland skal bestemme, hvilket nationalt ministerium, der skal være det "kompetente ministerium" i direktivets forstand, og dermed få de relevante informationer mv.

Genopretnings- og afviklingsplaner

Som et centralt element i forebyggelse af krisesituationer opstiller direktivet et krav om, at alle institutter skal udarbejde en genopretningsplan, der skal indeholde nærmere retningslinjer for, hvordan instituttet vil kunne rette op på sin økonomiske situation i tilfælde, hvor denne skulle blive væsentligt forværret. Institutet skal forelægge planen for den nationale tilsynsmyndighed (i Danmark Finanstilsynet), der godkender planen, hvis den vurderes at være tilstrækkelig. Vurderes planen ikke at være tilstrækkelig, kan tilsynsmyndigheden kræve, at instituttet udarbejder en revideret plan. Vurderes den reviderede plan fortsat ikke at være acceptabel, skal tilsynsmyndigheden bede instituttet om at identificere ændringer til instituttets forretning, der kan adressere problemet. Vurderes de foreslåede ændringer stadig ikke at være tilstrækkelige til at løse de identificerede problemer, kan tilsynsmyndighederne kræve, at instituttet iværksætter yderligere alternative tiltag, der skal sikre, at genopretningsplanen virker i praksis – dette kan bl.a. omfatte en reduktion af risikoprofilen, en ændret finansieringsstruktur eller ændret selskabsledelse.

Ud over en genopretningsplan stiller direktivet tillige krav om, at afviklingsmyndigheden i samarbejde med tilsynsmyndigheden skal udarbejde en afviklings-/krisehåndteringsplan for hvert institut. Planen skal indeholde en stillingtagen til, hvilke beføjelser og redskaber afviklingsmyndigheden forventer at gøre brug af, såfremt instituttet opfylder betingelserne for afvikling og derfor skal afvikles ("krisehåndteres"). I forbindelse med udarbejdelsen af afviklingsplanen skal myndighederne vurdere, om instituttet overhovedet vil kunne afvikles ("krisehåndteres"). Denne vurdering baseres på, hvorvidt det er muligt og troværdigt for afviklingsmyndigheden enten at opløse instituttet via konkurslovgivningen eller via de særlige afviklingsværktøjer, uden at skabe betydelige negative effekter for det finansielle system – dette både i det enkelte land og i EU som helhed. Vurderes dette ikke at være tilfældet, kan afviklingsmyndigheden kræve, at instituttet iværksætter diverse tiltag for at rette op herpå – dette kan bl.a. omfatte nedbringelse af store engagementer, frasalg af diverse aktiver, ændret struktur eller udstedelse af gældsinstrumenter, der kan konverteres til aktier i en krisesituation.

Såvel genopretnings- som afviklingsplaner skal ajourføres mindst en gang om året.

For så vidt angår koncerner, indeholdt Kommissionens forslag krav om gruppegenopretningsplaner og gruppe-afviklingsplaner, som obligatorisk skulle indeholde genopretningsplaner og afviklingsplaner for koncernen som helhed samt individuelle genopretningsplaner og afviklingsplaner for alle institutter i koncernen.

For så vidt angår gruppe-*genopretningsplaner* lægger formandskabets kompromisforslag op til, at disse kun skal indeholde separate genopretningsplaner for datterselskaber i koncernen, såfremt værtslandet for datterselskabet kræver dette. Beslutningsproceduren for genopretningsplanen er fastlagt således, at der tilstræbes en fælles beslutning mellem hjem- og værtslandemyndigheder. Kan myndighederne ikke blive

enige om gruppe-genopretningsplanen, da mægler den Europæiske Banktilsynsmyndighed, EBA, med bindende virkning i spørgsmålet⁵.

For gruppe-afviklingsplanerne er kompromisforslaget formuleret således, at der altid skal udarbejdes individuelle afviklingsplaner for alle institutter i koncernen. Beslutningsproceduren for afviklingsplanen er fastlagt således, at der tilstræbes en fælles beslutning mellem hjem- og værtslandemyndigheder. Kan myndighederne ikke blive enige om gruppe-afviklingsplanen, da mægler den Europæiske Banktilsynsmyndighed, EBA, med bindende virkning i spørgsmålet.

Koncernintern finansiel støtte

Som endnu et element i forbindelse med genopretning og kriseforebyggelse indeholder direktivet mulighed for – under en række forudsætninger – at yde økonomisk støtte i form af lån, garantistillelse eller pantsætning af aktiver mellem selskaber inden for samme koncern. Disse regler vil være særligt relevante i tilfælde, hvor de to selskaber ligger i forskellige lande, og hvor koncerninterne transaktioner derfor kan få betydning for den finansielle stabilitet i ét eller flere af de involverede lande.

I Kommissionens forslag kunne tilsynsmyndigheden for det institut, der yder støtte, modsætte sig eller begrænse støtten, hvis denne vurderedes at være en trussel mod det ydende selskabs økonomiske situation. Tilsynsmyndigheden for selskabet, der modtager støtten, kunne imidlertid henvende sig til EBA (som ville kunne foretage bindende mægling), hvis myndigheden ikke fandt, at beslutningen om at modsætte sig eller begrænse støtten var velbegrundet. Det irske formandskab har imidlertid ændret bestemmelserne om koncernintern finansiel støtte, hvorved tilsynsmyndigheden for det selskab, der yder støtten, nu altid kan vælge at modsætte sig støtten, og dette uden at EBA vil kunne ændre herpå. Kompromisforslaget fastlægger desuden, at der kun kan blive tale om koncernintern finansiel støtte, hvis instituttet, der modtager støtten, opfylder betingelserne for tidlig indgriben jf. nedenfor.

Tidlig indgriben

Direktivforslaget indeholder en styrkelse af de nationale tilsynsmyndigheders mulighed for tidligt at kunne gribe ind over for et institut, der ikke overholder, eller er tæt på ikke at overholde, væsentlige regler i kapitalkravsdirektivet⁶. Konkret tillægges tilsynsmyndighederne bl.a. kompetence til at;

- Kræve, at hele eller dele af instituttets genopretningsplan iværksættes,
- Kræve, at ledelsen indkalder til generalforsamling, hvor tilsynsmyndigheden fastlægger dagsordenen,
- Kræve, at instituttet fjerner ét eller flere bestyrelsesmedlemmer eller medlemmer af ledelsen,
- Kræve, at instituttet laver en plan for genforhandling af gældsaftaler med kreditorer.

Det er endvidere et krav, at tilsynsmyndigheden i denne situation orienterer afviklingsmyndigheden, og afviklingsmyndigheden vil herefter kunne kræve, at instituttet selv tager kontakt til eventuelle købere for at forberede afvikling af instituttet. Alternativt kan afviklingsmyndigheden også selv tage kontakt til potentielle købere for at forberede afviklingen af instituttet.

Forslaget indeholder endvidere mulighed for, at tilsynsmyndigheden kan indsætte en særlig administrator ("special manager") i tilfælde, hvor de øvrige tiltag om tidlig indgriben ikke er tilstrækkelige. Kompromisforslaget indfører en grad af fleksibilitet i forhold til indsættelsen af en særlig administrator, idet tilsynsmyndighederne fra sag til sag kan vurdere, om den særlige administrator skal arbejde sammen med den tidligere-

⁵ Ved "bindende mægling" forstås, at EBA træffer afgørelse i tilfælde af uenigheder mellem tilsynsmyndigheder, jf. bestemmelserne herom i EBA-forordningen.

⁶ Samt visse dele af direktivet om handel med værdipapirer mv. (MiFID), for så vidt angår investeringsselskaber (fondsmæglerselskaber).

re ledelse, eller om forholdene er så alvorlige, at den tidligere ledelse helt skal afsættes, hvorved den særlige administrator overtager kontrollen med instituttet.

Hvis der skal tages skridt til tidlig indgriben i relation til en koncern med aktiviteter i flere lande, skal den relevante tilsynsmyndighed orientere EBA og de øvrige tilsynsmyndigheder gennem tilsynskollegiet for det pågældende institut. Såfremt der er uenighed mellem tilsynsmyndigheder i de forskellige lande om tidlig indgriben vedr. den konkrete koncern, da vil det i sidste ende være op til de enkelte landes tilsynsmyndigheder at træffe beslutning om de konkrete tiltag under tidlig indgriben, for så vidt angår de dele af koncernen, som hører under den pågældende myndigheds tilsyn. Dog vil der være mulighed for bindende mægling fra EBA ved visse af de tidlige indgrebsmuligheder i koncerner.

Afvikling og afviklingsredskaber

Forslaget opstiller tre betingelser for, at der kan igangsættes en afviklingsproces;

- (i) tilsynsmyndigheden vurderer, at instituttet er nødlidende eller forventeligt vil blive det,
- (ii) der er ikke udsigt til, at private eller tilsynsmæssige initiativer (inkl. tidlig indgriben, jf. ovenfor, eller nedskrivning af kapital, jf. nedenfor) kan forhindre, at instituttet bliver nødlidende inden for en rimelig tidsfrist, og
- (iii) den pågældende afviklingshandling er nødvendig af hensyn til den offentlige interesse.

Forslaget indeholder krav om, at anvendelsen af afviklingsbeføjelserne sker under hensyntagen til en række generelle principper, herunder bl.a.:

- at aktionærene er de første til at tage tab,
- at kreditorerne tager tab i henhold til den sædvanlige konkursrækkefølge, med mindre direktivet foreskriver andet,
- at ledelsen som hovedregel skiftes ud,
- at kreditorer inden for samme klasse behandles lige,
- at ingen kreditor lider et større tab ved afviklingen, end vedkommende ville have gjort, hvis instituttet var blevet konkursbehandlet efter de normale konkursregler (således at ingen kreditor må blive stillet dårligere i forbindelse med afvikling, end denne ellers ville have været).

Som noget nyt foreslår kompromisforslaget endvidere, at årsagerne til instituttets problemer undersøges nærmere, og at de relevante aktører og personer står til ansvar i overensstemmelse med den nationale retspraksis.

Forslaget indeholder fire forskellige afviklingsværktøjer, som en afviklingsmyndighed som minimum skal kunne gøre brug af. Ud over disse afviklingsværktøjer udelukker forslaget ikke, at det enkelte land kan have andre yderligere afviklingsværktøjer, såfremt disse ikke er til hinder for en effektiv afvikling af koncerner og er i overensstemmelse med direktivets generelle afviklingsformål og -principper. De fire værktøjer er:

- Frasalg: Giver afviklingsmyndigheden muligheden for at sælge hele eller dele af et institut på markedsvilkår uden aktionærernes/ejernes samtykke. Salget sker til en køber, der ikke er et overgangsinstitut, jf. nedenfor. Sælges kun dele af instituttet, skal den resterende del af instituttet afvikles.
- Etablering af et overgangsinstitut ("Bridge institution"): Giver afviklingsmyndigheden mulighed for at sælge hele eller dele af et instituts aktiver, rettigheder og forpligtelser til et overgangsinstitut, som senere skal videresælges som led i en ordnet afvikling. Det gamle institut med de tilbageværende aktiviteter, vil skulle afvikles.
- Udskilning af aktiver ("Asset separation"): Giver afviklingsmyndigheden mulighed for at frasælge værdiforringede aktiver fra enten det nødlidende institut eller over-

gangsinstytutet til et offentligt ejet eller offentligt kontrolleret selskab (et aktivforvaltnings-selskab) med henblik på afvikling af disse aktiver (typisk over længere tid). Det er en betingelse, at det afgivende institut undergår en omstrukturering, hvilket konkret sker ved at kræve, at dette afviklingsredskab altid skal anvendes sammen med et af de øvrige afviklingsredskaber.

- Gældsnedskrivning og/eller -konvertering ("Bail-in"): Giver afviklingsmyndigheden mulighed for;
  - a) at rekapitalisere et institut, så dette igen opfylder kapitalkravene, ved at nedskrive instituttets forpligtigelser (gæld) til kreditorer eller at konvertere gælden til egentlig kernekapital. Det undgås dermed, at det pågældende institut skal afvikles, da den ansvarlige kapital genoprettes. For at rekapitalisering kan anvendes, er det et krav, at rekapitaliseringen medfører en realistisk mulighed for, at instituttet efterfølgende kan overleve på lang sigt. Der skal i denne forbindelse udarbejdes en restruktureringsplan, ligesom der skal udpeges en administrator, som skal udarbejde og gennemføre planen. Dette er en såkaldt "åben bank bail-in" model, dvs. det gamle institut ikke afvikles, men lever videre.
  - b) at konvertere instituttets gæld til egentlig kernekapital eller at reducere hovedstolen på den samlede gæld som led i overdragelsen af aktiver og passiver fra et nødlidende institut til et overgangsinstitut, således at overgangsinstituttet kun overtager gæld svarende til den reelle (forningede) værdi af de overtagne aktiver. Dette er en såkaldt "lukket bank bail-in"-model, dvs. det gamle institut afvikles.
  - c) at konvertere gæld til egentlig kernekapital eller at reducere hovedstolen på den samlede gæld som led i anvendelsen af afviklingsværktøjerne frasalgt eller udskilning af aktiver. Dette er en ny tilføjelse i kompromisforslaget, og er ligeledes en "lukket bank bail-in"-model".

Det skal bemærkes, at punkt b) ovenfor i høj grad svarer til modellen under Bankpakke III i Danmark. Under Bankpakke III fastholder de kreditorer, hvis fordringer overflyttes til et datterselskab under Finansiell Stabilitet A/S, dog et krav på hele fordringen, modsat i direktivforslaget, hvor der ikke lægges op til at være et sådant tilbageværende krav.⁷

Undtagelser fra bail-in

Kommissionen foreslag, som formandskabet har valgt at fastholde, indebærer en tilgang til bail-in, hvor alle passiver, der ikke eksplicit er undtaget, kan nedskrives og/eller konverteres, uanset om dette måtte stå i gældskontrakten eller ej (den såkaldte "statutory" tilgang til bail-in). Dette er til forskel fra såkaldt kontraktuel bail-in, hvor det kun er gæld, der kontraktmæssigt indeholder en eksplicit bestemmelse om nedskrivning og konvertering, der kan anvendes. Kompromisforslaget kombinerer dog delvist de to tilgange ved at give afviklingsmyndigheden mulighed for at kræve, at institutterne udsteder instrumenter med kontraktuelle bestemmelser om bail-in. Disse instrumenter skal nedskrives eller konverteres, før øvrige ikke-kontraktuelle instrumenter nedskrives eller konverteres.

I forhold til brug af bail-in er der dog visse instrumenter, der helt er undtaget. Dette gælder bl.a. sikrede indlån (indlån under 750.000 kr.) samt forpligtigelser vedr. deltagelse i betalings-, clearings- og afviklingssystemer med tilbageværende løbetid på under 7 dage. Desuden undtages sikrede fordringer (som fx særligt dækkede obligati-

---

⁷Dette vil sige, at hovedstolen ikke nedskrives i den danske ordning, men opdeles i to efter overdragelsen til et datterselskab under Finansiell Stabilitet A/S, således at en del af kravet efterfølgende vil være mod datterselskabet til Finansiell Stabilitet A/S, hvorimod den resterende del af kravet vil være mod det gamle institut med de tilbageværende aktiviteter. Det gamle institut indeholder desuden de krav (aktie-, garanti- og andelskapital og anden efterstillet kapital), der ikke kan dækkes af aktivernes værdi, og som ikke føres over i datterselskabet under Finansiell stabilitet A/S.

oner (SDO'er), særligt dækkede realkreditobligationer (SDRO'er) og realkreditobligationer (RO'er). Afviklingsmyndigheden kan i denne forbindelse selv vælge, om man vil nedskrive den del af passivet, der overstiger den sikrede del (dvs. den del af passivets værdi, som overstiger værdien af den sikkerhed, som ligger til grund), eller i stedet fuldt ud at undtage SDO'er, SDRO'er (samlet set benævnt "covered bonds") og RO'er, dvs. også inkl. den del af passivet, der overstiger værdien af sikkerheden.

Som følge af gældende krav for særligt dækkede obligationer (SDO'er og SDRO'er) skal de udstedende institutter løbende sikre tilstrækkelig sikkerhed for værdien af de udstedte SDO'er og SDRO'er. Nogle institutter finansierer denne supplerende sikkerhed ved at udstede såkaldte "junior covered bonds" (JCB'er), hvis provenu anvendes til at købe statsobligationer o.l., der herefter indgår som den supplerende sikkerhed for den konkrete udstedelse af de særligt dækkede obligationer. Ifølge direktivforslaget vil sådanne JCB'er også kunne omfattes af bail-in, men kun i det omfang værdien af den samlede sikkerhed for udstedelserne (dvs. værdien af boligerne og den supplerende sikkerhed, som i alt udgør den samlede sikkerhed for den konkrete SDO- eller SDRO-udstedelse) er faldet så meget i værdi, at det ikke længere dækker de samlede krav (dvs. kravene fra ejerne af SDO'en eller SDRO'en og JCB'erne)⁸. Det svarer i princippet til tilgangen i den danske Bankpakke III, selvom det i Danmark typisk er realkreditinstitutter og ikke banker, der udsteder JCB'er, og at realkreditter ikke er omfattet af bankpakke III.

Forpligtelser til medarbejdere er ligeledes undtaget fra kravet om bail-in (dog undtaget såkaldt diskretionær løn, fx bonus o.l., med mindre denne diskretionære løn stammer fra kollektive overenskomster).

Fordringer med en oprindelig løbetid på under 30 dage var undtaget fra bail-in i Kommissionens forslag, men denne undtagelse er udgået af det irske formandskabs kompromis, hvorved der nu også kan nedskrives og ske konverteringer af korte fordringer.

Derudover kan afviklingsmyndigheden *diskretionært* vælge helt eller delvist at undtage fordringer knyttet til afledte finansielle instrumenter (derivater) fra bail-in, hvis afviklingsmyndigheden vurderer, at det er nødvendigt for at sikre videreførelsen af institutters essentielle funktioner, eller at bail-in på disse instrumenter vil være til fare for den finansielle stabilitet. Det er endvidere et krav for sådanne undtagelser, at det vurderes, at bail-in af disse derivater vil være mere omkostningsfuldt end tilfældet vil være, hvis derivaterne undtages. Afviklingsmyndigheden skal i denne forbindelse bl.a. tage højde for, at der skal være tilstrækkelige fordringer tilbage i instituttet, som skal kunne bidrage til finansiering af afviklingen.

Formandskabet har derudover foreslået en mulighed for, at afviklingsmyndigheder i ekstraordinære tilfælde mere generelt kan undtage fordringer fra bail-in, hvis det ikke er muligt at gennemføre bail-in heraf inden for rimelig tid, hvorved det vil være umuligt at anvende bail-in-værktøjet for øvrige fordringer. Der er fastsat en øvre begrænsning for, hvor stort et omfang af fordringer, der kan undtages fra bail-in på baggrund af denne bestemmelse. Anvendelse af denne mulighed for diskretion skal imidlertid notificeres til Kommissionen, der inden for 24 timer kan afvise eller kræve ændringer til de

---

⁸ Som eksempel kan man forestille sig, at et realkreditinstitut har udstedt en SDRO til at finansiere boliglån. Den underliggende sikkerhed herfor udgøres af værdien af de pågældende boliger. Lånegrænsen for private helårsboliger er 80 pct. af værdien, og sikkerheden er således i udgangspunktet større end SDRO-ejernes krav. Hvis fx boligpriserne falder, falder således også værdien af sikkerheden således sammenlignet med SDRO-ejernes fordring, og realkreditinstitutet vil ifølge reglerne om særligt dækkede obligationer skulle stille supplerende sikkerhed for at genoprette forholdet mellem fordringen og værdien af sikkerheden. Nogle institutter udsteder "junior covered bonds" (JCB'er) omtalt ovenfor til dette formål, og anvender provenuet til at købe statsobligationer o.l., der herefter indgår som supplerende sikkerhed for den konkrete udstedelse. Kun hvis værdien af den samlede underliggende sikkerhed (dvs. værdien af boligerne og værdien af den supplerende sikkerhed) på afviklingstidspunktet til sammen er mindre end værdien af de samlede fordringer fra SDRO-ejerne og JCB-ejerne, vil JCB-ejernes fordringer kunne nedskrives som led i brugen af afviklingsinstrumenterne.

foreslåede undtagelser. Kommissionen gives desuden mulighed for at udarbejde delegerede retsakter, der nærmere præciserer betingelserne for disse undtagelser.

For at sikre, at institutter altid har tilstrækkelig tabsabsorbering, stiller direktivet krav om, at institutter altid har et minimumsniveau af gæld, der kan anvendes til konvertering eller nedskrivning (gæld der kan anvendes til bail-in). Det seneste kompromisforslag fastlægger, at udelukkende gæld med en tilbageværende løbetid på minimum et år samt passiver, der ikke stammer fra derivater eller indskud, der er givet en præferencetilling (jf. nedenfor), kan medregnes i minimumsbeløbet. Hvor stor summen af denne gæld skal være, fastsættes ud fra en række nærmere kriterier, herunder instituttets forretningsmodel, risikoprofil og størrelse. Kriterier for fastlæggelse af minimumsniveauer vil ifølge kompromisforslaget være op til de enkelte medlemslande at fastlægge.

For koncerner fastsættes minimumsniveauet efter en procedure, hvor hovedelementet er, at såvel moderselskaber samt datterselskaber alle skal leve op til et minimumskrav, der som udgangspunkt fastsættes af det pågældende lands afviklingsmyndighed. Er der uenighed om niveauet på hhv. moder- eller datterniveau, da kan sagen henvises til EBA for bindende mægling.

Nedskrivning af kapitalinstrumenter

Direktivet indeholder bestemmelser om, at før afviklingsredskaberne kan anvendes, da skal al aktie-, garanti- eller andelskapital, al ansvarlig gæld samt al supplerende kapital være fuldt nedskrevet. Nedskrivningen af disse kapitaltyper kan stå alene, hvis nedskrivningen i sig selv er tilstrækkeligt til at sikre, at instituttet igen er levedygtigt. Er dette ikke tilfældet, da skal nedskrivning af kapitalen ske sammen med anvendelse af de ovenfor nævnte afviklingsværktøjer, fx bail-in.

Begrænsninger i opsigelsesrettigheder mv.

Af hensyn til en effektiv udnyttelse af de forskellige afviklingsredskaber fremgår det af direktivforslaget, at afviklingsmyndigheden, indenfor en nærmere fastsat periode, kan suspendere modparters mulighed for at opsigte diverse kontrakter, der er indgået med et institut under afvikling.

Appelmulighed og erstatning

Afviklingsmyndighedens beslutninger i relation til afvikling af et institut skal i følge direktivet kunne indbringes for domstolene. En sådan indbringelse må dog i givet fald højst kunne føre til erstatning og må således ikke kunne medføre, at selve afviklingsbeslutningen kankræves omgjort.

Direktivet indeholder endvidere mulighed for erstatning, hvis det viser sig, at aktionærer eller kreditorer modtager en mindre gunstig behandling, end tilfældet ville have været, hvis instituttet var blevet afviklet efter den sædvanlige konkursprocedure (jf. det generelle princip nævnt oven for).

Afvikling af grænseoverskridende koncerner

Kommissionens forslag er særligt udarbejdet med henblik på håndtering af store og grænseoverskridende koncerner. Forslaget indeholder en lang række regler om koncerner og samarbejde mellem myndighederne i de forskellige medlemslande, hvor koncernen har aktiviteter. Koncernafviklingsmyndigheden er blandt andet forpligtet til at oprette afviklingskollegier, som skal stå for udarbejdelse af gruppeafviklingsplaner, håndtere den konkrete krisehåndtering af koncernen, samt sikre samarbejde med tredjelands afviklingsmyndigheder.

Der er lagt op til et detaljeret regelsæt for, hvilke afviklingsmyndigheder, der vil have ansvaret for at træffe konkrete afviklingsbeslutninger for den konkrete koncern, afhængigt af, hvordan koncernen er organiseret på tværs af de deltagende lande. Det gælder især arbejdsdelingen mellem afviklingsmyndighederne i de konkrete lande,

hvor den enkelte koncern har etableret datterselskaber, som vil være under de pågældende landes tilsyns- og afviklingsmyndigheders ansvar.

Udgangspunktet er, at den afviklingsmyndighed, der er ansvarlig for moderselskabet, koncernen som helhed eller det enkelte datterselskab også træffer de konkrete beslutninger vedr. afvikling af de pågældende institutter, Kan der ikke i denne situation opnås enighed om en fælles beslutning, da kan hver afviklingsmyndighed i sidste endetræffe de konkrete afviklingsbeslutninger, som vurderes passende for de enkeltedele af koncernen, som er under de enkelte afviklingsmyndigheders jurisdiktion.

Finansiering

Kommissionens direktivforslag fastsætter, at der skal etableres nationale krisehåndteringsfonde således, at afviklingsmyndigheden effektivt kan anvende afviklingsredskaberne. Krisehåndteringsfonden skal kunne anvendes af afviklingsmyndigheden til fx at yde garantier for eller yde lån til et institut under afvikling eller et overgangsinstitut, eller – i det tilfælde afviklingsmyndigheden vælger konkret at undtage visse fordringer fra bail-in, jf. ovenfor – at træde i stedet for det konkrete bidrag fra bail-in af de undtagne fordringer. Krisehåndteringsfonden må dog ikke anvendes direkte til at rekapitalisere eller absorbere tabene i et institut under afvikling e.l.

På denne baggrund skal der inden for en 10-års periode opbygges en forhåndsfinansieret fond med en formue på mindst 1 pct. af de dækkede indskud. Dog gælder, at opbygningsperioden kan forlænges med op til 4 år, hvis der har været udbetalinger fra ordningen, som overstiger 0,5 pct. af de dækkede indskud. Herudover skal der være mulighed for at opkræve ekstraordinære bidrag, såfremt ordningen ikke har haft tilstrækkelige midler til at dække en afvikling. Såfremt indskydergarantifonden lever op til de samme betingelser, der stilles til krisehåndteringsfonden, kan medlemslandet vælge, at den nationale indskydergarantifond også skal finde anvendelse som krisehåndteringsfond, hvorved det ikke vil være nødvendigt at opbygge en separat krisehåndteringsfond.

Kompromisforslaget ændrer dog på målniveauerne for krisehåndteringsfonden, hvorved målniveauet sænkes til 0,5 pct. af dækkede indskud. Endvidere ændrer kompromisforslaget på målniveauet for medlemslande, der vælger at slå de to fonde sammen. Hvor Kommissionens oprindelige forslag fastslog, at der skulle være tale om en krisehåndteringsfond på 1 pct. af dækkede indskud, uanset om der var tale om en separat fond eller ej, da fastslår kompromisforslaget, at krisehåndteringsfonden skal have et målniveau, der skal ses uafhængigt af målniveauet for indskydergarantifonden.

I forhold til finansiering af afviklinger af koncerner med aktiviteter i flere lande fastsætter direktivet endvidere, at alle krisehåndteringsfondene i de lande, som den pågældende koncern har aktiviteter i, bidrager til finansieringen af koncernens afvikling. Kompromisforslaget har opstillet generelle kriterier for byrdefordeling indenfor en koncern, der skal gælde, med mindre andet konkret aftales for koncernen. Disse kriterier vedrører bl.a. hvor aktiverne er placeret og hvor tabene er realiseret.

Kommissionens oprindelige forslag fastsatte endvidere, at medlemslandene skal sikre, at de nationale krisehåndteringsfondes skal have mulighed for at låne fra krisehåndteringsfonde i de øvrige EU-lande, hvis det målniveau, der er for den nationale ordning, ikke måtte være tilstrækkeligt til at dække behovet i forbindelse med omkostninger ved konkrete afviklingsaktiviteter. Medlemslandene skulle ifølge Kommissionens forslagsledes sikre, at de nationale krisehåndteringsfonde under en række nærmere betingelser var forpligtet til at låne til de andre medlemslandes krisehåndteringsfonde.⁹ Dette er

⁹Dette svarer til Kommissionens oprindelige forslag til revision af indskyder- og investorgarantidirektiverne, som aktuelt forhandles mellem Rådet og Europa-Parlamentet, men hvor forpligtelsen til gensidige udlån ligeledes er udgået i Rådets kompromisforslag.

imidlertid ændret i kompromisforslaget, hvorved der kun er en mulighed for at låne, men ingen forpligtigelse.

Endvidere er det i Kommissionens oprindelige forslag et krav, at indskydergarantifonden bidrager til finansiering af afvikling, og at indskydergarantifonden, som det også kendes i Danmark, rangerer på lige fod (*pari passu*) med usikrede kreditorer i en afviklingssituation eller tilsvarende, hvor ikke alle instituttets fordringer vil kunne honoreres fuldt ud. Dette princip er imidlertid ændret i kompromisforslaget, da det nu kræves, at indskydergarantifonden vil skulle rangere over simple kreditorer i konkursrækkefølgen (den såkaldte "depositor preference" eller indskydergarantipræference), og således vil stå før de simple kreditorer i køen til at få dækket sine fordringer. Indskydergarantien vil dog fortsat kunne bidrage til finansiering af afvikling med et beløb svarende til, hvad indskydergarantifonden ville have tabt ved instituttets konkurs, men det vil i praksis som følge af præferencestillingen forudsætte, at alle de øvrige simple kreditorer først har fået nedskrevet deres tilgodehavender fuldt ud.

Der er endvidere i formandskabets seneste kompromis som noget nyt indført, at også store indskud (dvs. over indskydergarantiens dækningsgrænse på 100.000 euro) tilhørende hhv. fysiske personer og små og mellemstore virksomheder tilsvarende vil skulle rangere over simple kreditorer i konkursrækkefølgen, og således vil stå før de øvrige simple kreditorer i køen til at få dækket sine fordringer. Dog vil indskydergarantifonden ifølge forslaget være foranstillet indskud over 100.000 euro fra fysiske personer og små og mellemstore virksomheder, således at der en forrang for indskydergarantifonden foran de store indskydere.

En sådan præferencestilling for store indskydere og indskydergarantifonden vil i givet fald skulle indføres i de danske regelsæt (bankpakkerne og konkurslovgivningen).

Implementering

Kommissionen og formandskabet lægger op til, at reglerne skal træde i kraft senest 12 måneder efter Direktivet er offentliggjort i EU-tidende. Dog er der først krav om, at reglerne vedrørende bail-in skal anvendes 4 år efter offentliggørelsen i EU-tidende.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 114 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) og behandles i den almindelige lovgivningsprocedure (kvalificeret flertal i Rådet).

Nærhedsprincippet

I lyset af at den europæiske finansielle sektor er tæt integreret, og at mange finansielle virksomheder opererer på tværs af grænserne, er det Kommissionens vurdering, at kun fælles EU-regler kan sikre, at afvikling af nødlidende kreditinstitutter sker på en hensigtsmæssig måde. Herudover udgør forskellige nationale regler på området en risiko for den finansielle stabilitet i hele EU, idet der er en risiko for, at store grænseoverskridende kreditinstitutter ikke på nuværende tidspunkt kan håndteres på en koordineret og hensigtsmæssig måde.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering og finder endvidere, at en fælles ramme og ensartede regler på området er nødvendige for at skabe lige konkurrencevilkår i EU. Det er på den baggrund regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Den svenske ordfører i Europa-Parlamentet offentliggjorde i oktober 2012 sin foreløbige rapport om forslaget. Efterfølgende har ECON stemt om egne ændringsforslag, men den endelige konsoliderede tekst er endnu ikke offentliggjort.

Først og fremmest bør det ifølge rapporten kun være muligt kun at bruge "bail-in" i særlige lejligheder, ligesom rapporten tilføjer tre statslige instrumenter til værktøjskassen: statslige garantier, statslige kapitalindskud og midlertidigt statsligt ejerskab. Disse værktøjer kan anvendes, når myndighederne vurderer, at det har for store konsekvenser at anvende de øvrige afviklingsværktøjer. Rapporten foreslår også at ændre på finansieringsmekanismen, hvorved bidragene fra de finansielle virksomheder indgår som en del af de offentlige finanser. Til gengæld vil staten fungere som backstop for de finansielle virksomheder. Rapporten fjerner endvidere muligheden for at afsætte ledelsen og indsætte en særlig administrator, ligesom EBA tildeles yderligere beføjelser igennem hele forslaget.

De foreløbige indikationer fra Europa-Parlamentet tyder på, at ECON's tekst fortsat indeholder tre yderligere statslige værktøjer. Instrumenterne kan formentlig kun anvendes i systemiske kriser, men uden at dette er nærmere defineret. Derudover forventes det, at ECON vil ønske en mere "mekanisk", kvantitativ tilgang til både genopretnings- og afviklingsfasen, hvorved genopretning vil kunne indledes, når instituttet er 1,5 procentpoint fra kapitalkravene, og afvikling vil skulle indledes, når instituttet bryder kapitalkravene. Det er endvidere forventningen, at ECON ønsker al involvering af indskydergarantifonde i afvikling slettet.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Elementerne i direktivet er reguleret i lov om finansiell virksomhed, lov om finansiell stabilitet og lov om garantifond for indskydere og investorer. De nuværende regler om afvikling af realkreditinstitutter er reguleret i lov om realkreditlån og realkreditobligationer mv. For uddybning af gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor henvises til grund- og nærhedsnotat af 27. september 2012. Der henvises også til bilag 1 for et uddrag heraf.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget giver yderligere opgaver til den europæiske banktilsynsmyndighed, EBA, i form af udarbejdelse af tekniske standarder og bindende mægling mellem nationale tilsynsmyndigheder. Udgifter til EBA er finansieret af henholdsvis de enkelte medlemsstater hver især (60 pct.) og via EU's budget og af Kommissionen (40 pct.). Forslaget medfører en udgift til EBA på ca. 20 mio. kr. i 2013 og ca. 19 mio. kr. i 2014, hvoraf Danmark skal bidrage med knap 0,25 mio. kr. i 2013 og 0,2 mio. kr. i 2014. De danske udgifter til EBA betales af Finanstilsynet. Herudover vil forslaget betyde et øget ressourceforbrug i Finanstilsynet særligt i forbindelse med vurdering af genopretningsplaner, yderligere fokus på forebyggelse og tidlig indgriben mv. Udgifterne til Finanstilsynet dækkes gennem bidrag fra den finansielle sektor, hvorfor der ikke umiddelbart er direkte statsfinansielle konsekvenser forbundet hermed.

Udgifter i forbindelse med afvikling af nødlidende institutter afholdes i Danmark af den finansielle sektor via Afviklingsfonden i Garantifonden for Indskydere og Investorers afviklingsafdeling.

Kompromisforslaget specificerer, at afviklingsmyndigheden kan opkræve rimelige udgifter til brug af afviklingsredskaberne ved bl.a. at optræde som foranstillet kreditor i det nødlidende institut. Det er ikke nærmere specificeret, hvordan selve driftsomkostningerne til afviklingsmyndigheden forventes dækket. Kommissionen har dog overfor

Danmark bekræftet, at driftsudgifter til afviklingsmyndigheden kan finansieres via bidrag fra den finansielle sektor, men at dette ikke kan ske via Krisehåndteringsfonden.

I Danmark er der med Bankpakke III og IV allerede etableret et effektivt afviklingssystem, hvor banksektoren og private investorer (aktionærer og kreditorer) bærer tabene i forbindelse med afvikling af banker. Kommissionens direktivforslag fastlægger generelt en minimumsharmonisering på området, og forhindrer således ikke medlemslandene i at gå videre i forhold til at sikre, at den finansielle sektor selv bidrager til finansiering af krisehåndtering af nødlidende institutter. Formålet med forslaget er derimod at sikre, at det i alle EU-lande er den finansielle sektor selv, der i udgangspunktet bærer tabene forbundet med afvikling af et kreditinstitut, hvorved omkostningerne for de offentlige finanser mindskes.

Hvis et kompromis i modsætning til det aktuelle kompromisforslag skulle indebære et krav om (og ikke en mulighed for) gensidige lån mellem nationale indskyder- og krisehåndteringsfonde, vil dette isoleret kunne øge risikoen for, at nationale långivende fonde vil være underfinansieret i en konkret relevant situation. Dette vil isoleret set kunne medføre øgede risici for de offentlige finanser i det pågældende land.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er regeringens foreløbige vurdering, at forslaget samlet set vil have en positiv effekt på samfundsøkonomien, da bedre og mere ensartede regler for afvikling af nødlidende institutter vil understøtte den finansielle stabilitet og mindske risikoen for systemiske finansielle kriser fremadrettet. Forslaget vil endvidere bidrage til at sikre, at aktionærer og kreditorer bærer tabene i forbindelse med afvikling af institutterne, således at skatteyderne i langt mindre grad end tidligere skal bære omkostningerne. Dette vurderes at mindske overdreven risikotagning blandt de finansielle virksomheder, ligesom det forventes at forbedre ejeres og kreditorers tilskyndelse til bedre opmærksomhed på og kontrol med risici i institutterne.

Forslaget forventes endvidere at have en positiv effekt for danske institutter, da direktivet vil skabe rammer for mere lige konkurrence mellem institutterne i forskellige EU-lande i forhold til håndtering af nødlidende institutter i EU.

Forslagets mulighed for bail-in vil isoleret set kunne øge kreditinstitutters finansieringsomkostninger, hvilket vil kunne have afsmittende samfundsøkonomiske konsekvenser i det omfang, at dette medfører øgede kreditomkostninger for private og virksomheder. Omvendt kan investorernes risiko for at miste penge øge deres tilskyndelse til at føre bedre kontrol med de enkelte institutters risici, så disse bliver mere sikre, hvilket trækker i retning af at mindske finansieringsomkostningerne og at finansielle kriser undgås. Desuden kan bail-in-instrumentet allerede være "priset ind" i institutternes aktuelle finansieringsomkostninger i forventning om dets kommende indførelse, og at bail-in-instrumentet har til formål at modvirke den implicite statsgaranti for institutternes forpligtigelser, som krisen kan siges at have understreget. I det omfang, institutterne skal indbetale yderligere forhåndsbidrag til en krisehåndteringsfond udover de bidrag, de allerede yder til indskydergarantien i dag, vil dette isoleret set være en ekstra omkostning for institutterne.

Høring

Kommissionens oprindelige forslag til direktiv har været i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor med høringsfrist den 5. juli 2012.

For gennemgang af høringssvarene henvises til grund- og nærhedsnotat af 27. september 2012.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der henvises til grund- og nærhedsnotat af 2. oktober 2012 forelagt Folketingets Europaudvalg. Sagen har desuden tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 22. juni 2012, den 10. juli 2012, 5. marts 2013 samt 14. maj 2013.

Holdning

Regeringens foreløbige holdning

Regeringen støtter det overordnede formål med forslaget, da dette vurderes at skabe incitamenten til sund bankdrift i alle EU-lande, ligesom det vurderes at mindske risikoen for, at skatteyderne skal bære omkostningerne ved fremtidige finansielle kriser. Forslaget vurderes endeligt at bidrage til at skabe lige konkurrencevilkår mellem institutter på tværs af EU.

Det er særligt positivt, at forslaget giver mulighed for gældsnedskrivning ("bail-in"), som også er et centralt element i den danske Bankpakke III. I den forbindelse er det dog helt centralt, at særligt dækkede obligationer (SDO'er, SDRO'er og RO'ere) fortsat undtages fra bail-in, da der allerede er stillet særlig sikkerhed bag sådanne aktiver. Regeringen støtter i den forbindelse medlemslandenes mulighed for at undtage disse fuldt ud fra nedskrivning, inkl. også på den del, der overstiger værdien af den underliggende sikkerhed. Dette vurderes centralt for at bevare investorernes tillid til alle disse obligationstyper og det danske realkreditsystem.

Regeringen støtter muligheden for at anvende Garantifonden for Indskydere og Investorer (Indskydergarantifonden) i forbindelse med afvikling og ønsker at fastholde medlemslandenes fleksibilitet til at indrette indskyder- og krisehåndteringsfonde, som man finder mest hensigtsmæssigt.

Regeringen vil arbejde for at fastholde den nuværende tekst i forhold til gæld med kort løbetid, hvorved det sikres, at sådanne korte fordringer ikke undtages fra bail-in, da en sådan undtagelse giver utilsigtede incitamenten til kortsigtet finansiering, ligesom det skaber en uhensigtsmæssig forskelsbehandling af kreditorer i hhv. konkursbehandling og afviklingsregi.

I forhold til muligheden for diskretionært at undtage kreditorer fra bail-in, vil regeringen arbejde for, at dette begrænses mest muligt for at sikre, at der er størst mulighed klarhed om og sikkerhed for, hvordan kreditorer konkret behandles i en bail-in situation. Formandskabets seneste forslag, hvor mulighederne for diskretionære undtagelser fra bail-in er relativt begrænsede og i et vist omfang vil skulle godkendes af Kommissionen på forhånd, kan i den forbindelse støttes.

For så vidt angår krav om et minimumsniveau af gæld, som kan anvendes til bail-in, da vil regeringen arbejde for at fastholde, at der ved myndighedernes fastlæggelse af dette krav skal tages højde for det givne instituts forretningsmodel, herunder fx om det er hhv. et penge- eller et realkreditinstitut.

Regeringen vil endvidere arbejde for, at implementeringsdatoen for bail-in fremrykkes, så dette redskab træder i kraft samtidig med det øvrige direktiv og ikke først i 2018.

Regeringen lægger vægt på, at den nuværende formulering i direktivet fastholdes i forhold til långivning mellem nationale krisehåndteringsfonde, hvorved det ikke er et krav at låne til andre landes krisehåndteringsfonde men derimod kun en mulighed. Det vurderes nødvendigt, at hvert medlemsland selv opbygger en krisehåndteringsfond, der i udgangspunktet bedst muligt kan håndtere de træk, der måtte komme herpå. Et krav om gensidige lån vil kunne svække landenes tilskyndelse til opbygningen af sådanne fonde, hvorfor dette vurderes uhensigtsmæssigt.

I forhold til indførelse af præferencestilling til indskydergarantifonden, foretrækker regeringen fastholdelse af Kommissionens forslag, hvorefter indskydergarantifonden rangerer på lige fod med simple kreditorer (som i Bankpakke III).

Andre landes holdninger

Der er generel støtte blandt landene til forslaget, herunder formålet med at skabe incitamenter til sund bankdrift. Et emne i forhandlingerne er særligt reglerne for finansiering, da flere medlemslande mener, at der skal være mere fleksibilitet, herunder i forhold til opbygningen og brug af krisehåndteringsfonde. Bestemmelserne vedr. bail-in er ligeledes blevet diskuteret. Der er overordnet støtte til dette værktøj, men flere lande har ønsket mulighed for diskretionært at kunne undtage kreditorer fra bail-in, hvilket det seneste kompromis også afspejler.

Endvidere har der været en del diskussion af rækkefølgen efter hvilken kreditorer og indskydergarantifond skal tage tab navnlig spørgsmålet om indskyderpræference. Der ventes bred støtte til formandskabets forslag vedr. krav om indskyderpræference.

Bilag 1 – uddybning af gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Afviklingsmyndighed

Der findes ikke en egentlig afviklingsmyndighed i Danmark. Det vil derfor skulle fastlægges i lovgivningen, hvilken institution der skal varetage afviklingsmyndighedens kompetencer og opgaver. Finanstilsynet varetager nogle af de opgaver, der i direktivet tillægges afviklingsmyndigheden, mens det statslige afviklingsselskab, Finansiell Stabilitet A/S, forestår afvikling af nødlidende pengeinstitutter.

Forebyggelse

Efter de gældende regler i lov om finansiel virksomhed skal Finanstilsynet først og fremmest tilrettelægge sin tilsynsvirksomhed på en sådan måde, at indsatsen står i forhold til de potentielle risici. Som konkrete tiltag på et tidligt tidspunkt har Finanstilsynet mulighed for at påbyde en finansiel virksomhed at foretage nødvendige foranstaltninger, hvis virksomhedens økonomiske stilling er så forringet, at indskydernes interesser er i fare, eller der er risiko for, at virksomhedens økonomi forringes i sådan grad, at tilladelsen til at drive finansiel virksomhed skal trækkes. Finanstilsynets mulighed for at fastsætte et solvenskrav over for en finansiel virksomhed kan også betragtes som en form for tidlig indgriben.

Kravet om, at institutter skal udarbejde genopretningsplaner og den nærmere proces vedr. disse planer, vil kræve ændring af lov om finansiel virksomhed. Det samme vil kravet om, at tilsynsmyndigheden skal have mulighed for at kræve hele eller dele af denne plan gennemført. Direktivets muligheder for, at tilsynsmyndigheden skal kunne gribe ind over for et institut på et tidligere tidspunkt, vil ligeledes indebære ændring af lov om finansiel virksomhed. Det samme gør sig gældende i relation til indførelse af muligheden for at udpege en særlig administrator.

Koncernintern finansiel støtte

Der findes i den gældende lovgivning regler om, at koncerninterne engagementer kræver tilladelse fra Finanstilsynet. Denne regel vil formentligt kunne fastholdes, men der vil stadig skulle gennemføres nogle ændringer som følge af direktivet. Dette gælder særligt samarbejdet mellem myndigheder fra forskellige lande vedr. godkendelsen.

Bankpakke III, Medgiftsordningen og Bankpakke IV

Der er med Bankpakke III og IV samt Medgiftsordningen indført regler om afvikling af nødlidende pengeinstitutter i Danmark, som minder om de afviklingsredskaber, direktivet introducerer. Det bemærkes, at disse regler ikke omfatter afvikling af realkreditinstitutter og fondsmæglerselskaber, hvorfor reglerne for afvikling af denne type af institutter beskrives separat nedenfor.

En af de væsentligste forskelle på direktivet og afvikling af pengeinstitutter i den nuværende danske lovgivning er, at et nødlidende pengeinstitut i Danmark har valgfrihed i forhold til afviklingsform. Dette er i modsætning i direktivet, hvor det er afviklingsmyndigheden, der træffer beslutning herom. Et institut vil således ikke med direktivets regler kunne vælge at gå i normal konkurs i stedet for at gennemgå en afvikling besluttet af afviklingsmyndigheden. Det vurderes sandsynligt, at der vil være et ekspropriationselement i denne tvungne afviklingsordning, hvorved den rette kompensation herfor skal sikres.

Efter de nuværende danske regler skal der, såfremt et pengeinstitut ønsker at lade sig afvikle af Finansiell Stabilitet A/S, straks indgås betinget aftale om Bankpakke III-overdragelse af pengeinstitutrets aktiver mv. til Finansiell Stabilitet A/S eller alternativt aftale om Bankpakke IV-afhændelse af instituttet.

Som følge af direktivets bestemmelser vil der skulle ske visse justeringer til lov om finansiel stabilitet. Fx findes der ikke i dag hjemmel til, at myndighederne kan konvertere gældsposter til egenkapital, sådan som direktivet giver mulighed for. En sådan hjemmel vil skulle indføres ved lov. Desuden vil der skulle ske tilpasninger af lovgivningen i forhold til afvikling af grænseoverskridende institutter, herunder i forhold til etablering af afviklingskollegier og beslutningsprocedurerne heri.

I det omfang direktivet indfører indskyderpræference (enten for indskydergarantifonden alene eller for indskydere generelt), vil dette skulle afspejles i de danske regler, både for så vidt angår ordnet afvikling og krisehåndtering under Bankpakke III, Medgiftsordningen og Bankpakke IV, og for så vidt angår den danske konkurslovgivning.

Afvikling af realkreditinstitutter

Realkreditinstitutter er ikke omfattet af hverken Bankpakke III, Medgiftsordningen eller Bankpakke IV, hvorfor afvikling af et konkursramt realkreditinstitut i dag vil skulle ske efter eksisterende specifikke regler for denne type af institutter. Det er endnu aldrig sket, at et dansk realkreditinstitut er blevet erklæret konkurs, men der eksisterer en udførlig lovgivning for, hvordan et realkreditinstitut i givet fald skal afvikles.

Lovgivningen vedr. afvikling af realkreditinstitutter vil formentlig skulle tilpasses, da realkreditinstitutter fremover vil være omfattet af den fælles ramme for håndtering og afvikling af nødlidende kreditinstitutter. I forlængelse heraf vil direktivets bestemmelser kunne ses som yderligere værktøjer for afvikling af realkreditinstitutter, der kan anvendes til krisestyring sammen med de allerede gældende regler herom. Det er således vurderingen, at de nuværende regler på området vil kunne fastholdes.

Afvikling af fondsmæglerselskaber

Fondsmæglerselskaber er jf. ovenfor ligeledes omfattet af direktivet. Årsagen til at fondsmæglerselskaber skal være omfattet er, at eksempelvis Lehman Brothers' nedbrud viste, at også lukninger af sådanne typer af finansielle selskaber kan have alvorlige systemiske konsekvenser.

Fondsmæglerselskaber er ikke omfattet af hverken Bankpakke III, Medgiftsordningen eller Bankpakke IV, hvorfor afvikling af et nødlidende fondsmæglerselskab i dag vil skulle ske efter reglerne i lov om finansiel virksomhed. Heraf følger, at afvikling som udgangspunkt skal ske ved likvidation eller konkurs efter de sædvanlige regler. Da danske fondsmæglerselskaber typisk ikke opbevarer kundemidler eller har kundeaktiver, er ophørssager imidlertid relativt enkle, og en afvikling medfører typisk ikke problemer for kunder, kreditorer mv. Det kan dog ikke udelukkes, at mere omfattende eller komplicerede sager vil kunne forekomme i fremtiden.

Finansiering af afvikling

Garantifonden for Indskydere og Investorer indeholder bl.a. en Pengeinstitutafdeling hvv. en Restrukturerings- og Afviklingsafdeling. Pengeinstitutafdelingen udbetaler bidrag til betaling af dækkede indskydere ("Indskydergarantifonden"), mens afviklingsafdelingen bidrager til at dække de øvrige omkostninger i forbindelse med afvikling, herunder udtrædelsesomkostninger fra datacentraler i forbindelse med fusioner.

De eksisterende danske regler på området afspejler i vid udstrækning allerede direktivets bestemmelser, dog således at hverken Indskydergarantifonden eller indskydere generelt nyder en særlig præferencestilling i Danmark, som der er lagt op til i seneste formandskabskompromis. Der skal dog tages stilling til, om man fra dansk side vil vælge at slå Afviklingsafdelingen sammen med Pengeinstitutafdelingen, som direktivet giver mulighed for.

Ligeledes skal det jf. ovenfor vurderes, hvordan afviklingsmyndighedens driftsomkostninger skal finansieres.

Dagsordenspunkt 9: (Evt.) Revision af direktivet om markeder for finansielle instrumenter¹⁰ (MIFID/MIFIR)

KOM(2011) 656 og KOM(2011) 652

Resumé

Kommissionen stillede den 20. oktober 2011 forslag om revision af direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID), som trådte i kraft i 2007. Det gældende direktiv regulerer en lang række standarder ift. handel med finansielle instrumenter generelt. Forslaget indeholder en række forskellige tekniske elementer, herunder introduktion af en ny børstype, OTF ("Organised Trading Facility"), krav om åben adgang til børser, centrale modparter mv., krav om før- og efterhandelsgennemsigtighed for andre finansielle instrumenter end aktier, sanktionsbestemmelser, børspligt for standardiserede OTC-derivater ("Over The Counter"-derivater), regulering af højfrekvent computerbaseret automatisk handel, nye bestemmelser om god ledelse, regulering af adgangen til det europæiske værdipapirmarked for værdipapirhandlere fra tredjelande, regulering af handel med råvarederivater, bedre investorbeskyttelse og uafhængig rådgivning, ligesom den fælleseuropæiske værdipapirtilsynsmyndighed ESMA tildeles en større rolle i tilsynet med værdipapirhandel i EU.

Siden forslaget fremsættelse har EU-forhandlinger i sagen pågået på teknisk niveau i Rådet. Sagen kan komme på dagsordenen for ECOFIN den 21. juni 2013 mhp. om muligt at nå politisk enighed om det foreliggende kompromisforslag fra formandskabet. Herefter vil dialogforhandlingerne med Europa-Parlamentet kunne indledes. Det er endnu uvist, om der vil kunne opnås enighed på det kommende ECOFIN.

Nedenfor er sagen beskrevet i et prioriteret uddrag. Der henvises i øvrigt til samlenotat forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 5. marts 2013 og 14. juni 2013. Der henvises desuden til grund- og nærhedsnotat om sagen af 2. januar 2012 oversendt til Folketingets Europaudvalg og Kommissionens forslag KOM(2011) 656 og KOM(2011) 652.

Baggrund

Det gældende direktiv om markeder for finansielle instrumenter ("Markets in Financial Instruments Directive" - "MiFID" - direktiv 2004/39/EF), som trådte i kraft i 2007, danner grundlag for reguleringen af handel med finansielle instrumenter i EU. MiFID regulerer en lang række elementer af handel med finansielle instrumenter generelt, herunder krav til værdipapirhandlere, som fx fondsmæglerselskaber, banker og børsoperatører, handelsoplysningsforpligtelser, rådgivning af investorer ifm. køb og salg af aktier, obligationer, investeringsbeviser m.v.

Kommissionen har 20. oktober 2011 fremlagt forslag til et direktivforslag og et forordningsforslag ("Markets in Financial Instruments Directive/Regulation" – MiFID/MiFIR), som reviderer det gældende MiFID-direktiv. Formålet med revisionen er at opdatere direktivet bl.a. i lyset af erfaringerne fra den finansielle krise. Forslaget vil erstatte det gældende MiFID-direktiv (direktiv 2004/39/EF) og den tilhørende gennemførelsesforordning.

Et væsentligt udestående under forhandlingerne i Rådet er de nærmere regler for den nye børstype, den såkaldte organiserede handelsfacilitet ("Organized Trading Facility" - OTF). Et andet væsentligt udestående er spørgsmålet om, hvorvidt og i hvor høj grad,

¹⁰Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om markeder for finansielle instrumenter og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF (MiFID) og Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af forordning [EMIR] om OTC-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre (MiFIR).

der skal være tale om åben adgang til børser, centrale modparter mv. Desuden drøftes også fortsat reglerne om handelsgennemsigtighed.

Indhold

Formålet med forslaget er at øge EU's finansielle markeders sikkerhed og effektivitet. Mere specifikt ønsker Kommissionen med forslaget at øge handelsgennemsigtigheden og regelharmoniseringen, forstærke investorbekyttelsen i EU samt udbedre de mangler, det nuværende MiFID-direktiv har.

Forordningsforslaget (MiFIR) indeholder ændringer vedr. særligt:

- krav om øget og udvidet tilsyn med produkter, handler og positioner på de finansielle markeder, herunder tildeling af en større rolle til den fælleseuropæiske værdipapirtilsynsmyndighed ESMA,
- krav om før- og efterhandelsgennemsigtighed for andre finansielle instrumenter end aktier, som allerede er reguleret af det nugældende direktiv,
- børspligt for standardiserede OTC-derivater (dvs. afledte finansielle aktiver der handles bilateralt – såkaldt "Over The Counter", OTC – dvs. uden om børser o.l.),

Direktivforslaget (MiFID) indeholder de øvrige ændringer, herunder særligt:

- introduktion af en ny børstype ("Organized Trading Facility" - OTF),
- regulering af højfrekvent computerbaseret automatisk handel,
- nye bestemmelser om god selskabsledelse (corporate governance),
- regulering af adgangen til det europæiske værdipapirmarked for værdipapirhandlere fra tredjelande,
- regulering af handel med råvarederivater,
- bedre investorbekyttelse og uafhængig rådgivning.

Nedenfor gennemgås i et prioriteret uddrag de elementer i henholdsvis direktiv- og forordningsdelen af forslaget, hvor der fortsat vurderes at være udeståender eller er særlige danske prioriteter, herunder reglerne om handelsgennemsigtighed. For uddybning om sagens øvrige elementer henvises der til tidligere samlenotater og grund- og nærhedsnotat forelagt Folketingets Europaudvalg, jf. ovenfor.

Direktivforslaget

Organiseret handelsfacilitet – ny børstype (OTF) (art. 18-20. 32-34, 53-54)

I det nuværende direktiv er der defineret to børstyper: i) regulerede markeder (børser, fx NASDAQ OMX København) og ii) multilaterale handelsfaciliteter ("Multilateral Trading Facility" – MTF)¹¹. En tredje form for organiseret værdipapirhandel i det gældende direktiv er den systematiske internalisator – en værdipapirhandler (som fx en bank), der ud fra sin egen beholdning af værdipapirer tilbyder sine kunder at handle i værdipapirer med sig selv som modpart, dvs. er den ene part i en handel. Den systematiske internalisator udfører organiseret handel uden for en børs.

Der findes imidlertid andre handelsplatforme, som ikke i dag er underlagt MiFID-regulering. Kommissionen foreslår at udvide definitionen af organiseret værdipapirhandel i form af en ny børstype, en såkaldt organiseret handelsfacilitet ("Organised Trading Facility", OTF). Der er tale om en opsamlingskategori, der skal sikre, at alle organiserede handelspladser, fx de såkaldte "broker crossing networks", der søger at matche forskellige kundeordrer, også fremover vil være reguleret.

For at sikre lige konkurrencevilkår vil alle børstyper (regulerede markeder, MTF'er og OTF'er) efter Kommissionens forslag være underlagt samme krav mht. før- og efter-

¹¹Ved en multilateral handelsfacilitet (MTF) forstås et multilateralt handelssystem der inden for systemet og efter dets regler, sætter forskellige tredjeparter ifm. hinanden på en sådan måde, at der indgås en handel. Der gælder ikke samme lovmæssige krav for at et selskab kan blive noteret på en MTF sammenlignet med notering på en børs.

handelsgennemsigtighed (se nedenfor). Ligeledes vil bestemmelserne om deres organisation og handelsovervågning stort set være de samme. Kommissionens forslag indfører et forbud mod OTF operatørens deltagelse i handel på egen OTF.

Formandskabets kompromisforslag fastholder den nye børstype OTF og muligheden for aktiehandel på en OTF. Kommissionens forslag om et forbud mod, at en operatør af en OTF deltager i handlen på sin egen OTF, er blevet inddækket i kompromisforslaget, så det under visse betingelser er tilladt for en operatør af en OTF at handle på egen OTF. I kompromisforslaget er der indsat en bestemmelse om, at en operatør af en OTF skal kunne identificere og håndtere interessekonflikter.

Sanktioner, herunder whistleblower-ordning (art. 73-78)

Kommissionen foreslår i direktivforslaget en række elementer ift. styrkelse og en indbyrdes tilnærmelse af rammerne for medlemslandenes sanktioner for overtrædelse af reglerne. Det indebærer bl.a., at de nationale tilsynsmyndigheder skal råde over et minimum af administrative sanktionsmuligheder. Desuden indføres et minimumsbeløb for administrative bøder samt præcisering af kriterier, der skal lægges vægt på ved udmåling af administrative bøder for at sikre et proportionalitetsprincip.

I kompromisforslaget lægges der op til en parallelisering med de tilsvarende bestemmelser i det netop vedtagne reviderede kapitalkravsdirektiv (CRD IV/CRR). Disse bestemmelser indeholder en valgmulighed i relation til at anvende administrative eller strafferetlige sanktioner.

Medlemsstaterne skal sikre, at den relevante myndighed etablerer og driver effektive mekanismer, hvortil personer kan anmelde regelbrud - en såkaldt whistleblower-ordning. Med whistleblowing forstås en ordning, hvor ansatte i virksomhederne får adgang til og tilskyndes til at afsløre og indberette eventuelle overtrædelser af reguleringen. Kompromisforslaget fastholder kravet om whistleblower-ordninger.

Forordningsforslaget

Krav om før- og efterhandelsgennemsigtighed for andre værdipapirer end aktier (art. 3-10)

Kommissionen foreslår at udvide reglerne om handelsgennemsigtighed til andre værdipapirer end aktier, dvs. til også at omfatte obligationer, strukturerede produkter, derivater og emissionstilladelser. Disse finansielle instrumenter vil blive omfattet af krav om før- og efterhandelsgennemsigtighed.¹² Der er således lagt op til en skærpelse af de gældende regler om handelsgennemsigtighed.

Regimet for handelsgennemsigtighed for andre værdipapirer end aktier vil blive nærmere fastlagt efterfølgende i gennemførelsesforanstaltninger – udarbejdet af ESMA og vedtaget af Kommissionen. Der vil i den forbindelse skulle gennemføres en tilpasning (kalibrering) af reglerne om før- og efterhandelsgennemsigtighed ift. de forskellige typer af finansielle instrumenter og de forskellige handelsformer.

Formålet med reglerne om handelsgennemsigtighed er at forbedre markedsdeltageres grundlag for investeringsbeslutninger og styrke konkurrencen mv. De nuværende gennemsigtighedsregler i MiFID omfatter som nævnt alene aktier optaget til handel på et reguleret marked. MiFID giver dog mulighed for, at en medlemsstat kan anvende direktivets krav vedr. før- og efterhandelsgennemsigtighed på andre finansielle instrumenter end aktier. Danmark har benyttet denne mulighed i form af krav om efterhandelsgennemsigtighed, men ikke førhandelsgennemsigtighed, for visse typer af obligationer, herunder realkreditobligationer, særligt dækkede obligationer (SDO'er), særligt dækkede realkreditobligationer (SDRO'er), erhvervsobligationer og andele i investeringsforeninger, der er optaget til handel på et dansk reguleret marked.

¹²Førhandelsgennemsigtighed er tilgængelig information om, til hvilke priser og i hvilket omfang en markedsaktør er villig til at indgå i en transaktion. Efterhandelsinformation er information om priser og omfang af markedsaktørers transaktioner, når transaktionen er gennemført.

Formandskabets kompromisforslag begrænser muligheden for fritagelse fra kravet om førhandelsgennemsigtighed for obligationer, strukturerede finansielle produkter, emissionstilladelser (CO2-kvoter) og derivater til store ordrer, isbjergsordrer (en stor ordre, der er delt op i mindre bidder, hvor man kun ser en bid af gangen i et ordresystem), interesseindikationer af en vis størrelse i handelssystemer baseret på forhandling, samt illikvide instrumenter.

Formandskabets kompromisforslag indebærer, at det ved kalibreringen af reglerne skal sikres, at reglerne ikke giver unødigt risiko for leverandører af likviditet (fx banker, pensionsfonde eller realkreditinstitutter, som tilbyder andre investorer at handle ordrer på grundlag af stillede priser), der kunne få disse til at trække sig fra markedet og dermed reducere likviditeten i et marked. Kompromisforslaget indebærer desuden, at de nationale kompetente myndigheder får mulighed for helt at ophæve kravene om både før- og efterhandelsgennemsigtighed for obligationer, strukturerede finansielle produkter, emissionstilladelser (CO2-kvoter) og derivater i op til tre måneder ved et betydeligt fald i disse instrumenters likviditet.

Regler vedr. systematisk internalisering (art. 2, 13-20)

Der lægges op til kvantitative tærskler for størrelsen af værdipapirhandlernes transaktioner, der skal afgrænse, hvornår en værdipapirhandler udøver virksomhed som såkaldt systematisk internalisator, jf. ovenfor. Dette er for bedre at kunne skelne mellem systematisk internalisering og almindelig lejlighedsvis handel for kunder uden for en børs. En systematisk internalisator er en værdipapirhandler, fx en bank, der handler med modparter op imod sin egenbeholdning af værdipapirer uden om børsen.

En systematisk internalisator vil skulle følge et særskilt sæt regler om førhandelsgennemsigtighed, der ligestiller denne form for organiseret værdipapirhandel med børserne. En systematisk internalisator skal desuden stille bindende priser til sine kunder, dvs. priser, der på et givet tidspunkt gælder for alle kunder.

Kompromisforslaget klargør fsva. systematisk internalisering i obligationer, strukturerede finansielle produkter, emissionstilladelser (CO2-kvoter) og derivater, at de af reglerne omfattede værdipapirhandlere har ret til at skelne mellem kategorier af kunder og disses risikoprofiler ifm. pligten til at stille bindende priser. Denne ret skal bl.a. ses i lyset af de risici, som en værdipapirhandler påtager sig ved at stille bindende priser til fx større kunder, fx hvis en transaktion medfører en relativt betydelig beholdning af et givent værdipapir. Endvidere fjerner kompromisforslaget pligten til bindende prisstillelse vedr. obligationer, strukturerede finansielle produkter, emissionstilladelser (CO2-kvoter) og derivater, der er illikvide.

Endelig er der i kompromisforslaget indsat en undtagelse fra kravene til systematiske internalisatorer, herunder fsva. gennemsigtighedsreglerne, ved handelsposter af en størrelse, der hvis omfattet kunne tilskynde leverandører af likviditet, fx banker, pensionsfonde eller realkreditinstitutter, til at trække sig ud af markedet og dermed reducere likviditeten i markedet, idet krav om handelsgennemsigtighed og bindende prisstillelse ved handelsposter af et for markedet betydeligt størrelse ville medføre betydelige risici hos den relevante værdipapirhandler på grund af afgivelse af information om handelsinteresser og mulighed for uønsket store positioner.

Krav om åben adgang til handelspladser, centrale modparter mv. (art. 28-30)

Kommissionens forslag indeholder krav om åben adgang for forskellige aktører på værdipapirhandelsområdet. Således skal en central modpart (som står for clearing af handler, dvs. agerer som køber over for sælger og som sælger over for køber) give ikke-diskriminerende adgang for alle børser til clearing af handler¹³, uanset på hvilken

¹³Clearing af en værdipapirhandel er den proces, der foregår fra det øjeblik, værdipapirhandelen initieres (dvs. hvor handelen "bestilles") og indtil ejerskabet af værdipapiret er endeligt overført fra sælger til køber (dvs. hvor handelen er afviklet). I denne periode mellem handel og afvikling (som fx kan vare et par dage)

børs transaktionen er foregået. Tilsvarende skal en børs give ikke-diskriminerende adgang, fx lige adgang til handelsdata, for alle centrale modparter. Endelig skal en udbyder af et benchmark eller et indeks (fx C20 CAP som er det ledende indeks for det danske aktiemarked. C20 CAP indeholder de 20 største og mest omsatte aktier i Danmark. C20 CAP har en øvre grænse (målt på markedsværdi) som afgør, hvor meget et enkelt selskab kan vægte i indekset) stille dette til rådighed for fx investorer og markedspladser, og andre, der ønsker at anvende dem, til en fair forretningsmæssig pris.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag, men indfører visse begrænsninger i den åbne adgang. Fx kan en central modpart i visse situationer afvise en børs, hvis det fx ville indebære systemiske risici.

Hjemmelsgrundlag

Retsgrundlaget for direktivforslaget er artikel 53, stk. 1, i Traktat om Den Europæiske Unions funktionsområde (TEUF). Retsgrundlaget i forordningsforslaget er artikel 114, stk. 1, i TEUF. Forslaget (såvel direktivet som forordningen) følger den almindelige beslutningsprocedure, hvor Rådet og Europa-Parlamentet er medlovgivere. Forslaget skal vedtages med kvalificeret flertal i ECOFIN.

Nærhedsprincippet

Kommissionen fremfører, at målene med forslaget bedst kan gennemføres på EU-plan frem for af hver enkelt medlemsstat.

Kommissionen finder, at forslagens bestemmelser ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå de fastsatte mål. Kommissionen mener, at kun EU-lovgivning kan sikre, at markeder i forskellige medlemsstater er underlagt de samme krav, herunder fx krav om transparens og forbrugerbeskyttelse. Endvidere vil fælles regler og dermed lige vilkår på tværs af medlemslandene bidrage til at afskaffe regelarbitrage.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da øget grænseoverskridende konkurrence fordrer fælles regler. Ift. direktivets bestemmelser om sanktioner er det ligeledes regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets komité for økonomiske og monetære anliggender (ECON) afgav den 27. september 2012 rapport om forslaget, og Parlamentet stemte den 25. oktober 2012 om forslaget. For uddybning af Parlamentets holdning henvises der til samlenotat forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 5. marts 2013 og 14. maj 2013.

Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Forslaget lægger op til en skærpelse af de gældende EU-regler og danske regler på området. Indholdet i forslaget er generelt reguleret i lov om værdipapirhandel med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger. Såvel Kommissionens oprindelige forslag som kompromisforslaget indebærer, at det på en række punkter bliver nødvendigt at ændre den nuværende lovgivning. Da en del af forslaget er udarbejdet som en forordning, der får umiddelbar retskraft i medlemsstaterne, vil dette indebære, at de dele af den danske lovgivning, der fremover reguleres af forordningen, vil skulle ophæves. Også den del af forslaget, der har form som et direktiv, vil indebære en række æn-

---

løber køber og sælger en risiko for, at modparten ikke leverer værdipapiret hhv. købesummen, og der eksisterer således på de finansielle markeder forskellig praksis for at styre sådanne risici, fx gennem gensidig sikkerhedsstillelse (ydelse af "margin") m.v.

dringer i den danske lovgivning, dels i form af ændringer i eksisterende regler, dels i form af ny regulering.

Statsfinansielle konsekvenser

Idet der forventes at komme flere virksomheder under tilsyn samt flere regler, der skal føres tilsyn med, forventes forslagene at medføre et øget ressourcebehov for Finanstilsynet. Sådanne omkostninger vil i givet fald finansieres af de finansielle virksomheder under tilsyn, som det er normal praksis for Finanstilsynet. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt konkret at opgøre de øgede omkostninger.

Regimet for handelsgennemsigtighed for bl.a. statsobligationer vil ifølge kompromisforslaget blive nærmere fastlagt efterfølgende i gennemførelsesforanstaltninger – udarbejdet af ESMA og vedtaget af Kommissionen, hvor der ifølge forslaget vil skulle tages hensyn, så reglerne ikke får utilsigtede konsekvenser for statsobligationers likviditet.

Hvordan reglerne om handelsgennemsigtighed vil kunne påvirke likviditeten af statspapirmarkedene og derigennem potentielt statens låneomkostninger vil således afhænge af, hvordan de endelige regler udformes og markedsaktørernes reaktion herpå. Forventningen er, at de hensyn, der ifølge kompromisforslaget skal tages ifm. fastlæggelsen af de endelige regler, vil bidrage til, at statens låneomkostninger ikke påvirkes væsentligt af de nye regler.

Det bemærkes, at i det omfang forslagets regler om handelsgennemsigtighed mod forventning, jf. kompromisforslagets hensyn hertil, måtte medføre en negativ påvirkning af likviditeten af statsobligationer, vil dette kunne have statsfinansielle konsekvenser i det omfang, at dette måtte påvirke statens låneomkostninger.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget ventes generelt at medføre positive samfundsmæssige konsekvenser, idet den skærpede regulering af de finansielle markeder i EU vil bidrage til, at markederne vil fungere mere effektivt og prisdannelsen vil forbedres (dvs. effektiviteten hvormed ny information til et marked afspejles i priserne), bl.a. grundet de øgede krav til transparens.

Høring

Kommissionens forslag til direktiv og forordning har været i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor med høringsfrist den 28. november 2011. For en gennemgang af høringssvarene henvises til grund- og nærhedsnotat fra december 2011.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grund- og nærhedsnotat af 2. januar 2012 om forslaget er forelagt for Folketingets Europaudvalg. Sagen er forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg forud for ECOFIN 5. marts 2013 og til orientering forud for ECOFIN 14. maj 2013.

Holdning

Dansk holdning

Fra dansk side ventes man generelt at kunne støtte formandskabets kompromisforslag, som bl.a. har til hensigt at gøre markederne mere gennemskuelige og øge investorbekyttelsen.

Fsva. reglerne om øget handelsgennemsigtighed kan man fra dansk side generelt støtte formålet med forslaget, herunder at sikre mere gennemsigtige markeder. Fra dansk side lægges dog stor vægt på, at der findes en passende balance, hvor de nye regler tager

tilstrækkelig hensyn til likviditet i markedet for stats- og realkreditobligationer, samt systematisk internalisering, således at det sikres, at leverandører af likviditet ikke trækker sig ud af markedet. Dette gælder også i det videre arbejde med reglerne i regi af ESMA.

Ift. kravene om handelsgennemsigtighed for obligationer, strukturerede finansielle produkter, emissionstilladelser (CO2-kvoter) og derivater skal det således sikres, at reglerne er tilpasset særligt obligationsmarkedernes karakteristika, herunder dominansen af professionelle aktører med handler af stor gennemsnitlig størrelse. I modsat fald risikeres det, at reglerne vil kunne påvirke likviditeten for stats- og realkreditobligationer negativt. På samme måde ser man fra dansk side et behov for et mere fleksibelt regelsæt for disse instrumenters efterhandelsgennemsigtighed. I modsat fald risikeres det, at reglerne vil påvirke likviditeten i markedet negativt for disse papirer og føre til højere finansieringsomkostninger for stater og boligejere. Man er fra dansk side tilfreds med, at formandskabets kompromisforslag tilstrækkeligt imødekommer det hensyn, som man fra dansk side har arbejdet for.

Hvad angår de nærmere bestemmelser om førhandelsgennemsigtighed for aktier, foretrækker man fra dansk side, at der ikke som i kompromisforslaget bør være mulighed for fritagelse for forhandlede transaktioner, da man fra dansk side støtter gennemsigtighed for sådanne ordrer, hvilket vil bidrage til en mere effektiv prisdannelse i markedet. Fra dansk side vil man dog kunne acceptere kompromisforslaget.

Fra dansk side støttes kompromisforslagets princip om en kvantitativ definition af, hvornår der er tale om systematisk internalisering, hvor de faktiske tærskler skal fastlægges af Kommissionen efter oplæg fra ESMA.

Man kan fra dansk side støtte kompromisforslaget om regimet for en organiseret handelsfacilitet (OTF), men foretrækker en model, hvor anvendelsen heraf er begrænset til handel med obligationer, strukturerede finansielle produkter, emissionstilladelser (CO2-kvoter) og derivater, dvs. uden handel med aktier. Aktiehandel bør mest hensigtsmæssigt finde sted på regulerede markeder og multilaterale handelsfaciliteter, da OTF'er i visse henseender ikke er underlagt samme reguleringsmæssige vilkår, fx gælder der andre regler for regulerede markeder og MTF'er end der vil skulle gøre for OTF'er ift. gennemførelse af kundeordrer. En operatør af en OTF bør ikke deltage i handlen på egen OTF, i givet fald kun i et meget begrænset og klart beskrevet omfang.

Ift. spørgsmålet om åben adgang støtter man fra dansk side kompromisforslaget, som generelt viderefører Kommissionens forslag. Man lægger fra dansk side vægt på at øge konkurrencen mellem centrale modparter og handelspladser og derved mindske markedsdeltagernes omkostninger forbundet med handel og afvikling.

For så vidt angår de foreslåede sanktionsbestemmelser er det fra dansk side opfattelsen, at medlemsstaterne ikke skal være forpligtede til at indføre administrative sanktioner i relation til lovovertrædelser, for hvilke man kan blive idømt strafferetlige sanktioner i henhold til medlemsstaternes nationale lovgivning. Fra dansk side vil man derfor – som ifm. forhandlingerne af markedsmisbrugsforordningen (MAR) og ændringen af kapitalkravsdirektivet (CRD IV) – fastholde valgfrihed mellem administrative og strafferetlige sanktioner. Man kan fra dansk side støtte kompromisforslaget, som giver en valgmulighed mellem at anvende administrative eller strafferetlige sanktioner.

Andre landes holdning

Der er fortsat en række udeståender, om end der er bevægelse i landenes positioner mod et kompromis.

Et væsentligt udestående er de nærmere regler for den nye børskategori, den såkaldte organiserede handelsfacilitet ("Organized Trading Facility" - OTF). Nogle lande er skeptiske over for introduktionen af denne nye børskategori og har ønsket at fjerne

denne nye kategori eller i det mindste gøre regimet mere restriktivt, fx ift. en operatørs handel på egen OTF. Andre lande støtter indførelsen af OTF'en og ønsker at gøre reglerne herfor mindre vidtgående. Et spørgsmål er desuden, om handel på en OTF skal begrænses til handel med obligationer, strukturerede finansielle produkter, emissions-tilladelser (CO2-kvoter) og derivater, dvs. ikke tillade handel med aktier, eller om også handel med aktier skal tillades.

Et andet væsentligt udestående er spørgsmålet om, hvorvidt og i hvor høj grad, der skal være tale om helt åben adgang til børser, som foreslået af Kommissionen, eller om det skal være muligt at begrænse adgangen, fx fordi der kan opstå systemiske risici.

Dagsordenspunkt 14: Policyudvikling på klima- og energiområdet – opfølgning på DER den 22. maj 2013.

KOM (2013) 169

Resumé

Efter anmodning fra Polen skal ECOFIN drøfte opfølgning på DER den 22. maj 2013, hvor man bl.a. nåede til enighed om, at man i marts 2014 vil vende tilbage til spørgsmålet om en langsigtet ramme for klima- og energipolitikken – dvs. nye 2030-målsætninger. Polen lægger i sit oplæg op til, at ECOFIN også skal spille en rolle i forbindelse med fastlæggelsen af de nye 2030-målsætninger. Bl.a. mener Polen, at ECOFIN skal være med til at granske Kommissionens impact assessment, der skal færdiggøres inden marts 2014.

Baggrund og indhold

Efter anmodning fra Polen skal ECOFIN drøfte opfølgning på DER den 22. maj 2013, hvor stats- og regeringscheferne bl.a. nåede til enighed om, at DER i marts 2014 vil vende tilbage til spørgsmålet om en langsigtet ramme for klima- og energipolitikken.

Kommissionen offentliggjorde den 27. marts 2013 en grønbog, som lancerer en offentlig høring om rammebetingelserne for EU's fælles klima- og energipolitik frem mod 2030. Grønbogen opstiller en række spørgsmål til arkitekturen for EU's klima- og energipolitik, herunder om der skal fastsættes nye målsætninger for perioden efter 2020.

Formålet med grønbogen er at indhente synspunkter fra medlemsstaterne, EU-institutioner og interessenter. På baggrund af høringen agter Kommissionen ifølge den medfølgende pressemeddelelse inden udgangen af 2013 at fremlægge forslag til rammer for EU's klima- og energipolitik frem mod 2030.

Polen lægger i sit oplæg op til, at ECOFIN også skal spille en rolle i forbindelse med fastlæggelsen af de nye 2030-målsætninger med henblik på at sikre, at vækst og konkurrenceevne også tages i betragtning ved fastlæggelsen af målene.

Polen bemærker bl.a., at ECOFIN skal granske den impact assessment af mulighederne for en langsigtet ramme for klima- og energipolitikken, som Kommissionen skal færdiggøre inden marts 2014. Endvidere lægges der op til, at Den Økonomiske og Politiske Komité, EPC, og Den Økonomiske og Finansielle Komité, EFC, skal inviteres til også at samarbejde og komme med analyser af en langsigtet ramme for klima- og energipolitikken.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, men fastlæggelsen af en langsigtet ramme for klima- og energipolitikken kan få statsfinansielle konsekvenser afhængig af udmøntningen.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Udmøntningen af en fremtidig langsigtet ramme for klima- og energipolitikken kan være forbundet med samfundsøkonomiske omkostninger. Omfanget heraf afhænger bl.a. af, hvordan den langsigtede ramme implementeres.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen vil arbejde for en ambitiøs grøn vækstdagsorden i Europa, der kan bidrage til at skabe ny vækst og beskæftigelse i Europa og til bæredygtig og effektiv brug af ressourcer. I lyset af den økonomiske situation skal dette ske på en måde, der understøtter den økonomiske genopretning og understøtter konsolidering af de offentlige finanser.

Regeringen lægger vægt på en ambitiøs opfølgning på DER 22. maj 2013 og arbejder for, at Kommissionen hurtigst muligt fremsætter forslag om de fremtidige lovgivningsmæssige rammer for EU's klima- og energipolitik. Danmark arbejder for nye bindende EU-mål for vedvarende energi, energieffektivitet og drivhusgasreduktion i 2030, samt en unilateral opstramning af EU's klimamål i 2020 fra 20 pct. til 30 pct. ift. 1990. Regeringen støtter Kommissionens forslag om at forsinke auktionen af CO₂-kvoter, såkaldt "backloading", så fremt forslaget ledsages af en køreplan for strukturelle reformer af kvotemarkedet, for derved at styrke incitamentet til at investere i klimateknologier.

Fastsættelsen af konkrete mål skal ske på en måde, der understøtter den økonomiske genopretning og understøtter konsolidering af de offentlige finanser, er omkostningseffektiv og tager hensyn til virksomhedernes konkurrenceevne. Der skal sikres sammenhæng mellem mål, midler og finansiering, hvorfor det vil være nødvendigt med grundige økonomiske analyser.

Regeringen overvejer på dette grundlag spørgsmålene i Kommissionens grønne bog nærmere.

I forhold til de af Polen rejste spørgsmål støtter regeringen, at fastlæggelsen af de konkrete 2030-målsætninger skal ske på baggrund af grundige impact assessments, der også vurderer de statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.